

72 67



ΠΑΛΛΑΔΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΩΝ
ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ ΕΘΝΩΝ

Καὶ

ΒΡΑΓΜΑΝΩΝ.

PALLADIUS

De Gentibus *INDIÆ*

ET

BRAGMANIBUS.

S. AMBROSIUS

De Moribus BRACHMANORUM

ANONYMUS

De BRAGMANIBUS.



Quorum Priorem & Postremum nunc primum in lucem protulit

Ex Bibliotheca Regia

EDOARDUS BISSÆVS Eques Auratus,

& titulo CLARENCII Rex Armorum.

L O N D I N I,

Excudebat T. Roycroft, Regiæ Majestatis in Linguis Orientalibus
Typographus. Anno Domini MDC LXVIII.



Honoratissimo Illustrissimoque D. D.
EDUARDO HIDE
 EQUI TI AURATO,

CLARENDONIÆ Comiti, CORNBURIE
 Vicecomiti, Baroni HINDONIÆ, Summo
 ANGLIÆ, necnon Almæ Oxoniensis
 Academiæ Cancellario, Sacræ Majestati
 Regiæ a Secretioribus Consiliis.



*I pares essent Dignitate hi Ser-
 mones (Illustrissime Domine)
 Philosophiæ, & Philosophis, de
 quibus pertractant, eos Tuis
 oculis haud prorsus indignos au-
 derem affirmare. Nam ut antiquissimi, sic Philo-*

DEDICATIO.

sophorum omnium optimi erant BRACHMANES. Lucianus, qui non cuiquam Philosophorum parcat, illos vocat *ἄφρονας*, nec alios præter id hominum genus Philosophis annumerare dignatur. Tanti facis quicquid nomen meretur Eruditionis, cuius Tu (Eruditorum omnium Amor & Delitiæ) principem locum tenes, ut Literatos omnes, qui sunt in aliquo pretio, Amore digneris & Patrocinio. Tuo Nomini hæc nuncupanda vel ideo duxi, ut quod à se non habent, per Te habere inciperent, & ex Tua Dignitate mutuarentur quod ab Editoris merito haudquaquam nancisci potuerunt. Multa enim (inquit Ille) idcirco pretiosa sunt, quia Templis sunt dicata. Hoc jam quali quali fundus Officio, de Familiis Nobilitatis Anglicanæ, tanto magis memorandæ, quo diutius Decessorum Tabulis neglectæ, aliquid dicere serio accingor. Nam licet numero Imaginum, claritate Prosapiæ, & antiquitate Stemmatum (inter quæ Tuum merito numerandum) exteris Nationibus non cedimus, attamen

DEDICATIO.

men aut minimum, aut nihil hisce de rebus compertum habent quicumque sub alio cælo quam nostro vivunt. Cæterum, si quid opera nostra dedaverit in eorum gratiam, id totum Tibi acceptum referre par est. Profiteor enim ingenue, me, nisi ut Tuæ inservirem Familiæ, quæ me quasi mancipio & nexu, Tuis ingentibus Beneficiis, devinctum tenet, nunquam fuisse ut huic Operi vacarem. Namque Tui Favores, quibus jure glorior, tot & tanti fuerunt, ut tantum superent omnem grati animi significationem, quantum excedunt merita mea. Tuæ Benignitati debentur, nullo nostro merito provocatæ, quæ cum insita & ingenita naturæ Tuæ alienari non possit, Favoris & Præsidii in perpetuum sum securus.

Illustrissimæ Amplitudini Tuæ

Devotissimus

EDOARDUS BISSÆUS

CLARENCEUX.



D E
Brachmanibus, *sive* Gymnosophistis,
Testimonia VETERUM.

STRABO lib.15.



ΑΛΛΗΝ ὃ διαίρεσιν ποιᾶται [Μεγαθέ-
της] πρὶ τῷ φιλοσόφῳ, δύο γλῆ φάσκων,
ὧν ἓν μὲν Βραχμᾶνας καλεῖ, ἓν δὲ
Γερμᾶνας. Τὸς δὲ μὲν οὐκ Βραχμᾶ-
νας ὀνομαζομένην, μᾶλλον γὰρ καὶ ὁμολο-
γεῖν ἐν τοῖς δόγμασιν· ἥδη δ' αὖτις καὶ
κυομήτορας ἔχειν Ἀπμελητῶς λογίζας ἀν-

δρα· ἔς τε παρόντας λόγους μὲν ἐπαρᾶν ἐκείνῃ καὶ τὴν μητέρα καὶ
τὸν κυομήτορα εἰς αὐτεκνίαν· τὸ δ' ἀληθές, ὥφρονης πινὰς πρὸς
ἀνέστη καὶ παρρησίας δίδοναι· τὰς δὲ ἥδιστα ἀκροαμῆνας μᾶλλον
αὐτεκνίας (ἢ) νομίζουσι. Μετὰ δὲ τὴν γλῆσιν ἄλλας καὶ ἄλλας
b

in personam sunt sectum.
 tateque Tunc alienam non possit, Facere & Prædic-
 tate provocare, que cum infirmitate & ingenuitate
 rita mea. Tunc Perignitatem debentem, nullo nostro
 gni animi significationem, quantum excedunt ne-
 ite & tantis fuerunt, in tantum spectant conuen-
 tem. Namque Tunc Facere, quibus iure gloria,
 tunc tenet, unquam fuisse in hunc Operi vicia-
 tio & meum, Tunc ingenuitatem Deuotionis, deui-
 ne Tunc ingenuitatem Familiam, que me quæstio man-
 testate per est. Professor enim ingenuus, me, nifi
 daretur in conuenientiam, id totum Tibi acceptum
 pro eorum. Caterum, si quid operi nostrum dñi-
 tatem habent quicunque sub alio casu quæstio
 non aut minimum, aut nihil hisce de rebus con-
 DEDICATIO.

Illustrationes Amphitruonis Tunc

Deuotionis

EDWARDUS LIBRARIUS

CLAVSUS

ἀφ' ἑαυτοῦ τιλὸν ὀπμήλειαν, ἀπὸ τῆς μέζοντος ἡλικίας χερσὶν ἐξῶν
τυχεύουσιν διδασκάλων. Διατίθειν ὅσον φιλοσόφους ἐν ἄλλοις
πρὸς τῆς πόλεως ὑπὸ πεινῶν Συμμετῶν λιτῶς ζῶντας ἐν σι-
βάσι καὶ δρεαῖς, ἀπεχομένους ἐμψύχων καὶ ἀφροδισίων, ἀκροωμένων
λόγων ἀποδύων, μετὰ διδόντας καὶ τοῖς ἐθέλουσιν. τὸν δ' ἀκροώμε-
νον ὅτε καλῆσαι θέμις, ὅτε χρέμψατος, ἀλλ' ὅτε πύσσαι, ἢ ἐκ-
βάλλειν τῆς συνουσίας τιλὸν ἡμέραν ἐκείνῳ ὡς ἀκολασάμενον.
Ἐπὶ δ' ἐπὶ καὶ τιμῶνται ὅπως ζήσαντες ἀναχεῖν εἰς τιλὸν ἑαυτῶ
κλῖσιν ἑκαστον, καὶ ζῆλον ἀδελφῶν καὶ ἀναιμύτως μῆλλον, Συνδιδιοφο-
ρεῖν καὶ χρυσοφορεῖν μετῴως ἐν ταῖς χερσὶ καὶ τοῖς ὡσὶ
πρὸς φερόμενον σίρκας, μηκέτι τῶν πρὸς τιλὸν χρεῖαν συνεργῶν
ζῶων δευμένων καὶ δευτῶν ἀπεχόμενον. Γαμῖν δ' ὅτι πλείους
εἰς πολυτεχνίαν. ἐκ πολλῶν γὰρ καὶ τὰ ἀποδύματα πλείω γίνονται.
ἀναδεδῶσι τε τιλὸν ἐκ τέκνων ἢν μὴ ἔχουσι δ' ἄλλος ὑπερῆσαν, ἐγὼ
ἔγωγε ὅταν πλείω δύνῃ πρὸς ἀσκήσας. Ταῖς δ' ἡμετέροις ταῖς γα-
μεταῖς μὴ συμφιλοσοφῆν ὅσον Βραχυμένας. εἰ μὴ μοχθηρεῖ γί-
νοιντο, ἢ αὖ μὴ τὶ δευτῶν ἐκφέρειεν εἰς ὅσον βεβήλας. εἰ δ' ἀπο-
δύωμαι, μὴ κατὰ λέγειν αὐτῶν. Οὐδένα γὰρ ἡδονῆς καὶ ὄντος χα-
ρᾶς φρονεῖν, ὡς δ' αὐτῶς ζῶντος καὶ ἰδρᾶτε, ἐθέλειν ὑφ' ἐτέρῳ εἶναι.
ποιοῦν δ' εἶναι τὸν ἀποδύον καὶ τιλὸν ἀποδύον. Πλείους δ' αὖ-
τοῖς εἶναι λόγους πρὸς θανάτου. νομίζαν μὲν γὰρ δὴ τὸν μὲν ἐνθάδε
βίον ὡς αὖ ἀκμὴν κυομένων εἶναι. τὸν δ' ἀνάστον γῆρας εἰς τὸν
ὄντως βίον, καὶ τὸν ὑδαίμονα τοῖς φιλοσοφῆσαι. διὸ τῇ ἀσκήσει
πλείην χρεῖαν πρὸς τὸ ἐτοιμοθάνατον. ἀγαθὸν δ' ἢ κακὸν μηδὲν
εἶναι τῶν Συμβασιόνων ἀνθρώπων. ὅτι γὰρ αὖ τοῖς αὐτοῖς ὅσον μὲν
ἀχθεῖται, ὅσον δ' χαίρειν, ἐνυπνώδεις ὑπολήψεις ἔχοντας. καὶ ὅσον
αὐτοῖς αὐτοῖς τότε μὲν ἀχθεῖται, τότε δ' αὖ χαίρειν μετὰ βαλ-
λομένων. τὰ δ' πρὸς φύσιν, τὰ μὲν ὑπὸ τῶν ἐμφανῶν φησὶν ἐν

ἐξῆς

ἐξῆς γὰρ αὐτοῦ κρείττους ἢ λόγοις εἶναι, ὡς μύθων τὰ πολλὰ πρὸς
μύθους. Περὶ πολλῶν δ' τοῖς Ἑλλήσιν ὁμοδοξῶν. ὅτι γὰρ ἡμετέροις
ὁ κόσμος καὶ φθαρτὸς λέγειν καὶ κείνους, καὶ ὅτι σφαλερὸς ὁ, τε
δοικὼν αὐτὸν καὶ ποιῶν πρὸς δι' ὅλας ἀσπεφότηται αὐτῶ. Δεχά
δ' ἢ τῶν μὲν συμπάντων ἔπειτα, τῆς δ' ἡγεμονίας τὸ ὅσον πρὸς
τῶν τε φησὶν σοιχείους πέμπτῃ τῆς ὅτι φύσις εἶναι ὅσον καὶ
τὰ ἄλλα. γὰρ δ' ἐν μέσῳ ἰδρύεται ὅσον παντός. καὶ πρὸς ἀπείρητον
δ' καὶ ψυχῆς ὅμοια λέγειν, καὶ ἄλλα πλείω. πρὸς ἀπείρητον δ' καὶ
μύθους, ὡς περὶ καὶ Πλάτων, πρὸς περὶ ἀφθαρσίας ψυχῆς καὶ τῶν κατὰ
αὐτῶν κρείττων, καὶ ἄλλα ποιεῖν. Περὶ μὲν τῶν Βραχυμένων
ταῦτα λέγει. Τὸς δ' ἡγεμονίας, ὅσον μὲν ἐν τῇ φύσει τῶν ὁμοίων
φησὶν ὁμοιάζειν, ζῶντας ἐν ταῖς ὕλας διὰ φύλιν καὶ καρπῶν
ἀγρίων, ἐὰν τῶν δ' φλοίων δένδρεων, ἀφροδισίων χοίρει καὶ οἴνῳ.
τοῖς δ' βασιλεῦσι συνῆναι δι' ἀγρίων πτωχολογίας πρὸς τὴν αἰ-
τίαν, καὶ δι' ἐκείνων πρὸς ἀπείρητον καὶ λιανότατον τὸ εἶναι.
Ἀριστοτέλης δ' ὅτι ἐν Ταξίλοις ὁμοίων ἰδῶν δύο φησὶ, Βραχυμέ-
νας ἀμφοτέρους, τὸν μὲν πρὸς βύττον ἡγεμονίαν, τὸν δ' ἐν ὡς περὶ
κομῆτιν, ἀμφοτέρους δ' ἀγρίων μὲν μὲν. τὸν μὲν οὖν ἄλλον
χρόνον καὶ ἀγρίων ἀσκήσεων πρὸς μύθους ἀπὸ Συμβάτων ἡγεμονίαν
ἔχοντας ὅτι βύττον τῶν ὡνίων φέρεται ὡς εἶναι. ὅταν δ' αὖ πρὸς ὡς,
κατὰ χεῖρ αὐτῶν ὅσον σπασίμους λίπας ὡς καὶ τῶν ὁμοίων εἶναι.
ποῦτε μέλιτος πολλὰ πρὸς ἀμύθους καὶ ὅσον σπασίμους, μὲν πρὸς
μύθους πρὸς ὡς ὡς εἶναι. πρὸς ἀμύθους δ' καὶ πρὸς τιλὸν Ἀλε-
ξάνδρου τρέφειν πρὸς ἀντάς δαιμονίαν, κατὰ τῶν διδασκῶν πα-
ραχερεῖν εἰς τὴν τὸν πλησίον. ὅσον τὸν μὲν πρὸς βύττον
πρὸς ὡς ὡς ἀνέχεσθαι τὴν ἡλίαν καὶ τὴν ὁμβρίαν. ἢ ὅταν γὰρ ὡς, δε-
χόμενος ὅσον ἔαται. τὸν δ' ἔσταναι μονοσκελῆ ξύλον ἐπὶ ὡς ἀμ-
φοτέρους ταῖς χερσὶν ὅσον πρὸς χεῖρ καὶ ἀμύθους δ' ὅσον σκέλες, ὅτι

ταύτην μετέφεραν ἡ βασίς, καὶ Ἀγατελὴν ὅπως ἡμέραν ὅλην
φανύσας δ' ἐγκρατέστερον μακρῷ ἢ νεώτερον, συνακολυθίσαντα
μικρὰ τῷ βασιλεῖ, ἄλλοι ἀναστρέψαντα πάλιν ἐπ' οἴκῳ, μετόπισθε ἢ αὐ-
τὸν, κελύδσαι ἦσαν εἴτε βύλεται τυγχάνειν. τὸν δὲ συναπῆραν μέ-
χρι τέλους, καὶ μετὰ μυσίασιν, καὶ μετὰ δέωσιν ἢ διαίαν, συνόντα
τῷ βασιλεῖ. Ἐπιμύμων δὲ ὑπὸ τινων λέγειν, ὡς ἐκπληρώσειε
τὰ τετρακόντα ἔτη ἢ ἀσκήσεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἑλίου. Ἀλέξανδρον δὲ
ποῖς παρσίν ἀπὸ δουρὸς διώρειν. Ὀνησίκριτος
δὲ φησὶν αὐτὸς πεμφθῆναι Ἀγατελὸν τοῖς Σοφισαῖς· ἀκούειν
τοῦτον Ἀλέξανδρον ὡς γυμνοὶ Ἀγατελοῖεν, καὶ κατερίμας ἔπιμα-
λοῖντο οἱ ἀνδραποδοί, ἐν πρῶτῃ ἢ ἀγρίῳ πλείνῃ, παρ' ἄλλῃς δὲ μὴ
βαδίζουσιν κληθέντες, ἀλλὰ κελύδουσιν αὐτοῦ φοιτᾶν παρ' αὐτοῦ,
εἰ τι μετὰ τοῦ ἐθέλουεν ἢ περὶ τοῦ μύμων ἢ λεγομένων ὑπὸ αὐ-
τοῦ. τοιούτων δὲ ὄντων, ἐπιδιδόν ὅτε ἀπὸ πρῆπειν ἐδόκει παρ' ἐκεί-
νων φοιτᾶν, ὅτε ἐκείνους βιάζεσθαι ὡς τὰ πάντα ποιεῖν τι ἀγόν-
τας, αὐτὸς ἔφησε πεμφθῆναι· κατὰ λαοὺς δὲ ἀνδρας πεντεκαίδεκα
ἀπὸ σαδίων εἰρησὶ τῆς πόλεως, ἄλλον ἐν ἄλλῳ γήματι ἐσθῆτα, ἢ
κατὰ μύμων, ἢ κατὰ μύμων γυμνόν, ἀκίνητον ἕως ἐσπέρας, εἴτ' ἀπερ-
χόμενον εἰς τὴν πόλιν· χαλεπώτατον δ' εἶναι τὸ ἥλιον ὑπομένειν
ὅτω θερμόν ὡς ἢ ἄλλων μηδὲν ὑπομένειν γυμνοῖς ἔπι-
βύσας τοῖς ποσὶ τῆς γῆς ἐσθίως καὶ μεσημβρίαν. Διαλεχθῆναι
δ' ἐν τέτῳ Καλάνῳ, ὃν καὶ συνακολυθίσαντα τῷ βασιλεῖ μέχρι
Περσίδου, καὶ ἀποθανεῖν τῷ πατρὶ νόμῳ τέντα ἔπι πυρκαϊάν·
τότε δὲ ἔπι λίθῳ τυχεῖν κατὰ μύμων. Προσίων οὖν καὶ πρὸς τοῦ
σας, εἰπὼν ἔφη ὅτι πεμφθῆναι ὡς ἢ βασιλεὺς ἀκροασόμενος ἢ
φιλοσοφίας αὐτῶν, καὶ ἀπαγγεῖν πρὸς αὐτόν· εἰ οὐκ μηδεὶς
εἶναι φθόνου, ἔποιμῳ εἶναι μετὰ τοῦ τῆς ἀκροάσεως· ἰδόντα δ' ἐκεί-
νον χλαμύδα καὶ καυσίαν φοροῦντα καὶ κρηπίδα, κατὰ γὰρ ἄσπετον,
τοῦ

Τὸ παλαιόν, φᾶνα, πάντ' ἦν ἀλφίτων καὶ ἀλδίων πλήρη, κατὰ
πρὸς καὶ νῦν ἡνέως· καὶ κελύδαι δ' ἔρεον, αἱ μὲν ὑδατοῦ, γάλα-
κτος δ' ἄλλῃς, καὶ ὁμοίως αἱ μὲν μελίτου, αἱ δ' οἶνου, τινὲς δ' ἐ-
λαφῆ· ὑπὸ πλησμονῆς δ' οἱ ἀνδραποδοί καὶ τρυφῆς εἰς ὑβριν ἔξε-
πεσον. Ζῆλος δὲ, μισήσας ἢ κατέσασιν, ἠφάνισε πάντας, καὶ Ἀγ-
ατελὸν τὸν βίον ἀπέδηξε· ὡς φησὶν ὁ Ζῆλος δὲ καὶ ἄλλῃς ὡς φησὶν
ὡς φησὶν εἰς τὸ μέσον, πάλιν ὑποπρία τ' ἀγαθῶν ὑπὸ τῆς
δ' ὅτι ἡνέως νῦν καὶ ὑβριν τὸ πρῶτον, κινδυνεύει ἢ ἀφανισμὸς
τοῦτον ὄντων γυμνῶν. Ταῦτα εἰπόντα κελύδουσιν εἰ βύλοιο ἀκροάσα-
σθαι κατὰ δέμῳ τὸν σκεῦος γυμνόν ἔπι ἢ αὐτοῦ λίθῳ κέμε-
νον μετέχειν ἢ λόγων. Ἀπορροφῶν δ' αὐτὸν, Μάνδανιν, ὅς πρὸς ἦν
πρὸς βύλοιο καὶ ὡς φησὶν αὐτῶν, τῷ μὲν ἔπι πρὸς ἡνέως ὡς ὑβρι-
σίου, καὶ ταῦτα ὑβριν κατηργήσαντα, αὐτὸν δὲ πρὸς κατὰ τοῦ καὶ
εἰπεῖν, ὡς τὸν μὲν βασιλεῖα ἐπαινοῖν διότι ὡς φησὶν τὸν ποσὶν τοῖς
κῶν ἔπι πρὸς ὡς φησὶν μύμων· μύμων ὅτι ἰδοὶ αὐτόν ἐν ὅλοις φιλοσο-
φοῦντα· ὡς φησὶν μύμων δ' εἶναι τ' ἀπάντων εἰ οἱ τοιοῦτοι φερόντες
οἱς πᾶσι διώκεις ὅτι μὲν ἐκείνους πείθειν σφραγισμένον, ὅτι δ' ἀ-
κροάσεις ἀναγκάζειν. αὐτὸς συντάμνηται εἰ δὲ ἐρμηνεύειν τῶν Ἀγ-
ατελῶν, πλὴν φωνῆς μηδὲν πλέον συνιέντων ἢ οἱ πολλοί, μη-
δὲν ἰσχύσει τῆς ὡς φησὶν ἔπι πρὸς ποιήσαντα· ὁμοίον ὅτι ὡς ἂν
Ἀγ. βορέως κατὰ τοῦ ἀξιοῦ τῆς ὡς φησὶν εἶναι. Τὰ τοῦ λεχθέντος
εἰς τοῦτ' ἔφη συνιέντων, ὡς εἶναι λόγου ἀρετῆς ὅτι ἰδοὶ καὶ λύ-
πῳ ψυχῆς ἀφαίρησεν· καὶ ὅτι λύπη καὶ πόνος Ἀγατελῶν· τὸ μὲν
ὅτι πολέμιον, τὸ δὲ φίλον αὐτοῦ. τὰ δὲ ὡς φησὶν ἀσκήσει πρὸς πάντων,
ἐν αἷς γυνώμας ἐκινούοντο, ἀφ' ὧν καὶ εἰς τῶν παύσειν, καὶ ὡς φησὶν
πᾶσι ἀγαθῶν ὡς φησὶν, καὶ κρηνῇ, καὶ ἰδίᾳ, καὶ δὴ καὶ ὡς φησὶν, ἢ νῦν
αὐτοῦ ἀναστρέψαντα ἐνδέχεται τὸν Ἀλέξανδρον· κατὰ τὸ μὲν ὅτι αὐτὸς
δεξιόμῳ, ὅτι πείσεται· κατὰ τὸ δὲ ὡς φησὶν. Ταῦτα εἰπόντα
ἔξερεσθαι

ἤξερεσθαι εἰ καὶ ἐν τοῖς Ἕλλησι λόγοι ποιοῦται λέγοντο. Εἰπόντας δ' ὅτι καὶ Πυθαγόρας τοιαῦτα λέγει, κελύει τε ἐμφύχων ἀπέχεσθαι, καὶ Σωκράτης, καὶ Διογένης, ὃ καὶ αὐτὸς ἀκροάσασθαι, ἀποκρίνασθαι, ὅτι τὰλλα μὲν νομίζει φρονίμως αὐτοῖς δοκεῖν, ἐν δ' ἀμαρτάνειν, νόμον παρὰ τὴ φύσεως παρεμύθεον· ὃ καὶ ἂν ἀχινύεσθαι γυμνάς, ὡς περ αὐτὸν, ἀφ' ἑαυτοῦ διὰ τὴν ζωῆς· καὶ καὶ οἰκίαν ἀρετῆς εἶναι ἥ τις ἂν ἐπιποθεῖς ἐλαχίστης δέη). ἔφη δ' αὐτὰς καὶ τὴν παρὰ φύσιν πολλὰ ἤξεύσασθαι, καὶ παρορμησάσθαι ὁμβρων, αὐχμῶν, νόσων· ἀπὸντας δ' εἰς τιὸν πόλιν καὶ τὸς ἀρετὰς σκεδάννυσθαι· ὅτω δ' ἂν κομίζοντι σὺν καὶ ἡ βότρυς παρὰ τυχεῖ, λαμβάνειν δωρεὰν παρὰ χερσίν· εἰ δ' ἔλαγον εἴη, καὶ χεῖρσιν αὐτῶν καὶ ἀλάφεισθαι· ἅπαντες δὲ πλεονάζον οἰκίαν ἀνείσθαι αὐτοῖς μέχρι γυναικωνίτιδος· εἰσόντας δὲ δέσποντος κοινωνεῖν καὶ λόγων. Αἰσχισον δὲ αὐτοῖς νομίζεσθαι νόσον σωματικὴν· τὸν δ' ὑπονοήσαντα καὶ αὐτὸς ποδῶν, ἤξεύειν ἑαυτὸν ἀφ' ἑαυτοῦ πρὸς νήσαντα πρὸν, ὑπερβαίνειν ἀμφὸν, καὶ καὶ καθίστασθαι ἐπὶ τιὸν πρὸν ὑφ' ἑαυτοῦ κελύειν, ἀκίνητον δὲ καίεσθαι. Νέερχον δὲ παρὰ τὴν Σοφιστῶν ἔγωγε λέγει, τὸς μὲν Βραχυμῆνας πολυτιμύεσθαι καὶ ἀνταποδοτῆν τοῖς βασιλεῦσι Συμβέλλας, τὸς δ' ἄλλους σκοπεῖν τὰ παρὰ φύσιν· τῶν δὲ καὶ ἐπὶ καὶ Κάλανον· Συμφιλοσοφεῖν δ' αὐτοῖς καὶ γυναικῶν· τὰς δὲ διαφύσιν ἀπάντων σκληρὰς. Μεγαθένης δ' ἐν μὲν τοῖς φιλοσόφοις εὖ καὶ δόγμα φησὶν ἑαυτὸς ἤξεύειν· τὸς δὲ ποιοῦντας τοῦτο νεανίας κελύει· τὸς μὲν σκληρὰς τῇ φύσει φερεμύθεον ἐπὶ πληγῇ ἢ κρημνῶν, τὸς δ' ἀπόντας ἐπὶ βυθῶν, τὸς δὲ πολυτόνους ἀπαγχονίμους, τὸς δὲ πρὸς αἰς πρὸς ὡς παρεμύθεον· οἷον ἦν καὶ ὁ Κάλαν· ἀνθρώπου ἀνθρώπου, καὶ τὰς Ἀλεξάνδρου παρὰ τῆς δεδωκυμένης· ποδῶν μὲν οὐκ ἔχεσθαι, τὸν δὲ Μάνδανιν ἑπαυρεῖσθαι, ὅς, τῶν δὲ Ἀλεξάνδρου ἀνθρώπων καλοῦντων παρὰ τὸν

Διὸς

Διὸς ὅν, παρὰ μὲν τε δὲ δωρεὰν ἑσθαι ὑποχρεωμένων, ἀπὸ τοῦτο ὃ καὶ λαβὴν, μὴτε ἐκείνους φάσιν Διὸς ὅν ὅς γε ἀρετὴ μὴδὲ πολλοῦς ἐμὲν τῆς γῆς· μὴδὲ αὐτὰ δὲ ἐν τῶν παρὰ ἐκείνους δωρεῶν, ὡς ἐδὲ καὶ κέρδιον· μὴτε δὲ ἀπὸ τῆς εἰς φόβον, ὡς ζῶντι μὲν δεκτὸν εἶναι τὸς φὸς ἢ Ἰνδικῇ, ἀποδιδόντι δὲ ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς ἀρετῆς ἀπὸ γῆρας τετυχευμένης, μετὰ τὰς εἰς βελτίαν καὶ κατὰ τὴν βίον· ὡς ἑπαυρεῖσθαι τὸν Ἀλεξάνδρου καὶ συγχωρεῖσθαι.

DE Philosophis quoque divisionem aliam instituit [Megasthenes] duo genera eorum. faciens, quorum unum Brachmanes, alterum Germanes, dicatur : præstare autem Brachmanes alteris, quod eorum decreta magis sint consentanea. Hi, quamprimum concepti sunt, viros doctos curatores habent, qui & matri & concepto accedentes, in speciem quidem incantando proli ac matri felicitatem conciliant ; sed revera quædam continentiar præcepta dant. Matres quæ libenter eos audiant eo feliciores prole futuras existimant. Postquam vero nati sunt, alios atque alios curatores fortiuntur : nam quo magis ætas adolescit, tanto elegantiores magistri succedunt. Philosophos istos ante urbem in luco degere, intra mediocrem ambitum quo cingantur : frugaliter vivere, super toris ac pel-libus jacere, animalibus ac Venere abstinere, seriis sermonibus intentos, & cum volentibus audire communicantes. Auditori autem non licere nec loqui, nec screeare, aut exspuere, alioqui diem illam cœtu excludi, ut incontinentem. Et cum triginta & septem annos sic vixerint, in sua secedere, & laxius licen-

tiusque

tiusque vivere, findonem induere, aurum in manibus & auribus moderate gestare, & carnibus vesci animalium, quæ hominum opera non adjuvant, ab acribus & condimentis abstinere, quamplurimas ducere uxores multiplicandæ prolis gratia : nam e pluribus plura etiam nasci bona. Cogunt e filiis aliquem, si servos non habeant in ministerium, gravidæ necessaria parare. Brachmanas cum uxoribus non philosophari, ne, si improbæ sint, aliquid quod efferri nefas sit in profanos efferant ; si probæ, viros relinquant. Nam qui voluptatem ac dolorem, vitam ac mortem, æque contemnat, subditum esse alteri nolle : huiusmodi autem esse probum & probam. Plurimas eorum de morte disputationes esse. Nam hanc vitam habendam esse quasi recensceptorum hominum statum, mortem vero partum in veram illam & felicem vitam iis qui recte philosophati sint : propterea eos multa exercitatione se ad mortem præparare. Nihil eorum quæ hominibus accidere dicuntur, bonum vel malum : neque enim futurum ut iisdem e rebus alii molestiam alii gaudium caperent, somni similes opiniones concipientes ; utque iidem ex iisdem interdum angerentur, interdum immutati gauderent. Ait quædam ex iis quæ de natura differunt stultitiam eorum arguere, potentiores enim esse operibus quam sermone, fabulis pleraque confirmantes. De multis vero cum Græcis sentire ; ut quod mundus sit ortus, & interiturus, & sphericus ; & quod conditor & administrator ejus Deus universum eum pervadat : universarum rerum primordia diversa esse, mundi autem aquam, & præter quatuor elementa quintam quandam naturam esse, ex qua coelum atraque constent ; terram in medio sitam Universi ; de semine, de anima, aliisque complu-

compluribus similia eos dicere ; texere etiam fabulas quasdam, quemadmodum Plato, de immortalitate Animæ, & de judiciis quæ apud Inferos fiunt, & alia hujusmodi non pauca. Ac de Brachmanis quidem hætenus. *Germanum* eos honoratissimos ait, qui Hylobii appellantur, ex eo quod in silvis degunt, e frondibus & silvestribus fructibus viventes, vestem ex arborum corticibus habentes, vini & Veneris expertes. Hos cum Regibus de causis rerum interrogantibus per nuncios colloqui, & per illos Deum a Regibus coli & placari. . . . Aristobulus in Taxilis vidisse se dicit Sophistas duos, utrosque Brachmanes ; alterum senioreni tonsum, alterum juniorem comatum, utrumque discipulis comitatum fuisse : solitos reliquo tempore in foro versari, & ut consiliariis honorem hunc habitum ut quicquid ex rebus venalibus vellent, id gratis auferre liceret : & ad quemcunque accesserint sesamino oleo eos perfundere, ut usque ad oculos fluat ; & multo melle ac sesamo præsentem panem conficientes gratis enutritos. Cumque etiam ad Alexandri mensam accederent, assistentes cœnasse, & tolerantiam docuisse : nam in locum quendam proximum cum secessissent, senioreni supinum & Solem & imbres pertulisse ; jam enim pluebat Vere incipiente : juniorem vero in altero pede stantem lignum tricubitale ambabus manibus sublatum sustentasse, eo pede autem jam defesso, alteri innixum, atque ita totum diem perseverasse. Ex his longe continentiorum visum fuisse juniorem, qui cum aliquamdiu Regem secutus fuisset, domum reversus est ; quo eum accersente, jussit si quid vellent ad se venire : alterum usque ad extremum secutum, & vestem induisse, & victum apud Regem immutasse : & cum a quibusdam increparetur,

creparetur, respondisse, quadraginta exercitationis annos se compleſſe quos promiſiſſet. Alexandrum filiis ejus dona plurima dediſſe. Oneficritus miſſum ſe ſcribit ut cum Sophiſtis colloqueretur: etenim Alexandrum audiſſe nudos eos incedere, & tolerantiam exercentes in honore maximo haberi, ad alios autem ſi vocarentur non ire, ſed jubere ut ad ſe venirent ſi quid aſſequi vellent quod ab eis ageretur & diceretur. Proinde cum eſſent tales, & neque ſibi decorum putaret Alexander ad illos accedere, nec vellet invitos cogere ut quicquam facerent præter patria inſtituta, ſe miſſum inquit. Inveniſſe autem ſe quindecim homines viginti ſtadiis ab urbe, alium in alio geſtu, vel ſtanti, vel ſedenti, vel jacenti nudum, & uſque ad vesperam immotum, poſtea in urbem diſcedentem. Omnium vero difficillimum eſſe Solem perpeti adeo calidum ut nemo alius nudis pedibus in meridie terram calcare ſuſtineret. Collocutum ſe cum uno eorum, nomine Calano, qui poſtea uſque in Perſiam Alexandrum ſecutus, ſecundum patriam legem mortuus eſt, in rogiſe inſiſtitus: tunc autem forte lapidibus incubabat; itaque acceſſiſſe, & eum appellariſſe ac dixiſſe, miſſum ſe ab Alexandro eorum ſapientiam auditum, & Regi renunciatum; quare ſe paratum audire niſi quid obſtaret. At Calanum, cum chlamydem & cauſiam ac crepidas indutum conſpexiſſet, riſu ſublato ita fatum; Olim omnia plena erant triticeæ & hordeaceæ farinæ, ut nunc pulveris; fontes alii lacte, alii aqua fluebant, nonnulli melle, alii vino, quidam oleo: homines autem ob ſatietatem ac luxuriam ad contumeliam ſe tranſdiderunt. Jupiter itaque præſentem ſtatum exoſus omnia abolevit, & vitam per laborem inſtituit.

Tunc

Tunc temperantia & virtutibus cæteris in medium prodeuntibus, rurſum bonorum copia facta eſt. Nunc jam res pene ad ſaturitatem contumeliamque rediit, ac periculum eſt ne rerum omnium interitus impendat. Quæ cum dixiſſet, juſſiſſe, ſi quid vellet audire, ut eo habitu depoſito ſuper iſdem lapidibus nudus jaceret. Se autem animi dubio, Mandanim, qui cæteros anteibat ætate pariter atque ſapientia, Calanum objurgaviſſe, qui contumeliam culpans ipſe contumelioſe ageret: ſibi ad eum vocato dixiſſe illum; Summopere quidem Alexandrum laudo quod in tanta adminiſtrandi imperii mole ſapientiam expetit, quem ſolum ego in armis philoſophantem vidi. Longe utiliſſimum fuerit ſi ii ſapiant quibus poteſtas eſt volentibus continentiam perſuadendi, invitos autem ad eam cogendi. Mihi autem, aiebat, venia debetur ſi per tres Interpretes colloquens, qui præter vocem plebeio quovis nihil amplius intelligunt, non poſſum noſtræ ſapientiæ vim ei demonſtrare: nam perinde res habet ac ſi quis poſtularet limpida aqua per cœnum delabj. Omnia itaque dicta Mandanis eo pertinuiſſe; Eam eſſe optimam doctrinam quæ voluptatem moleſtiamque animo eximeret; moleſtiam a labore diſſerre, quod illa ei eſſet inimica, alter vero amiſſiſſimus. Ipſos corpora ad laborem exercere ut mentes confirmentur, quibus motus ſedentur, & bona omnibus conſulendi publice privatimque facultas aſſet: quomodo etiam nunc Alexandrum inſtituturi eſſent ut & meliori recte obtemperare, & deteriore reddere meliorem poſſit. Poſthæc interrogaſſe num talia etiam apud Græcos dicerentur. Cumque reſpondiſſet ipſe, eadem Pythagoram docere, ac jubere ab animalibus abſtinere, tum Socratem, & Diogenem, quem ipſe



audisset, intulisse Mandanim; Sane prudenter eos de cæteris rebus sentire existimo, in uno autem errare, quod legem anteponunt naturæ; alias enim non puderet eos nostro more nudos degere, & tenui victu esse contentos; cum ea optima domus sit quæ minimo apparatu indigeat. Addidit, multa eos de natura, de prædictione imbrium, siccitatum, & morborum inquirere. Abeuntes vero in urbem per fora dispergi, & quemcunque offenderint ficus vel uvas ferentem, ab eo gratis capere; si oleum fuerit, eo perfundi & inungi: omnem domum divitum iis patere usque in mulierum conclavia; ingressos autem in coenæ & sermonum communicationem adhiberi. Turpe apud eos putari corporis morbum: quem si quis veretur, seipsum igni e vita educit: nam constructo rogo super eum perunctus sedet, & accendi iubens immotus comburitur. Nearchus de Sophistis ita loquitur; Brachmanas in civitatibus versari, & Reges sequi, & eorum consiliarios esse, cæteros vero quæ ad naturam pertinent contemplari; & ex his Calanum fuisse.... Megasthenes nullum Philosophis decretum esse de morte sibi consciscenda affirmat; sed temerarios haberi qui hoc in se admittant: ac natura quidem duos, in vulnus vel præcipitium ferri; doloris impatientes, in profundum maris; doloris patientissimos, strangulari; igneos, in ignem detrudi: ac talem Calanum fuisse, incontinentem sane hominem, & mensæ Alexandri mancipium. Ea propter hunc vituperari, Mandanim summopere laudari. Is, cum Alexandri nuncii eum ad Jovis filium vocarent, & parenti dona pollicerentur, dicto non audienti minarentur cruciatum, respondit, Neque illum Jovis filium esse qui ne minimæ quidem terrarum

parti

parti imperaret: nec se illius dona requirere, quorum nulla est satietas; nec minis terreri, cum vivens satis ab India nutriatur, mortuus vero ab attrita jam senio carne liberetur, in meliorem purioremque vitam transmigrans. Itaque ab Alexandro laudatum dicit, & missum factum.

CICERO *Tusc. Quæst.* lib.5.

QUÆ Barbaria India vastior aut agrestior? in ea tamen gente primum hi qui Sapientes habentur, nudi ætatem agunt, & Caucasi nives hyemalemque vim perferunt sine dolore. Quumque ad flammam se applicaverint, sine gemitu aduruntur.

PLINIUS *Nat. Hist.* lib.7. cap.2.

Philosophos eorum, quos Gymnosophistas vocant, ab Exortu ad Occasum perstare contuentes Solem immobilibus oculis; ferventibus arenis toto die alternis pedibus infiltere.

PLUTARCHUS

ΤΩΝ ὁ Γυμνοσφιστῶν ἔδυν μάλιστα τὸν Σάββαν ἀναπαύ-
σαντας ὑποκλινάμενος, καὶ κατὰ πλείους τοῖς Μακεδόσι παρ-
σχόντας, λαβὼν δὲ καὶ δανὴς οὐκ ἐκείνους εἶπε πρὸς τὰς ὑποκλινάμενους, καὶ
βραχυλόγους, ἐρωτήματα περὶ ἑαυτῶν αὐτοῖς ἀπορεῖν, φήσας ὑπο-
κλινεῖν τὸν μὴ ὀρθῶς ὑποκλινόμενον πρῶτον, εἰς ἐφεξῆς ἕτω ἔδυν
ἄλλους. ἕνα ὃ τὸν περὶ βούβας τὸν ἐκέλευσε κλίνειν. ὁ μὲν οὖν πρῶ-
τον ἐρωτηθεὶς τί πτερον οἶεται ἔδυν ζῶντας εἶναι πλείονας, ἢ ἔδυν τε-
θνηκότας. ἔφη ἔδυν ζῶντας, ἐπεὶ ἢ ὅτι ἔδυν τεθνηκότας. ὁ ὃ δὲ
πτερον, πότερον τὴν γλῶττι ἢ τὴν θάλατταν μείζονα πτερόν ἐστιν.
Τὴν γλῶττι, ταύτης ἢ ἔφη μέγιστον εἶναι τὴν θάλατταν. ὁ ὃ πρῶτον,
ποῖον ἔστι ζῶντων πανουργότερον, ὁ μέχρις ἔτι οὐκ, εἶπεν, ἀνθρώπων
οὐκ ἔγνωκεν. ὁ ὃ πτερον ἀνακλινόμενον πῶς λογισμῷ τὸ Σάβ-
βαν ἀπέστησεν, ἀπεκρίνατο, Καλῶς ζῆν βελόμενον αὐτὸν, ἢ κα-
κῶς ὑποκλινεῖν. ὁ ὃ πέμπτον ἐρωτηθεὶς πότερον οἶεται τὴν ἡμέ-
ραν ἢ τὴν νύκτα περὶ ἑαυτῶν γεγενῆσθαι, τὴν ἡμέραν, εἶπεν, ἡμέραν
μᾶλλον καὶ περισσώτερον, ὅπως θαυμάσια εἶναι τὸ βασιλεύειν, ὅτι ἢ ὑπο-
κλινῶν ἐρωτήσεων ἀνάγκη καὶ τὰς ὑποκλινάμενους ἀπορεῖν εἶναι. μετὰ λα-
βὼν οὖν τὸν ἐκείνους ἡρώτα πῶς ἂν τις φιλητέον μάλιστα, ἂν κατὰ
πῶς ὦν, ἔφη, μὴ φοβερὸς ἦ. ἢ ὃ λοιπὸν ὁ μὲν ἐρωτηθεὶς
πῶς ἂν τις εἴη ἀνθρώπων γήραιοιός τις, εἶπε πρὸς αὐτὸν, εἶπεν, ὁ
πρῶτος διωκτὴς ἀνθρώπων μὴ εἶναι. ὁ ὃ πρὸς ζωῆς καὶ θανάτου,
πότερον ἰσχυρότερον, ἀπεκρίνατο, τὴν ζωὴν, ποσῶς κατὰ φέ-
ρεσθαι. ὁ ὃ περὶ ταῦτα, μέχρις ἔτι ἂν ἀνθρώπων καλῶς ἔχον ζῆν,
μέχρις ἔτι μὴ νομίζει τὸ πεθάναι εἶναι ζῆν ἄμεινον. Οὕτω δὲ πρῶ-
τον πρὸς τὸν δικαστὴν, ἐκέλευσε ἀποφάνεσθαι. ὃ ὃ ἔπειτα
ἑτέρους

ἑτέρους χάριτον εἰρηκέναι φησάντων, Οὐκ οὐκ, ἔφη, καὶ σὺ πρῶτον
ὑποκλινεῖς τοιαῦτα κλίνειν. Οὐκ ἂν γε, εἶπεν, ὁ βασιλεῦς, εἰ μὴ
σὺ ψεύδῃ, φήσας πρῶτον ὑποκλινεῖν τὸν ὑποκλινόμενον χάριτον.
τότε μὲν οὖν ἀφῆκε δωρησάμενος. πρὸς δὲ ἔδυν ἐν δόξῃ μᾶ-
λιστα, καὶ κατὰ ἑαυτὸς ἐν ἡσυχίᾳ ζῶντας ἐπεμψεν Ὀνησίκριτον,
ἀφικέσθαι δέοντα πρὸς αὐτόν. ὁ δὲ Ὀνησίκριτος ἦν φιλό-
σοφος καὶ διογῆρας καὶ κινικῶ συνεχολακώτων καὶ φησι τὸν μὲν
Κάλανον ὑβριστικῶς πᾶν καὶ πᾶσι κελύειν ὑποκλινόμενα τὸν κα-
τὰ τὴν, καὶ εἰς αὐτὸν ἀποκρίσθαι ἢ λόγων, ἄλλως δὲ ὁ ἀγαθέως πρὸς
αὐτὸν, καὶ εἰς αὐτὸν Διὸς ἀφῆκε. ὃ ὃ Δάνδαμιν πρῶτον, καὶ ἀγα-
θέως πρὸς Σωκράτους, καὶ Πυθαγόρου, καὶ διογῆρας, εἶπεν ὡς ὁ
φυῆς μὲν αὐτῶν γεγενῆσθαι δοκοῦσιν οἱ ἄνδρες, λίαν δὲ τὸς νόμους
ἀσχυρόμενοι βεβιωκέναι. ἄλλοι δὲ φασὶ τὸν Δάνδαμιν ὁδὸν εἶ-
πεν ἄλλῃ ἢ ποσὺν τὸν μόνον, Τίνος χάριτον ὁ Ἀλέξανδρος ὁδὸν
ποσῶν τινος δεῖν ἦλθε; Τὸν μὲν Κάλανον ἔπεισεν ὁ Ταξίλης
ἔλθεν πρὸς Ἀλέξανδρον. ἐκαλεῖτο δὲ Σφίης. ἐπεὶ δὲ κατὰ τὴν
δικὴν γλῶττι καὶ Καλὸν περὶ αὐτῶν ἀντὶ τὸ χάριτον τὸς ἐντυλ-
χάνοντας ἡσάβετο, Κάλανος ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ὠνομάσθη.
Τούτου ὃ λέγει καὶ τὸ ἀγαθὸν αὐτοῦ τῆς ἀρετῆς καὶ Ἀλεξάνδρῳ
περὶ αὐτοῦ κατὰ βαλὼν ἢ ἐν μέσῳ βύρσαν πᾶσι ξηρὴν καὶ κατε-
σκληκυῖαν, ἐπάτησε τὸ ἄκρον. ἢ ὃ εἰς ἐν περὶ αὐτοῦ τοῖς ἄλλοις
ἐπαρῆται μέρεσιν. καὶ τούτου πρὸς αὐτὸν ἐν κύκλῳ καὶ πᾶσι, κατὰ ἑκα-
στον ἐδάκνυε γινόμενον, ἄχρις ἔτι τὸ μέσον ὅπως κατέχευε, καὶ πᾶν-
τα ὅπως ἡρέμηνεν. ἐβέβηκε δὲ ἢ εἰς ἐν ἐνδοξοῖς εἶναι τὰ μέγιστα δεῖν
μάλιστα τῆς ἀρετῆς πᾶσι, καὶ μὴ μακρὰν ὑποκλινάμεναι τὸν Ἀ-
λέξανδρον.

EX Gymnosophistis, qui præcipue Sabbam ad defectionem impulerant, & plurimum fatigaverant Macedonas, decem acres ad respondendum, & contractos habitos, cepit. His quæstiones obscuras proposuit, necem denunciâns primo qui parum recte respondisset, inde ordine reliquis: unum natu maximum dedit Judicem. Primus interrogatus, Vivosne plures esse an mortuos censeret; Vivos ait: neque enim jam esse eos qui mortui sunt. Secundus, Terram an pelagus grandiores gignere belluas; Terram: quippe hujus, inquit, pelagus portio est. Tertius, Quod animal callidissimum esset; Quod hætenus, inquit, homo non cognovit. Quartus requisitus, Quamobrem Sabbam ad rebellionem concitasset, responsum dedit; Quo honeste viveret, aut honeste periret. Quintus rogatus, Diem an noctem putaret fuisse priorem; Diem, ait, uno die. Adjecit autem (cum id Rex admiraretur) Implicatarum interrogationum necesse esse ut essent implicatæ responsiones. Ita progrediens sextum percunctatus est, Quemadmodum quis maxime se efficiat charum; Si potentissimus, inquit ille, nec formidabilis esset. Ex reliquis alius rogatus, Quemadmodum ex mortali quis Deus evadat; Si quid fecerit, inquit, quod facere denegatum sit homini. Alius, de vita & morte, utra valentior, respondit; Vitam, tam multa tolerantem mala. Postremus, Quatenus hominem vivere deceat; Eatenus dum mori quam vivere non censeat præstare. Ita tandem versus ad Judicem pronunciare eum jussit sententiam, qui cum alium alio dixisset non pejus respondisse; Ergo tu, inquit, primus moriere qui ita decernis. Minime vero, Rex, inquit ille, nisi

tu

tu mentiaris, qui primum dixisti interfectorum te illum qui pessime respondisset: Hos igitur muneribus honoratos dimisit. Ad eos qui erant clarissimi, solitariam autem quietamque vitam agebant, Onesicritum misit petiitum ad se ut venirent. Fuit Onesicritus philosophus ex Diogenis Cynici contubernio. Ait Calanum sane quam superbe & aspere jussisse ei ut posita veste eum audiret nudus, alioqui non congressurum cum eo ne si a Jove missus esset quidem. Dandamim egisse placidius, ac de Socrate, Pythagora, & Diogene cum audivisset dixisse, magno ingenio sibi eos viros videri fuisse, sed nimium reverentes legum. Alii Dandamim nihil memorant nisi solum hoc quæsisse; Quæ de causa Alexander eo venisset tam immenso itinere. Calanum quidem, ut ad Alexandrum proficisceretur, Taxiles induxit: Sphines vocabatur, sed quod sermone Indico *Cale* pro *Salve* salutans obvios compellaret, Calanus est a Græcis nominatus. Hunc referunt exemplum imperii sui Alexandro ob oculos posuisse. Corium in medium conjecit siccum & retorridum, cujus oram calcavit. Id uno loco presum cæteris partibus extulit se. Idem circulans undique & pedibus stringens in quaque parte ostendit evenire, quoad medium pedibus occupavit, tunc omnes partes quiescere. Ea imagine significavit media regni maxime premenda, neque procul ab iis vagandum Alexandro esse.

d

ARRI-

ΚΑΙ Ἡ πρὸς τὴν ἐπαγγελίαν οὗτον Σοφιστὰς ἦν τῶν Ἰνδῶν ὡς λέγουσιν ὅτιν ἐς καταληφθέντας ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ὑποαχθεῖς ἐν λαμῶνι, ἵνα πρὸς αὐτοῖς ἀγριεῖναι ἦσαν, ἄλλο μὲν ἔδεν ποιῆσαι πρὸς τὴν ὄψιν αὐτῶν καὶ τῆς σφαγῆς, κρῖναι δὲ τοῖς ποσὶ καὶ γυῖν ἐφ' ἧς βεβηκότες ἦσαν. Ὡς δὲ ἤρξετο Ἀλέξανδρος δὲ ἐρμηνεύων, ἔπιντο αὐτοῖς τὸ ἔρπον, τὰς δὲ ἀποκρίνας αὐτῶν, Ὡ βασιλεῦς Ἀλέξανδρε, ἀνδρωπῶν μὲν ἕκαστος τὸ σῶμα τῆς γῆς κατέχει ὅσον πρὸς τοῦτο ἔστιν ἐφ' ὅτῳ βεβήκαμεν. οὐ δὲ ἀνδρωπῶν ὡν, ἀλλὰ πλῆσι τοῖς ἄλλοις, πλείον γὰρ δὴ ὅτι πολυπράγμων καὶ ἀσάλευτος, ἀπὸ τῆς οἰκίας τοσαύτῃ γυῖν ἐπεξέερχη, πρᾶγμα ἔχον τε καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ ἄλλοις καὶ οὐ καὶ ὀλίγον ὑπερὶ ἀποδιδόναι τοσούτον κατέξαι τῆς γῆς ὅσον Ἰσραὴλ ἐντεταφθαί τῷ σώματι. καὶ αὐτὰ ἐπὶ νῆσε μὲν Ἀλέξανδρος τῆς οὐλῆς καὶ οὐ ἀπόντας, ἔπρασε δὲ ὁμοῦς ἄλλα καὶ τὰναντία οἷς ἐπῆνεν. Ἐς Τάξιλα αὐτῷ [Ἀλεξάνδρου] ἀφικόμενος, καὶ ἰδὼν τῶν Σοφιστῶν Ἰνδῶν οὗτον γυνῆς, πρὸς ἑλπίδι ξυνεῖναι τινα οἱ τῶν ἀνδρῶν τέτων, ὅτι κατεπεῖσαν αὐτῶν ἐθαύμασε. καὶ ὁ μὲν προσβύβητο τῶν Σοφιστῶν, ὅτε ὁμιλῆσαι οἱ ἄλλοι ἦσαν, Δάνδαμους ὄνομα, ὅτε αὐτὸς ἔφη παρ' Ἀλεξάνδρου ἦξιν, ὅτε τὰς ἄλλας εἶα. ἀλλὰ ἀποκρίνας αὐτῶν λέγειαι, ὡς Διὸς υἱὸς καὶ αὐτὸς εἶναι, εἶπε οὐ καὶ Ἀλέξανδρος. καὶ ὅτι ὅτε δέοιτο τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου (ἔχον γὰρ οἱ ὅτι τὰ παρ' αὐτῶν) καὶ ἄμα ὁρᾶν τὰς ξυνὰ αὐτῷ πλανωμένους τοσαύτῃ γυῖν καὶ δάλασαν ἐπ' ἀγαθῷ ἔδενι, μήτε πέρας τι αὐτοῖς γινόμενον καὶ πολλῶν πλανῶν. ἔτι οὐκ ποθεῖν τι αὐτὸς ὅτε κύριος ἦν Ἀλέξανδρος διδοῦναι, ἔτι αὖ δεδιέναι ὅτε κρατοῖν ἐκείνῳ ἐς τὸ εἰργεῖν αὐτῶν.

αὐτῶν. ζῶντι μὲν καὶ οἱ τὴν Ἰνδῶν γυῖν Ἰσραὴλ φέρουσιν τὰ ὠρεῖα, ἀποθανόντι δὲ ἀπαλλαγῆσθαι οὐκ ἴπαιδες ξυνοῖς καὶ ζώμασι. Οὐκοῦν ἔδεν Ἀλέξανδρον ἴπαιδες βιάσθαι, γινόντα ἐλδύδερν ὅντα τὸν ἄνδρα. ἀλλὰ Κάλανον καὶ ἀναπείθειναι τῶν ταύτη Σοφιστῶν, ὅτινα μάστιγα δὴ αὐτὸς ἀκράτεια Μεγαθένης ἀνέγραψεν. αὐτὸς καὶ τὰς Σοφιστὰς λέγειν καὶ ζῶντας τὸν Κάλανον, ὅτι ἀπολιπὼν τὴν πόλιν σφισιν ὕδαμυγνίαν, ὅδε δεαπύτῃ αὐτῶν ἢ τὸν θεὸν ἐθεράπευσε.

Hoc quidem nomine Indorum Sophistas laudo, quorum nonnullos cum aliquando in horto, in quem commentandi causa convenire solent, sub dio ambulantes offendisset Alexander, eos ad ipsius & exercitus conspectum nihil aliud fecisse dicunt, quam pedibus terram quam calcabant pulsasse. Alexandro autem causam ejus facti per interpretes interrogante, ita responderunt; Quoniam, O Rex Alexander, unusquisque mortalium tantum terræ possidet, quantum hoc est quod calcamus: tu vero homo reliquis similis es, præterquam quod curiosus atque iniquus tam procul a domo tua discesseris, tibi pariter atque aliis negotium facessens: cum aliqui exiguo abhinc tempore moriturus, non plus terræ sis possessurus quam corpori tuo sepeliendo sufficiat. Atque Alexander quidem Sophistarum sententiam laudavit, non destitit tamen alia, & quidem iis quæ laudarat contraria, persequi. . . . Cum ad Taxila urbem venisset [Alexander] Indorum Sophistas nudos conspicatus, aliquem eorum sibi adjungi optabat, incredibi-

incredibilem in eis laborum tolerantiam admiratus. At qui inter illos Sophistas erat natu maximus, Dandamis nomine, respondit; Neque se ad Alexandrum venturum, neque aliis ut irent permissurum: se enim etiam Jovis filium esse perinde atque Alexander: neque ulla re ab Alexandro egere; iis enim quæ haberet contentum esse. Addidit præterea videre se, iis qui una cum eo tantum terrarum ac maris pervagati essent, nihil boni propositum esse, neque ullum erroribus eorum finem statui. Nihil itaque se expetere eorum quæ Alexander largiri posset, sed nec timere quidem ne iis quæ ipse possideret prohiberetur: quamdiu enim viveret, Indorum regionem tempestivos statis anni partibus fructus ferentem ipsi sufficere; cum vero mori contingeret, se a corpore ut socio non satis æquo discessurum. Quæ cum audisset Alexander, noluit invitum cogere, quod liberum hominem esse intelligeret; Calano tamen persuasisse, uni ex Sophistarum numero, quem quidem incontinentem fuisse Megasthenes scripsit; reliquosque Sophistas judicasse id perperam a Calano factum fuisse, quod relicta felicitate quam sese consecutos censebant, alium domini quam Deum coleret.

Idem.

Idem in Indicis.

NΕνέμωσι οἱ πάντες Ἰνδοὶ εἰς ἑπτὰ μέγιστα γυνεάς· ἐν μὲν αὐτοῖσιν οἱ Σοφισταὶ εἰσι, πλήθει μὲν μέγας τῶν ἄλλων, ὁδὸν δὲ καὶ τῇ πρὸς τὴν γαστέρα· ὅτε γὰρ πρὸς τῷ σώματι ἐργάζονται ἀναγκάμην σφιν παρορέα, ὅτε πρὸς τὴν ἀνέχεσθαι ἀπὸ τοῦ πονέειν ἐς τὸ κοινόν· ὅτε πρὸς τὸ ἀνάγκης ἀπλῶς ἐπᾶναι τοῖσι Σοφιστῶσιν ὅτι μὴ δύναται τὰς θυσίας τοῖσι θεοῖσιν ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἡδὲ Ἰνδῶν. καὶ ὅστις δὲ ἰδίᾳ θύει, Ἰζηγηλὴς αὐτῷ τῆς θυσίας τῇ πρὸς Σοφιστῶν τέτων γίνεσθαι, ὡς οὐκ ἂν ἄλλως κεχερισμένα τοῖς θεοῖς θύσαντας. εἰσὶ δὲ καὶ μαντικῆς ὅτι μὲν οἱ Ἰνδοὶ δαήμονες, οὐδὲ ἐφ᾽ ἑταίᾳ ἄλλῳ μαντεύονται ὅτι μὴ ὁφθαλμοῖς ἀνδρά· μαντεύονται δὲ ὅσα ὑπὲρ τῶν ὡραίων ὅτι ἐπεὶ, καὶ εἰς ἐς τὸ κοινόν Συμφορῇ καταλαμβάνει. τὰ ἰδία δὲ ἐκτρέφουσιν ὅτι σφιν μέλαι μαντεύονται, ἢ ὡς οὐκ ἔχουσιν οὐκ ἐκ τῆς μόλιχης ἐς τὰ μικρότερα, ἢ ὡς οὐκ ἔχουσιν ὅτι τῶν τοῖσι πονέειν. ὅστις δὲ ἀμείβεται ἐς τοὺς μαντιοδόκους, τῶν δὲ ἄλλο μὲν καὶ γίνεσθαι οὐδὲν, σιωπᾶν δὲ ὅτι ἐπὶ ἐπ᾽ ἀνάγκης ὅτι λοιπῶν. καὶ οὐκ ἐστὶν ὅστις Ἰζηναγκάσει τὸν ἄνδρα τοῦτον φωνῆσαι ὅτι ἡ σιωπὴ κατὰ κέλευθα. ὅτι γυμνοὶ διατυφίαι οἱ Σοφισταί, ὅτι μὲν χαλκῶσιν ὑπαίθριοι ἐν τῷ ἡλίῳ. ὅτι δὲ ἔρεται, ἐπὶ τὸν ὅτι ἡλιό· κατέχρη, ἐν τοῖσι λαμοῖσι καὶ τοῖσιν ἔλεσιν ὑπὸ δένδρεσι μετὰ τοῖσιν.

Distinguuntur Indi omnes in sex potissimum genera hominum; quorum alii Sophistæ appellantur, numero quidem reliquis inferiores, sed honore & gloria præstantissimi; neque

neque enim ad ulla opera quæ corpore præstantur adiguntur, neque quicquam conferre ad publicum usum laborant, neque (ut summatim dicam) ullius plane operis necessitas Sophistis imposita est, quam ut Diis pro communi salute sacrificia faciant. Et si quis privatim sacrificat, aliquis ex Sophistis interpretes sacrificiorum ei adjungitur: neque enim aliter accepta Diis sacrificia sunt. Sunt vero etiam hi soli inter Indos divinandi periti, neque cuiquam divinatio permittitur nisi sapienti viro. Vaticinantur autem de temporibus anni, aut si qua publica calamitas immineat. De rebus privatis non vaticinantur; siue quod divinandi rationem ad res minores pertinere non putent, siue quod indignum credant circa minutiora hæc laborare. Quicumque vero ter divinando a vero aberravit, huic nihil aliud pœnæ loco infligitur quam quod ei deinceps silentium indicitur: neque cuiquam licet eum cui silentium imperatum fuerit ad loquendum cōgere. Hi Sophistæ nudi degunt: hieme sub dio apricantur; æstate, cum Sol fervet, in pratis & palustribus locis sub ingentibus arboribus.

APULEIUS in *Floridis*.

EST præterea genus apud illos [Indos] præstabile, Gymnosophistæ vocantur. Hos ego maxime admiror; quod homines sunt periti, non propagandæ vitis, nec inoculandæ arboris, nec proscindendi soli. Non illi norunt arvum colere, vel aurum colare, vel equum domare, vel taurum subigere, vel ovem vel capram tondere vel pascere. Quid igitur est? Unum pro his omnibus norunt. Sapientiam percolunt

tam Magistri senes quam Discipuli minores. Nec quidquam penes illos æque laudo, quam quod torporem animi & otium oderunt. Igitur ubi mensa posita, priusquam edulia apponantur, omnes adolescentes ex diversis locis & officiis ad dapem conveniunt; Magistri perrogant quod factum a lucis ortu ad illud diei bonum fecerit. Hic alius se commemorat inter duos arbitrum delectum, sanata similitate, reconciliata gratia, purgata suspicione, amicos ex infensis reddidisse; inde alius, sese parentibus quidpiam imperantibus obedisse; & alius, aliquid meditatione sua reperisse, vel alterius demonstratione didicisse. Denique cæteri commemorant. Qui nihil habet adferre cur prandeat, impransus ad opus foras extruditur.

CLEMENS *Alexandrinus Stromat.* lib. 3.

BΡΑΧΜΩΝΑΙ γ' οὐδ' ἔτι ἐκφυλόντες ἐδίδασκον, ἔπε οἶον πίνεσαν· ἀλλ' οἱ μὴ αὐτῶν κατ' ἐκείναις ἡμέραις, ὡς ἡμεῖς, τιτὸ τροφὴν προσέεντα, ἔπει οὐδ' αὐτῶν ἄλλ' ἑκείναις ἡμέραις, ὡς φησὶν Ἀλέξανδρος· ὁ Πολυδῶρ ἐν τοῖς Ἰνδοῖς· καθέφρονται δ' ἀνάττα, καὶ παρ' ἑδὲν ἡγευῶται τὸ ζῆν· πέθειναι γὰρ ἔτι παλὶ γυμνασίων. οἱ δὲ σέβουσιν Ἡρακλέα καὶ Πάνα. οἱ καλέμυροι δ' Σεμνοὶ τῶν Ἰνδῶν γυμνοὶ διατῶνται τὸν πάντα βίον. ἔπει τιτὸ ἀλήθειαν ἀσκήσουσι, καὶ ὡς τῶν μελλόντων προμυθεύουσι, καὶ σέβουσιν τινα πνευματικά, ἢ ἢ ὅσα τιτὸ δεῖ νομίζουσιν ἀποκεῖσθαι. ἔπει δ' οἱ Γυμνοσοφισταὶ, ἔπει οἱ λεγόμενοι Σεμνοὶ γυμναζέονται ἡρώς· ὡς φύσιν γὰρ τοῦτο καὶ ὡς νόμον δοκεῖ. δι' ἣν αἴτιαν σφᾶς ἀνθρώποις ἀγνοῦσι.

πρεῖσι· ὡς γενέσθαι ὅτι καὶ αἱ Σεμναί· δοκεῖσι ὅτι ὡς πρεῖν τὰ ἑ-
ρῶνια, καὶ ἄρα τῆς τῶτων σημειώσεως ἥδη μελλόντων πραγμάτων
ὡς αἱ πῖνα.

B Rachmanes certe neque animatum comedunt, neque vi-
num bibunt: sed aliqui quidem ex iis quotidie, sicut
nos, cibum capiunt, nonnulli autem ex iis tertio quoque die,
ut ait Alexander Polyhistor in lib. de rebus Indicis. Mor-
tem autem contemnunt, & vivere nihili faciunt; credunt e-
nim esse regenerationem: aliqui autem colunt Herculem &
Panem. Qui autem ex Indis vocantur Σεμνοί, h. e. *bonesti*
ac *venerandi*, nudi totam vitam transigunt. Ii veritatem ex-
ercent, & futura prædicunt, & colunt quandam pyramidem,
sub qua existimant alicujus Dei ossa reposita. Neque vero
Gymnosophistæ, nec qui dicuntur Σεμνοί, h. e. *venerandi*, u-
tuntur mulieribus: hoc enim præter naturam & iniquum esse
existimant: qua de causa seipsos castos conservant. Virgi-
nes autem sunt etiam mulieres quæ dicuntur Σεμναί. Vi-
dentur autem observare coelestia, & per eorum significatio-
nem quædam futura prædicere.

PORPHYRIUS

PORPHYRIUS de Abstinencia, lib. 4.

Iνδῶν πολιτείας εἰς πολλὰ νενομηµένης, ὅτι π ἡρώ· παρ'
αὐτοῖς τὸ τῶν θεοσόφων, ὅς Γυμνοσοφιστὰς καλεῖν εἰώθασιν
Ἑλλήνες· τῶτων ὅτι δύο αἰρέσεις, ὧν ἡ μὲν Βραχμῶνες καλεῖται·
τῆς ὅτι Σαμαναῖοι. ἀλλ' οἱ μὲν Βραχμῶνες ἐκ γῆρας ἄρα δέ-
χονται, ὡς πρὶ ἱερατεῖαν, τιμὴ τοιαύτῃ θεοσοφίαν· Σαμαναῖοι ὅτι
λογάδες εἰσὶν καὶ ἥδη βελητέντων θεοσοφῶν Συμπληρέμιοι. ἔ-
χει ὅτι τὰ κατὰ αὐτοῦ τοῦτον τὸν τρόπον, ὡς Βαρθολομαῖος, ἀνὴρ Βα-
βυλωνίου, ὅτι ἥδη παλίων ἡμῶν γεγενησ, καὶ ἐντυχὸν τοῖς κατὰ
Δαμῶδαμιν πεπεµµένοις κατὰ τὸν Κάισαρα, ἀνέγραψεν· πάντες
ἥδη Βραχμῶνες ἐνός εἰσι γῆρας· ἔξ ἐνός ἥδη πατρός καὶ μητρός
πάντες ἄρα γασσι. Σαμαναῖοι ὅτι ὅσα εἰσὶ ἔξ γῆρας αὐτῶν, ἀλλ' ἐκ
παντὸς ἔξ Ἰνδῶν ἔτιναι, ὡς ἔφαμεν, συνιλεγµένοι· ὅτι ὅτι βασι-
λεύει Βραχμῶν, ὅτι σωτελεῖ π τοῖς ἄλλοις· τῶτων ὅτι οἱ φιλόσο-
φοι, οἱ μὲν ἐν ὅροις οἰκοῦσιν, οἱ ὅτι κατὰ Γάγγην ποταµόν. σιταῖν)
ὅτι οἱ μὲν ὅροις τιμὴ ὅτι ὁπώραν καὶ γάλα βόειον ποταµὸν παρὰ, οἱ
δὲ κατὰ τὸν Γάγγην ἐκ τῆς ὁπώρας, ἡ πολλὴ κατὰ τὸν ποταµόν γῆ-
να). φέρεται ὅτι ἡ γῆ σχεδὸν κατεπὸν αἰά νέον, καὶ μῆτοι καὶ τιμὴ ὅρε-
ζαν πολλὴν ἔξ καὶ αὐτοµατον, ὡς ἡμῶν) ὅταν τὸ τῆς ὁπώρας ὅτι
λείπῃ. τὸ δ' ἄλλο πινὸς ἀψαυα, ἡ ὅλως γίγναι ἐμψύχῃ θεοφῆς,
ἴσον καὶ τῇ ἐσχάτῃ ἀκαθαρσία τε καὶ ἀσεβείᾳ νερόµεσσι. καὶ ἔ-
το αὐτοῖς τὸ ὄδυμα. θεησκύβει ἔξ τὸ θεῖον, καὶ ὁσεβεῖσιν κατὰ
αὐτὸ κατεπὸν). τὸν τοίνυν χρόνον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς τὸ
πλεῖστον εἰς ὕμνους ἔξ θεῶν ἀπενεµεν καὶ ὁλγας, ἔκαστος ἰδίαν κα-
λύβειν ἔχει, καὶ ὡς ἐνὶ μάγισα ἰδιάζοντες) ἡμῶν ἥδη Βραχμῶ-
νες µῆτεν ὅσα ἀνέχονται· ἀλλ' ὅταν τοῦτο συμβῇ, ἀναχωρήσαντες

ὅτι πολλὰς ἡμέρας ἐφθέρων· πολλάκις δὲ θησύνουσι. Σα-
 μαναῖοι δὲ εἰσι μὲν, ὡς ἐφάρμυ, λογάδες. ὅταν ὅ μὲλλαι εἰς τὸ
 τάγμα τις ἐλθῇ, ἀφαιδῶν ἀρχεῶν, πρὸς τοῖς ἀρχεῶν τὸ πόλεως,
 ἢ τῆς κώμης, καὶ τῶν κλημάτων (ἔξισα), καὶ πάσης τῆς ἄλλης ἐσίας·
 ξυράμῃ· ὅ ὃ ὡματῷ τὰ πρὸς τὰ λαμβάνει σολιῶν, ἀπὸ
 τε πρὸς Σαμανάμους, ὅτε πρὸς γυναικα ὅτε πρὸς τέκνα, εἰ τύχοι
 κεκλήμῃ, ὅτι πρὸς φιλίῳ ἢ πινὰ λόγον ἐπὶ ποιήμῃ, ἢ πρὸς αὐ-
 τὸν ὅπως νομίζων. καὶ τῶν μὲν τέκνων ὁ βασιλεὺς κίθε, ὅπως
 ἔχουσι τὰ ἀναγκαῖα, τῆς ὅ γυναικὸς οἱ οἰκεῖοι. ὁ ὅ βίῳ τοῖς Σα-
 ματαῖοις ὅτι ποιῶν. Ἐξω τῆς πόλεως ἀγρῶν ἐστὶν ἀντιμερόν-
 τες ἐν τοῖς πρὸς τὸ εἶναι λόγους. ἔχουσι ὅ οἶκος καὶ τεμεῖον ὑπὸ
 βασιλέως οἰκοδομηθέν, ἐν οἷς οἰκοδόμοι εἰσὶν, ἀπὸ τῶν π λαμ-
 βάνουσι πρὸς τὸ βασιλέως εἰς πρὸς φιλίῳ τῶν Συμίωντων. ἢ ὅ πρὸς
 σολιῶν γίνε, ὅρῳ, καὶ ἀφίων, καὶ ὅπως, καὶ λαχόνων. καὶ εἰσελθόν-
 των εἰς τὸν οἶκον ὑποσημαίνοντι κώδων οἱ μὴ Σαμαναῖοι (ἔξισα),
 οἱ ὅ πρὸς σολιῶν. ὁ ὡματῶν ὅ πάλιν ἀγρῶν ἐστὶν, καὶ οἱ
 ὑποσημαίνονται ἐκαστῷ πρὸς σολιῶν ὅρῳ (ὅσο ὅ ἐκ ταυτὸς ὅσο ἐστὶν)
 πρὸς σολιῶν αὐτῶν τῇ ὅρῳ. τῷ δὲ δεομῶν πικιλίας πρὸς σολιῶν
 τὸ λαχόνων ἢ τῆς ὅπως π. πρὸς σολιῶν δὲ συστήμῳ ὅτι τὰς αὐ-
 τὰς ἀγρῶν ἐστὶν ἔξισα. ἀγρῶν δὲ εἰσι πάντες, καὶ ἀκλήμους.
 καὶ τοσούτων αὐτῶν τε καὶ τῶν Βραχυμάων σέβας ἔχουσιν οἱ ἄλλοι,
 ὡς καὶ τὴν βασιλέα ἀφικνεῖσθαι πρὸς αὐτῶν, καὶ μελῶν ὁ ὡμα-
 τῶν π καὶ δεσπότην ὑπὸς τῶν πρὸς λαμβάνοντων τὴν χῶρον, ἢ
 Συμβουλευσά τὸ πρὸς σολιῶν. αὐτοὶ δὲ ὅπως πρὸς σολιῶν ἀγρῶν,
 ὡς τὸ μὲν ὅ ζῆν χρόνον, ὡς πρὸς ἀναγκαῖαν πινὰ τῇ φύσιν λατρεῖαν,
 ἀκασίως ὑπομῶν, ἀφίδων ὅ τὰς ψυχὰς ἀπὸ τῶν πρὸς σολιῶν
 καὶ πολλάκις ὅταν ὅ ἐχεν σέβας, μηδενὸς αὐτοῖς ἐπὶ
 πρὸς σολιῶν καὶ μὲν ἔξισα αὐτοῖς, ἔξισα τὸ βίε, πρὸς σολιῶν. μὲν

ἰοι τοῖς ἄλλοις, καὶ ἔστιν ὁδοὺς ὁ κωλύσων· ἀλλὰ πάντες αὐτοῦ ὀ-
 δαμονοῦντες πρὸς τὰς οἰκίας τῆς τεθηκότων Ἐπισκήπου πνα-
 ῖτως βεβαίαν καὶ ἀληθεύοντες αὐτοὶ καὶ οἱ πολλοὶ ταῖς ψυχαῖς
 τὴν μετ' ἀλλήλων εἶη δ' αὐτὰν πεπιστεύουσι. οἱ δ' ἐπιδὼν ἰσα-
 κέουσι τῇ ἐντελευτήν αὐτοῖς, περὶ τὸ σῶμα ὡσαύτοντες, ὡς
 δὴ κραταυροῦντος ἀποκρίνεται τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς, ὑμνήματα
 τελευτῶσι. ἔαον γὰρ ἐκείνους εἰς τὸν θάνατον οἱ φίλοι ἀποπέ-
 σουσιν, ἢ τῶν ἄλλων ἀνδρώπων ἔκτος τὰς πολίτας εἰς μηκίνας
 ἀποδημίας. καὶ σφᾶς μετ' αὐτὸς διακρύουσιν ἐν τῇ ζῇ ἀγαμέ-
 ναντας, ἐκείνους δὲ μακροτέρου τὴν ἀθάνατον λήξιν ἀπολαμβά-
 νοντας.

CUM Indorum Respublica in multas partes distributa fit, genus quoddam Sapientum apud ipsos est, quos Græci Gymnosophistas vocare consueverunt. Horum duæ factiones sunt; Brachmanum altera, altera Samanæorum. Brachmanes per generis successionem, non secus ac Sacerdotium, hujuscemodi divinam sapientiam admittunt. Samanæi selecti quidem sunt, & ex quibusslibet qui divinæ sapientiæ se tradere voluerint, constant. Eorum vita ad hunc modum est; quemadmodum Bardefanes Babylonius memoriæ prodit, qui a patrum nostrorum tempestate exitit, cum illisque Indis est versatus qui Damadini missi ad Cæsarem fuerant. Brachmanes enim omnes unius sunt generis, ex unius patris uniusque matris origine omnes deducti. Samanæi vero non ita, sed ex omni Indorum gente, ut jam diximus, collecti. Neque igitur sub regno degunt Brachmanes, neque cum aliis munus ullum

e 2 obeunt;

obeunt : sed ex ipsis ii qui Philosophi sunt, alii in monte, alii apud Gangem fluvium habitant. Ac montani quidem pomis & lacte bubulo herbis coagulato vescuntur : fluviales ex pomis etiam ipsi victum comparant, quæ multa apud fluvium nascuntur : terra enim fere semper recentes fructus producit : quinetiam oryzae copiam sponte procreat, qua, siquando poma defecerint, uti quoque in cibo solent : Aliud vero quippiam degustare, aut alimentum ex animatis vel omnino tangere, immunditiæ extremæ atque impietati non dissimile apud ipsos habetur. Atque hæc quidem eorum est opinio. Cultum Deo religiose ac pie exhibent : majorem enim diei ac noctis partem hymnis in Deos ac precibus dicant. Singuli tamen in propriis tuguriis manent, & quammaxime fieri potest soli morantur. Simul enim versari Brachmanes, ac multum colloqui, non admodum patiuntur : sed cum id forte contigerit, recessione inde facta in multos dies postea non loquuntur : sæpe etiam jejunant. Samanæi vero electi, ut diximus, sunt : in quorum collegium cum quispiam est adsciscendus, ad principes civitatis aut vici, cujuscunque fuerit, accedit : atque ibi bonis suis facultatibusque omnibus repudiatis, atque supervacua omni corporis parte detonsa stolum accipit : atque ita nulla neque uxoris neque liberorum, si forte adsint, ratione habita, quasi ad se nihil omnino amplius pertineant, ad Samanæos recedit. Regi liberorum educandorum, cognatis uxoris cura relinquitur. Vita Samanæorum hujusmodi est : Extra urbem commorantur, ac totum diem in divinis colloquiis trahunt, ubi domos & fana a Rege extructa habent : in quibus oekonomi constituti sunt, qui certam quandam mercedem

ad

ad convenientium alimentum a Rege accipiunt. Victus eorum ex oryza, & pane, & pomis, & oleribus apparatur. Cum ingressi in domum fuerint, ad tintinnabuli signum Samanæi preces effundunt : quod ubi fecerunt, signo iterum dato, ministri, singulis lance oblata (duo enim ex eodem vase non comedunt) oryza ipsos pascunt : si quis varietatem aliquam requirat, olus aut pomorum quippiam apponitur : quibus passim celeriter ad eadem loca revertuntur. Omnes absque uxore & possessionibus degunt. Tanta autem & ipsi & Brachmanes in veneratione apud alios sunt, ut Rex quoque interdum ad eos accedat, rogetque ut pro statu regionis Deum precentur, aut quid agendum sit consulant. Ipsi autem ita erga mortem affecti sunt, ut vivendi tempus quasi necessarium quoddam Naturæ ministerium inviti sustineant, atque ideo animos a corporibus festinent absolvere. Ac sæpe, ubi bene se habere conspexerint, nullo malo urgente, e vita decedant, re tamen aliis prænuntiata : nullusque sit qui prohibeat, sed omnes eos beatos prædicantes suis quisque domesticis morituris mandata quædam tradant : adeo stabilem ac veram & ipsi & plerique animabus inter se post obitum vitam esse crediderunt. Illi autem ubi mandata sibi commissæ perceperunt, corpore in ignem conjecto, ut purissimam a corpore animam secernant, ab omnibus celebrati mortem obeunt. Æquiori enim animo illos amici ac propinqui ad mortem dimitunt, quam alii homines suos quisque cives in admodum longinquas peregrinationes. Ac se ipsos qui in vita superstites remanserint, deplorant, illos beant, quippe qui immortalem sortem jam receperint.

Ο Δάμις φησὶ χαμευνία μὴν αὐτοῦ [Βραχυμῆνας] χρῆ-
 σθαι, τῇ δὲ γῇ ὑποσφραγισθεῖσαν πᾶς ἀς ἀν αὐτοὶ ἀφῶνται·
 καὶ μετεωροσκοπεύοντας δὲ ἰδεῖν διὰ τῆς γῆς εἰς πύχτης δύο, ἃ θαν-
 μασιποιίας ἐνεκα, (τὸ γὰρ φιλόπρην τοῦτο πρᾶγμα εἶναι ἀν-
 δρας) ἀλλ' ὅπως τὰ ἡλίω ξυμβαίνοντες τῆς γῆς δεῖξιν, ὡς
 παρόφρα τὰ θεῶν πρᾶττοντες. τότοι πρὸς, ὃ διὰ τῆς ἀκλίνου Ἰπ-
 πωνος, καὶ τοὶ ὤμοιοι δὲ ὄν, ἔπε Ἰππὶ βωμῶ καίαν αὐτοῦ, ἔπε
 ἐν ἱεροῖς φυλάττειν· ἀλλ' ὡς πρὸς τὰς ἀνὰς, αἱ δὲ ἡλίας τε ἀνα-
 κλίνου καὶ ὑδατοῦ, ἔπε μετέωρον δὲ ὁρᾶται αὐτὸ καὶ σαλευδὸν ἐν τῷ
 αἰέρι. μετ' ἡμέραν μὴ οὐδ' ἡλίον ὑπὲρ ἧδ' ὠρῶν, ἀς Ἰππιο-
 πόου αὐτοῦ, ἢ ἐς καμὸν τῇ γῇ ὥσι, καὶ ἡ Ἰνδικὴ ὅλη πρᾶττει· νύ-
 κτι δὲ λιπαρῶσι τιμὴ ἀκλίνου, μὴ ἀχθεσθαι τῇ νυκτὶ, μὴ δὲ ὡς
 ὑπὸ αὐτῇ ἦχθη ἡμέραν δὲ Ἰππιοδύουσαν, ὡς πρὸς Λακε-
 δαιμόνιοι πάλαι, καὶ Θέρμοι, Ταραντῖνοί τε, καὶ Μήλιοι, καὶ ὁπόσοις
 τὰ Λακωνικὰ ἦν ἐν λόγῳ· μίτταν δὲ ἀναδιδύουσι λαυκίον, καὶ γυ-
 μνὸν αὐτοῖς βάδισμα· καὶ τιμὴ ὠρῶν ἐκρηματίζοντο πρᾶγματος
 ταῖς ἡμέραις. ἡ δὲ ὕλη τῆς ἐοδητοῦ, ἔριον αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ φύει,
 λαυκὸν μὴ ὡς πρὸς ἧδ' Παμφύλων, μαλακώτερον δὲ τίθει ἡ ἡπι-
 μελή, οἷα ἔλαγον ἐπ' αὐτὸ λείβεσθαι. τοῦτο ἱερὰν ἐοδητὰ ποιῶν.
 καὶ εἰ τις ἔπερθε πρὸς αὐτὸ Ἰνδοῦς τέρας ἀνασπώη αὐτὸ, ἢ μεθί-
 εται ἡ γῇ ἢ ἐρίει. τιμὴ δὲ ἰχθυὸς δακτυλίου, καὶ τῆς ῥάβδου, ἃ
 φορεῖν αὐτοῦ ἀμφω, διώσθαι μὴ πάντα, δύο δὲ ἀρξήτω τεπι-
 μῶσθαι, &c.

Damis

DAmis inquit Brachmanas ipsos humi dormire, herbis
 tantum super humum stratis, quas ipsi deligant,
 eosque vidisse duos ferme cubitos a terra elevatos ambu-
 lantes, non miraculi gratia (hac enim ambitione viri illi carent)
 sed quia quaecunque a terra sublatis sacrificaverint, ipsi Soli
 gratiora, magisque tali Deo convenientia sese facturos arbi-
 trantur. Ignem vero, quem a Solis radio divellunt, quanquam
 corporeus sit, non tamen in aris aliquid comburendo, neque
 laternis inclusum servant; sed tanquam radii qui a Sole in
 aqua refranguntur, sic ille in sublimi aethere saliens conspi-
 citur. Ipsi igitur Solem interdum precantur, ut anni tempesta-
 tes, quas circumvolutione sua metitur, opportunas & propitias
 Indorum terræ mittat: vesperi autem Radium orant ne noctem
 moleste ferat, eodem vero modo maneat quo deductus est.
 Comam autem nutriunt, sicut quondam Lacedæ-
 monii, & Thurii, Tarentinique, & Melii, & ceteri quibus La-
 conica instituta placebant. Mitram quoque albam gestabant, &
 nudis pedibus ambulabant. Vestis autem eorum in Exomi-
 dum formam composita est: ipsius vero materia linum est,
 quod sponte sua in illis locis nascitur; album quidem, veluti
 quod in Pamphylia nascitur, mollius autem propter pingue-
 dinem, quæ ab ipso quasi oleum stillat. Ex eo sacram vestem
 conficiunt: ac si quis alius Indorum ejusmodi linum extra-
 here conatus fuerit, terra linum non dimittit. Annulum atque
 baculum, quorum utrumque ipsi gestant, omnia quidem posse
 dicunt, duo vero arcana in pretio haberi, &c.

POSTELLUS

Secundo in loco fuere Abrahmanes Indi, quos doctrinæ causa invisit Pythagoras & Apollonius, descripsit Hierocles. Illi autem Abrahmani filii sunt ex Ketura, qui cum Isaaco non voluissent obtemperare, sunt ab ipso in Orientis partes destinati, ubi ad hanc usque diem sub Brachmanorum nomine servant sacræ doctrinæ præcepta, in quibus eadem præscripta habent, quæ & Moses coelitus accepit. Idem vero fuit Abrahmanibus, Chaldæis, Druidibus, Pythagoricis, Razi-hinuis, atque Mosi auditoribus usitatum, ut non nisi longo silentio, probitate & vita insignes ad doctrinæ receptionem admitterent.

De PALLADIO.

BARONIUS *Annal. Eccles.* Anno 388.

Hoc anno, sub Consulatu videlicet Theodosii secundo, Palladius Galata, ut ipse testatur, (Vit. SS. Pat. c. 1.) Alexandriam petiit, qui tum ex iis qui eremum Ægypti peragratus vidit, tum ab aliis audivit, scripsit postea Commentarium ad Lausum Præfectum, quam ob causam eundem librum interdum *Lausiaca* appellarunt; cui & titulus ille alicubi præfixus reperitur ut *Paradisus Heraclidis* nominetur. Mansit hic

in

in eremo cum Euagrio Pontico aliquot annis (de triennio ibi confecto ipse meminit Vit. SS. Pat. c. 12.) Porro Euagrii Pontici consuetudine Origenis erroribus imbutus est: de quo Hieronymus adversus Pelagianos agens hæc habet; *Palladius, servilis nequitie, eandem hæresim instaurare conatus est, & novam translationis Hebraicæ mihi calumniam struere. Num & illius ingenio nobilitatque invidimus? nunc quoque mysterium iniquitatis operatur, &c.* Ob quam etiam causam S. Epiphanius eundem in Palæstina ista docentem deplorans ait; *Palladium vero Galatam, qui quondam nobis charus fuit, & nunc misericordia Dei indiget, cave; quia Origenis hæresim prædicat & docet; ne forte aliquos de populo tibi credito ad perversitatem sui inducat erroris.* Hæc & ipse scribens ad Joannem Hierosolymitanum Episcopum, cum idem Palladius jam deseruisset eremum Nitriæ, & morbi causa (ut ipse testatur Hist. Laus. c. 22.) abiisset in Palæstinam; ubi aliquandiu moratus Hæreses docebat Origenis: quem cavendum Epiphanius Joannem ejus loci Episcopum quamprimum admonuit. Cum vero Origenistarum nullum alium nominet nisi Palladium; certe, etsi alii essent eadem labe conspersi, tamen non alium quam ipsum id muneris subiisse ut Origenis deliramenta doceret, satis apparet. Quamobrem Origenistam illum, quem Sanctam Paulam tentasse Hieronymus scribit, neminem certe præter Palladium, tunc in Palæstina morantem, fuisse conspicio, de quo ista in ejusdem Paulæ Epitaphio habet (Epist. 27.) *Quidam veterator callidus, atque, ut sibi videbatur, doctus & sciolus, me nesciente cæpit ei proponere quæstiones, & dicere; Quid peccavit infans ut a demone corripiatur? in qua ætate resurrecturi sumus? si in ipsa qua morimur, ergo nu-*

f

trici-bus

tribus post Resurrectionem opus erit: si in altera, nequaquam erit resurrectionis mortuorum, sed transformatio in alios, &c. Quod cum audisset & ad me retulisset, indicans hominem, mihi incubisset necessitas nequissima viperæ ac mortiferæ bestię resistendi, &c. conveni hominem, & orationibus ejus quam decipere nitebatur brevi interrogatione conclusi, dicens, &c. Refert disputationem tunc cum eo habitam, atque ad postremum addit; Ex quo die ita cepit Paula hominem detestari, & omnes qui ejusdem dogmatis erant, ut eos voce publica hostes Domini proclamaret. Hæc Hieronymus. Sic igitur a S. Hieronymo confutatus Palladius, in ipsum sty- lum convertit, atque primum hæc de Paula adversus eundem S. Hieronymum in suo Commentario ad Lausum effutit (cap. 29.) Multas fœminas vidi, plurimasque tam viduas quam virgines novi, inter quas Paulam Romanam, matrem Toxotii, fœminam ad genus vitæ quod est secundum spiritum dexterrimo ingenio: cui quidem quo minus ei se daret impedimento fuit Hieronymus quidam, genere Dalmata, qui mulierem optima indole ad genus vitæ perfectum, cum in eo multos, ne dicam omnes, longissimo post se intervallo videretur posse relinquere, ipse invidia motus ad suum peculiare vivendi institutum pertraxit. Hæc Palladius: mansisse autem ipsum in Palæstina saltem usque ad annum 392. inferius dicemus ex Epistola Epiphani ad Joannem.

At quid postea de Palladio? Accidit quidem ut recedens e Palæstina in Bithyniam, Catholici hominis personam induerit, & inter Catholicos consuefcens postea in Jo. Chrysostomi Episcopi Constantinop. se amicitiam insinuarit. Et unde hoc, inquires, de consuetudine cum Joanne accepisti? ex eo potissimum quod favit eidem Jo. Chrysostomo; cui quidem non

com-

communione Catholica tantummodo conjunctus, sed & eidem fuit tolerantia malorum propinquus: nam quæ ob ejusdem Joannis defensionem passus est, his verbis ipse declarat (eod. lib. c. 22.) De Palæstina autem ad provinciam Bithyniam veni, in qua, nescio quo modo, utrum studio hominum an voluntate Divina (hoc Deus novit) Episcopus ultra meritum meum factus sum. In quo tempestatis illius quæ sub S. Joanne commota est, interfui malis, & per decem menses in obscurissima cellula occultatus, cæpi illius Sancti dicta reminisci, &c. Quo etiam tempore, cum vigeret vehementior in eundem Chrysostomum persecutio, ex Oriente recedens Romam se contulit ad Innocentium, a quo una cum aliis exceptus est. Et unde hæc, dices? Testatur id ipse, cum de Piniano atque ejus conjugē Melania juniore, a quibus exceptus in urbe fuit, sermonem habens hæc ait (in Laufac. cap. 49.) Ne nobis quidem certe, cum plures simul essemus qui Romam propter beatum Episcopum Joannem perrexeramus, exigua præstiterunt: sed dum in illis partibus degeremus, officiosissimo nos susceperunt hospitio, largissimisque sumptibus, cum inde proficisceremur, honoraverunt. Hæc ille.

Quando autem id acciderit, expressum habes in Dialogo de rebus ejusdem S. Joannis (Extat tom. 1. Jo. Chrysost. edit. Paris. col. 10.) his verbis; Vix mensis effluxerat, cum Palladius quoque Helenopoleos (est enim Helenopolis civitas in Bithynia, de qua superius), absque literis venit, qui & ipse fugisse dicebat vesaniam Principum: expressius autem atque signantius enarravit omnia, ipsumque exemplar Edicti protulit, &c. licet hunc de quo agimus Palladium diversum ab illo esse oporteat qui in illo Dialogo interloquitur: etenim tunc primum Romam se venisse dicit, cum sub Zosimo

Papa pro pace Ecclesiarum ea functus est legatione. Sed quid tandem? ipsum foris pro tempore mutasse personam potius quam animum impietate refertum, non leve argumentum est, quod eo libro quem post eas turbas conscriptum ab eo constat (nam in eo meminit de Melaniæ obitu qui contigit post urbis Romæ excidium) Origenistas complures laudavit, ipsumque Euagrium Origenis erroribus infamatum ad cælum evexit.

VOSSIUS *de Historicis Græcis.*

SUB Theodosio M. floruit Palladius Galata. Vitas aliquot Sanctorum in literas retulit, quæ vulgo *Historia Lausiaca* dicitur, quia nuncupata est Lauso Præfeco. Etiam in libris quibusdam vocatur *Paradisus Heraclidis*; sed falso. Opus hoc certis diebus in Ecclesia prælegi solere ex Triodio ostendit in Glossario suo Clarissimus Jo. Meursius, qui & primus hunc Scriptorem edidit Græce; cum aliis multis tum hoc quoque nomine de Rep. Literaria præclare meritis. Fuit Palladius Rufini amicus, quemadmodum ejus laudes ostendunt: at B. Hieronymo inimiciorem fuisse, satis ex iis liquet quæ ipse Hieronymus ad Ctesiphontem refert, præfatione operis adversus Pelagianos. Cum Euagrio Pontico triennium se, & quod excurrit, in Ægypti eremo vixisse narrat ipse Historiæ suæ Lausiacæ cap. 12. Meminere Historiæ hujus a Palladio. exarata Socrates lib. 4. histor. Eccl. cap. 18. Cassiodorus histor. Tripart. lib. 8. cap. 1. Joannes Damascenus libro De iis qui in fide dormierunt; & Nicephorus Callistus lib. 11. c. 44.

Huic

Huic Palladio etiam tribuitur a plerisque Dialogus de vita Chrysostomi, in qua colloquuntur Palladius Helenopolitanus Episcopus, & Theodorus Diaconus Ecclesiæ Romanæ. Sane Palladium Episcopum auctorem facit Photius quoque. Sed ea in hoc Dialogo legas quæ nunquam de seipso, salvo pudore, scribere potuisset Palladius. Eoque alii potius censent esse Theodori Diaconi qui cum Palladio hic loquitur. Baronius autem arbitratur esse illius Palladii qui a B. Augustini temporibus in Scotiam a Cælestino Papa missus fuit ad prædicandum Evangelium. Dialogum eum, seu Palladii, seu Theodori, e Græco vertit Ambrosius Monachus Camaldulensis. Græce autem nondum prodiit.

L A B B Æ U S *de Scriptoribus Ecclesiasticis.*

Palladius, natione Galata, Helenopoleos in Cappadocia primum, tum Asponitanus Episcopus, Euagrii Pontici discipulus, & Ruffini Aquileiensis Presbyteri æqualis atque amicus fuit, in Origenis ac Pelagianorum errores propensior: obiit sæculo Christi quinto post annum 410. aut etiam 418. Ejus mentio apud S. Epiphanium Epist. ad Joannem Episc. Hierosolymitanum, quæ est 60. inter Hieronymi Epistolas; eundem S. Hieronymum in Proœmio libri ad Ctesiphontem adversus Pelagianos; Gelasium I. Papam, Præfatione in librum adversus Pelagianos; Socratem libro 4. Historiæ Ecclesiasticæ cap. 18. Cassiodorum Historiæ Tripartitæ lib. 8. cap. 1. Joannem Damascenum, sive quem alium Autorem libri, De iis qui in fide dormi-



ΤΟΥ ΠΑΛΛΑΔΙΟΥ, PALLADIUS

ὡς ἡδὲ τῆς Ἰνδίας ἐθνῶν,
καὶ ἡδὲ Βραγμάνων.

De gentibus India, &
Bragmanibus.



Πολλὴ φιλο-
πονία σέ, καὶ
φιλομαθία, καὶ
φιληκοΐα, καὶ
φιλοθέα, ἀν-



ὕα ἰndefati-
gabili indu-
stria, litera-
rum amo-
re, audiendi

δρῶν ἀρίστων ἐγκαλλώπισμα,
καὶ ἔπειθ' ἡμῖν πρὸς ἐξέταστο
πρὸς διηγήσασθαι πρῶτον ὑπερ-
βολῇ φιλοσοφίας γέμεον. Κινῶ-
μενοι τοίνυν ἡμεῖς τῇ σῇ φιλη-
κοΐᾳ, πρὸς τοῖς ἐισημένοισι πρὸς
ἐξηγησόμενά σοι καὶ τὴν τῶν Βραγ-
μάνων βίον, ὧν μὲν ἐγὼ ἔπε-
πλην παρῖστα ἰσόρησαι, ἔπε-
πλην ἀνδράσι συντετύχηκα. πρὸς ἑμὲ γὰρ

studio, & pietate, optimo-
rum Virorum ornamento, im-
pulsus, rei novæ explicatio-
nem aggredior, insigne Philo-
sophiæ argumentū. Quam igitur
tantopere gestiebas audire,
Bragmanum tibi vitam enar-
rabimus: quorum patriam ne-
que hæcenus vidi, neque ipso-
rum familiaritate usus sum.



longe enim ab Indis Sericanisque remoti sunt, Gangis fluvii accolæ. Ego ad primas tantum Indiæ oras paucos ante annos cum beato Mose Adulenorum Episcopo penetraui: sed immodici ætus tædium non pertuli, vehementis adeo, ut lymphæ è fontibus velocissime scaturientes, in vasis exceptæ, confestim ebullirent. Quod ego cum viderim, caloris impatiens, continuo reversus sum. Fluvius vero Ganges iste est qui nobis vocatur Phison, ferturque in S. Litteris fluviorum quatuor Paradiso exeuntium unus. Dicitur Alexander, Macedonum Rex, vitam eorum quodammodo enarrasse, & fortasse ad eum rumor incertus permanavit: neque enim ipse Gangem, ut arbitror, transivit, solummodo Sericanorum, qui citeriora incolunt, regionem invenit, lapideam statuit columnam, cui inscripsit, ALEXANDER

ἔστιν ἀπωκισμένοι καὶ τῆς Ἰνδικῆς, καὶ τῆς Σινδικῆς, τῷ Γάγγει περιουῶντες ποταμῷ. ἐγὼ δὲ εἰς τὰ ἀκρωτήρια μόνον ἐφθάσα τῆς Ἰνδικῆς πρὸς τῶν ὀλίγων, μὲν δὲ μακρὰ Μαυσιέως, δὲ Ἰπποκράτους τῆς Ἀδελνῶν. καὶ ἀργὴ καύματι ληφθεὶς, πικρὸν ὄντιον, ὡς δὲ ὑδατιον ἐκ τῆς πηγῆς ἀναβλύζοντιον ταχυτάτῃ εἰς τὰς ὁδοὺς, καὶ βληθέντιον ἐν ἀγέλοις, πρὸς χρεῖμα βράσαντιον. τὸ τοιοῦτον δεασάμεντιον, αὐθις ὑπὸς ῥεῖφα, μὴ σέξας τὴν καύσωνα. Ὁ δὲ Γάγγης ὅσα ποταμὸς, ὁ κατ' ἡμέρας ὅτι καλέμεντιον Φισὼν, ὁ ἐν ταῖς χερσαῖς καίμεντιον, εἰς ὧν τῶν πελάγειον ποταμῶν τῶν λεγόμενων ἐξίεναι ἐκ τῆς πρὸς ἀείσει. Διήγημα δὲ φέρεται Ἀλεξάνδρου, δὲ τῶν Μακεδόνων βασιλέως, ἐξηγησάμεντιον πρὸς τὸν βίον αὐτῶν. κακίαν δὲ ἔχα ὑπέσχετο ὡς ἐκ πρὸς ἀείσει. ὅτε γὰρ αὐτὸς, ὡς οἶμαι, τὸν Γάγγιν ἐπεγαμῶντιον ποταμὸν, ἀλλ' ἄχρι τῆς Σινδικῆς φθάσας, ἐνθα τὸν μέγαν οἱ Σῆρες τίκνουν, κακὰ λιβίντιον σήλιν σήσας, ἐπέγραψεν. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ. Ο. ΤΩΝ.

MAKE-

MACEDONON. ΕΦΘΑΣΑ. MACEDONUM REX AD MEXPI. ΤΟΥ. ΤΟΠΟΥ. HUNC USQUE LOCUM ΤΟΥΤΟΥ. Ἐγὼ δὲ πρὸς τὰς πρὸς τῶν Βραγμάνων δεδιώμεναι μεθῆναι πρὸς τὴν Θηβαίαν Σχολαστικῆν, ἐκαστίως μὲν τῆς Διοδημίας ποιησάμεναι, ἀκαστίως δὲ τῆς ἀχμαλῶσις πρὸς περὶ ὀντιον. Οὐτῶν, ὡς ἐλέγη, ἀφῆκεν ἐγὼ ἐν τῇ δικανικῇ, καὶ ἀκαστίως ληφθεὶς, ἐκίνησεν ὅπως τῆς Ἰνδικῆς ἰσορροπίας χόρειν. καὶ διαπλάσας μὲν πρὸς βυτίους ταύτην, κατέλασε πρὸς τὴν Ἀδελνῶν, εἰς μετὰ ἐκάντιον, τὴν Αὐξομίαν, ἐν ᾗ ἦν βασιλεία μικρὸς τῆς Ἰνδικῆς ἐκὰς κατέζομεντιον. ἐκὰς δὲ χρόνιος, καὶ πολλὰ σιμῶντιον κλησάμεντιον, ἠτέλησε καὶ τῆς τῆς Ταυρωβάντιον εἰσελθῆναι νῆσιν, ἐνθα εἰσιν οἱ λεγόμενοι Μακρόβιοι. ζῶσιν γὰρ εἰς τὴν νῆσιν ἐκάντιον καὶ ἕως ἐκατόν πενήκοντα ἐπὶ οἱ γένεις, δι' ὑπερβολὴν τῆς ἀέρος δυνάμεως, καὶ ἀνεξελεσθήτως κέρμεντιον δὲ θεῶν. Ἐν ταύτῃ τῇ νήσῳ καὶ ὁ μέγας βασιλεὺς κατοικεῖ τῆς Ἰνδικῆς, ὃ πάντες οἱ βασιλῆες τῆς χώρας ἐκείνης ὑποκύνειν ὡς Καταστάται, κατὰ

MACEDONUM REX AD HUNC USQUE LOCUM PERVENI. Sed accipite quæ à Scholastico quodam Thebæorum de Bragmanis ego edidici, qui eam peregrinationem suscepit libens, invitatus vero in captivitatem inciderat. Ille cum ad res forenses esset ineptus, illasq; negligeret, sibi in animum induxerat Indorum regiones perlustrare: Et cum Presbytero quodam vela faciens Adulen primum appulit, pervenitq; postea ad Auxumin, ubi tum temporis quidam Indorum regulus sedem habebat. Ad tempus illic moratus, multorumq; nactus familiaritatem, in Taprobanem insulam statuit descendere, ubi gens est Macrobianorum: Namque eximia cœli temperie, & singulari numinis beneficio, ad ætatem centum & quinquaginta annorum senes durant. Sedes hæc est Regis Indorum maximi, cui reliqui omnes, tanquam Satrapæ, obe-

diunt, uti referebat Scholasticus, ab alio edoctus; neque enim ipsi licebat in insulam ingredi. Mille vero, aut eo circiter, Insulæ (nisi falsum est quod fertur) isti Insulæ circumjacent, quas Mare rubrum interfuit: ibique, in Insulis, quæ vocantur Maniolæ, Magnes lapis nascitur, ferri attractor, apud quas siqua navis ferreis armata clavis advenerit, virtute lapidis illico adducitur & in cursu sistitur. Ideoque in Taprobanem profecturi, navigiis in eum specialiter usum clavis ligneis compactis utuntur. Flumina habet ingentia quinque navibus pervia, (sic enim inde venientes ferebant.) Fructus ibi perpetuo sunt: eodemque tempore vitis & immaturas & ad vindemiam maturas uvæ profert. Habet palmas Insula, & nucem majorem Indicam, & minorem odoriferam. Vivunt incolæ

αὐτὸς ὁ Σχολαστικός διηγήσεται, μαδὼν καὶ αὐτὸς παρ' ἐτέρου. ἔδδ' ᾧ δέδιυ' ἔδδ' αὐτὸς εἰς τὴν ἡσσαν εἰσελθεῖν. ὡς αὐτὸς εἰς τὴν ἡσσαν (εἰ μὴ ψευδὲς ἔστι τὸ λεχθέν) ὡς χίλια ἄλλα ἡσσαι, τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἐμβαλλέσης εἰς αὐτὰς. Ἐπεὶ τοίνυν ὁ μαγνήτης λίθος, ὃς τὴν σίδηρον ὑπὸ πλάτῃ, ἐν ἐκείνῃς γίνε' τῆς ἡσσαι, τῆς κεραμίδος Μανιόλης, ἐν αἷς εἰς ἐπὶ τῇ περὶ τὴν ἐνδοῦσα τόπον πλοῖον (ἡσσαι) ἔχον ἡλεις, κατέχε' ὑπὸ τῇ λίθου φύσεως, μὴ διακρίνον παρελθεῖν. ἔστι τὸ ἰδιώδες τὸ διαπερῶν τὰ πλοῖα εἰς ἐκείνῃς τὴν μεγάλην ἡσσαν ἀνδρὶ σιδήρῳ ἐν πύρεσι ξυλίνους κατεσκευασμένα. ἔχει δὲ, φασί, καὶ πέντε πόδες μεγέθους ἢ ἡσσαι αὐτῇ, ἐν οἷς ἡσσαι διαπορεύονται. ὡς τὸ διηγεῖτο αὐτῷ οἱ ἐκείθεν, ἔδδ' ποτε ὁπώρα λείπη ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ τὴν ἡσσαν. ἐν τῷ τῷ αὐτῷ, φασί, ὅτε ἀμπέλῳ ὁμφαλίζει, ὅτε τευγᾶται ἔχει τὴν καὶ φοίνικας, καὶ τὸ χέρμον τὸ μέγιστον τὸ Ἰνδιουῖ, καὶ τὸ λεπὸν τὸ ἀρωματίζον. Ζῶσι τὸ οἰκίητες ἔστι τὸς ἐκείνῃς γαλακί,

λακί, καὶ ὀρύζῃ, καὶ ὁπώρα, ἐρέας & πικρομήνης παρ' αὐτοῖς, ἀλλ' ἔδδ' λίνον. περὶ αὐτῶν τὸ δερματῶ, καλῶς ἐργασμένα, παρὶ τὴν ὁσφιῶν παρὶ τῶν μόνον. ἔστι τὸ τὰ περὶ βατὰ τετραμήρια ἀνδρὶ ἐρέας, γαλακτοφόρα λίαν, παλατίας ἔχοντα ἔρας. Κέχρη' τὸ καὶ κρεοφαγία ἀγῶν, καὶ περὶ αὐτῶν χοῖροι τῷ δὲ Θεβαΐδῳ ἐκ ἐπὶ ὑπερίσκειν ἐν τοῖς μέρεσιν Ἰνδίας, ἢ Αἰθιοπίας, δι' ὑπερβολὴν καυμάτων. διηγεῖτο αὐτῷ ἔστι ὁ Σχολαστικός, ὅτι δὲ τῆς Ἀξυμέας ὑπερίσκειν πινας πολιορκίης Ἀγδαίου Ἰνδῶν ἐμπορείας χάριν, ἐπαράτη ἐνδοῦσα ἀπελθεῖν. καὶ φτάσας ἐγγὺς τῷ κατεμύων Θεβαΐδῳ, τῷ τὸ πέδιλον συνάγειν. (ἔστι δὲ τὸ ἐκείνῳ πίνῳ σμικρῶτον, καὶ ἀδρανέσιον, λιθίνους σπηλαίοις ἐνοικοῦντες, οἷσιν καὶ κρημνοβαλεῖν ὀπίσκειν), ἀλλ' ἔστι τὸ πῶς συσσεφύει, καὶ τὸ πέδιλον ἔτι δὲ τῷ δάμνων συνάγει. δένδρῳ φασί γὰρ εἰσι κολοβά, ὡς ἔλεγγυ ἐκείνῳ ὁ Σχολαστικός. εἰσι τὸ καὶ οἱ Βιτταίδες ἀνδρῶν παρὰ κολοβά, μελανοκέ-

lae, & oryza, & pomis, nec lanam habentes nec linum; Pelles solummodo ovium, scilicet elaboratas, lumbis circumjiciunt. Oves illis crinitæ omnes absq; lana, lac suppediant ubertim, latis caudis conspicuendæ. Nam porci, extra Thebaidarum regionem, in partibus Indiæ & Æthiopiæ, ob eximium calorem, omnino incogniti sunt. Ulterius referebat Scholasticus, quod nautas quosdam ad Indos mercatum proficiscentes offendens, interius statuit penetrare: & prope Thebaidarum, qui piper colligunt, regionem delatus est. Minuta gens & imbellis, antrisque è saxo excavatis habitat, ob asperam loci naturam in præruptis rupibus incedere discunt, ibique ab arbutis piper colligunt. Arbuscula enim sunt humilia, ut referebat Scholasticus; ipsique Thebaidæ exiguum genus hominum, capite nigro,

nigro, intonsum, capillo non torto. Cateri omnes Indi & Æthiopes nigri sunt, robusti, & capite crispo. Ibi, inquit, ab eo qui summam obtinebat potestatem comprehensus, de meis rebus interrogabar; qua fiducia fines eorum intrassem? Neque illi defensionem meam accipiebant, nostri idiomatis ignari: neque assequi poteram quæ mihi significare vellent eorum linguæ expers. Signa solummodo variantibus vultuum notis cognoscenda intercedebant. Ego illorum voces immixtas ex sanguinolento oculorum colore, & horrido dentium stridore; è quibus motibus minatoria dicta colligebam; illique me è contra ex moribus meis, trepidatione & vultus pallore, afflictique animi statum ex corporis horrore cognoscebant; Ibi sex, inquit, annos in servitute datum artoptæ subfamulatus sum; quo temporis spa-

φαλα, ἀκαρεῖ, καὶ ἀπολόττιχα· οἱ δὲ λοιποὶ, οἳ τε Αἰθίοπες, καὶ Ἰνδοὶ, μελανοὶ εἰσι, καὶ νεανισκοὶ, καὶ φριξόττιχες.) ἐκείθεν αὖτε, φησι, κατὰρχεταὶς ὑπὸ τῷ διυνασθέντι· ἥδ' ἐπὶ πρᾶγματι ἐπηρεώμην, ὡς πολήσας εἰσελθεῖν εἰς τιλὴν χώραν αὐτῆδ'. καὶ ὅτε ἐκείνοι τιλὴν ἀπολογία ἐδέχοντο ἢ ἐμὴν, μὴ ἑπὶ σάμφοι ἢ ἀλέκλον ἢ ἡμετέρας χώρας, ὅτε δὲ ἐγὼ ὡς παρ' ἐκείνων ὁδοῦν εἰς ἐμὴν γινόμενος ἐγνώριζον. ὁ δὲ ἥδ' ἐγὼ τιλὴν ἐκείνων ἡπισάμην γλώσσαν· μότιας δὲ ταῖς ἀγροφαῖς ἥδ' ὅψαν ἀλλήλοις ἐσοιχόμενοι γνώριμα σιμαῖα· ἐγὼ μὲν ὡς ἐκείνων ἐκλήματάδης φωνᾶς ἐκ τῷ ὑφάμει τῆς χροᾶς τῷ ὀφθαλμῷ, καὶ τῷ ἀργεῖ τρισμαῖ τῶν ὀδόντων· δι' ὧν κινήσεων τῶν λεγομένων παρ' αὐτῆδ' ἐσοχαζόμενοι ἢ διυάμην· ἐκείνοι δ' αὖ πάλιν ἐκ τῷ ῥόπῳ τῷ ἐμῷ, καὶ τῷ ἀγωνίᾳ, καὶ τῷ ὠχρότητι τῷ ὡρῶσι, τὸ τε τῷ ψυχῇ ἐλεφτόν, ἀλλ' ἢ τῷ σώματι δαλίας κατεμάθανον. Κατὰρχεταὶς οὖν παρ' αὐτοῖς, ἐξαετίαν ὑπογένηται, τὸ

ἄλση-

ἄλση· πείω ἀφ' ὁδοῦ εἰς ἐρεσίαν· ἦν δὲ τὸ ἀνάλωμα τῷ βασιλέως αὐτῶν, φησι, μέδιον εἰς σίτην εἰς ὅλον αὐτῷ τὸ παλάτιον, ἀκατεῖν· ὅτι οἶδα πόθεν φερόμενον. Οὕτως δέ, φησι, ἐν τῇ ἐξαετίᾳ ἡδυμήβην πλείους ἐκ τῆς γλώσσας αὐτῶν σημειώσασθαι, δι' ὧν καὶ τῷ λοιπῷ ἔθνη μεμάθηκα. Ἀπελύθην δέ, φησι, ἐκείθεν τὸ ῥόπον τῷ. Ἐτεροῦ βασιλέως, ποιήσας μάχην μὲν τῷ κατέχοντι με, διεβάλεν αὐτὸν πρὸς τὸν μέγαν βασιλέα, τὸν ἐν τῇ Ταρσῇ νήσῳ κατεζόμενον, ὡς ἄνδρα ἀξίολογον Ῥωμαῖον ἀχμύλωτον λαβὼν, τοῦτον ἔχει εἰς ὑπογέσην ἀγχεσίαν. Ὅστις πέμψας κετιλὴν ἑνα, καὶ μαδὸν τὸ ἀκρεῖες, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀκαδοδεσθῆναι, ὡς ὑβρίσαντα Ῥωμαῖον· πάντῃ ἥδ' ἐπιδοσίῃ, καὶ φοβῶν) ἢ Ῥωμαῖον ἄρχην, ὡς διυναμὸν καὶ τῇ χερὶ αὐτῶν ἐπιβλέψαι, δι' ὑπεβολὴν ἀνδρείας τε, καὶ ὑμνηχίας. Ἐλεγεν οὖν ὅτι, ὅτι οἱ Βραγμαῖνες ἔθνη· ὅτι ὅτι ἀποτασόμενοι ἀπὸ πρῶ-

cio linguam eorum magna ex parte edidici, unde reliquarum quoque gentium notitiam acquisivi. Distribuebat in dies singulos toti palatio rex unicum tritici modium; quod unde advectum esset nesciebam. Illinc hoc, inquit, pacto liberatus sum. Rex alter cum eo, qui me detinuerat, bellum gerens, apud Regem summum, (qui in Taprobana sedem habebat) eum reum fecit; merito, inquit, condemnandum, qui nobilem Romanum captivum habens, in turpissimam compegit servitutem. Rex continuo, exploratore misso rei gestæ, certior factus, excoriari eum iussit, quod Romano nomini fecisset injuriam. Inter omnes enim maxime Romanos honorant & reverentur, in quorum potestate arbitrantur situm, ob eximiam fortitudinem, & bellandi scientiam, ea regna invadere. Narrabat insuper

propria voluntate societati civili renunciare monachorum more: sed hanc desuper fortē divinitus accepisse. Flumina propter, nudique & naturam sequentes, vitam agunt. Apud quos neque quadrupes ullum, neque rustici operis instrumentum, ferrumve, aut ædificium est: non ignis, panisve, aut vinum: neq; quidquam ad opus necessarium, aut ad voluptatem conducens. Cælum habent jucundum, salubre, & mire ferenum. Deum colunt; & rerum quandam habent notitiam; non eam tamen adeo subtilem ut de providentiæ ratione queant iudicium ferre: precanturq; indefinenter omnes. Orantes lumina versus cælum loco orientis convertunt, orientem vero nihil pensi habent. Fortuitis vescuntur glandibus, & oleribus silvestribus, & quæcunq; terra sponte parit. Aquamq; bibunt nomadum more in sylvis degentes,

αρέσεως, ὡς οἱ μοναχοί, ἀλλὰ λαχόντα τὸν κληρὸν τοῦτον ἀνωθεν, καὶ ἐκ θεοῦ χρημάτων, τιλὸ τοῦ ποταμοῦ παροικίαν, φυσικῶς ἐν γυμνότητι ἀγίζοντες· παρ' οἷς ἔδδεν τετραπόδων ὑπάρχει, οὐ γεώργιον, οὐ σόδησθαι, οὐκ οἰκοδομή, ἢ πύρε, οὐκ αἰρετοῦ, οὐκ οἶνον, ἔχοντες ἰμάτιον, οὐκ ἄλλο τι τῶν εἰς ἐργασίαν συντελουμένων, ἢ ἀπόλασιν συντενόντων. Ἐχουσι δὲ αἶερα λιγυρόν τε, καὶ ὀυκροῖον, καὶ πάνυ κάλλισον, ζεφύριοι τὸν θεόν, καὶ γινῶσιν μὲν ἔχοντες, εὐχ ὅπως δὲ λεπτεῖν, μήτε δὲ διδυκρύνειν οὕτω ἔδν τῆς παροικίας λόγος διυάμφοι, ὅμως ὀυχοντα ἀδιαλείπτως. ὀυχόμενοι δὲ, ἀντὶ τῆς ἀναβολῆς, τῷ ἔρανῳ ἀπενίττει, τῇ τῶπῃ τῆς ἀναβολῆς ἢ παροσέχοντες. Ἐπίσει δὲ τῷ παρατυγχάνοντα ἀκρόδρου, καὶ λαχόντων τῷ ἀρχία, ὅσα ἢ γῇ ἐκφυεῖ ἀντομύτως· καὶ ὕδωρ πίνουσι, νομάδες ὄντες ἐν ὕλῃς, ὅπῃ φύλλοις ἀναπαύομενοι παρ' αὐτοῖς ὅ πολὺ τὸ

τὸ Περσεφὸν ξύλον, καὶ τὸ λεγόμενον ἀκανθαίνον, καὶ πνα ἕτερα καρποφόρα, ἀφ' ὧν ἀποζῶσι. Καὶ οἱ μὲν ἄνδρες εἰς τὸ μέγεθος ἔωκεανὸς ἐκείθεν ἔστω ποταμὸς ἔστω Γάργη ὁ βοιωκόσιν. ὅσα γὰρ ὁ ποταμὸς εἰς τὸν ὕκεανὸν εἰσβάλλει· αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν εἰσιν ἔστω Γάργη, ὅπῃ τὸ μέγεθος τὸ τῆς Ἰνδίας· περανοῦνται δὲ οἱ ἄνδρες πρὸς τὰς γυναῖκας Ἰελίῳ καὶ Ἀυγύστῳ· αὐτοὶ γάρ εἰσι παρ' αὐτοῖς οἱ μίλιες ψυχρότεροι, ἔστω ἡλίος πρὸς ἡμᾶς ὥστε βορέαν ὑψοῦνται· οἱ καὶ ὀυκρατότεροι λέγονται ἔστω οἱ μίλιες ἐκείνοι, καὶ οἷον κινῶν. Καὶ ποιήσαντες μὲν ἔστω γυναικῶν τεσσαράκοντα ἡμέρας, αὐτοῖς ἀντιπερῶσι γυναικῶν μύθοι τῆς γυναικὸς δύο παῖδια, οὐκ ἔπῃ ὁ ἀνὴρ περᾶ πρὸς τιλὸ ἑαυτὸν ἑαυτοῦ γυναικῶς, κοινωνίας χάριν. ἀντιπερῶντες ἔν ὥστε αὐτῶν τὰ ἀντίστομα, τὸν ὅπῃ λαιπον ἐγκρατέοντα χρόνον. Ἐάν τῳ Συμβῇ ἔσταν ἐν αὐταῖς ὀυγεῖναι γυναικῶς, μέχρι πενταετίας περᾶ πρὸς αὐτὸν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς,

super herba viridi requiescunt; Ligni Perseæ, & illius quod Spineum vocant, magna est copia, aliaque sunt fructifera unde vitum quærunt. Ad Gangen sita est hæc gens, qua ad Oceanum extenditur; nam in Oceanum iste fluvius exit. Uxores sunt ex altera parte Gangis versus Indiam: ad uxores mariti Julio & Augusto mense transeunt; illis enim hi menses frigidiores, sole versus partes boreales elato, qui & salubriores habentur, magisq; extimulantes. Cum uxoribus quadraginta dies morati revertuntur. Postquam vero duos ex uxore vir genuerit, consortio ejus non ulterius utitur; sed æqualem semetipsis numerum substituentes, in posterum abstinent. Si vero contigerit mulierem ex istis aliquam sterilem evadere, ad ipsam quinque continuos annos vir transfit, cum

ea rem habens ; si vero non pepererit, ad eam commeare definit. Quocirca neque numerosa eorum gens est, propter durum loci vivendi morem, infitamq; continentiam. Atque hæc Bragmanum reipublica est. Fluvium vero impervium dicunt, propter immanem Odontis dicti tyrannidem. Animal est oppido maximum, in fluvio degens, elephantem integrum absorbere valens : transeuntibus vero Bragmanis ad suas uxores, in istis locis non conspicitur. Sunt etiam in istis fluminibus dracones maximi septuaginta cubitorum, quorum pellem unam mihi contigit binos pedes latam videre : Formicæ illic palmares, scorpion cubitales ; quapropter ea loca transitu difficillima sunt. Neque tamen omnia loca hæc animalia habent, aut feras venenatas, sed solummodo deserta ; multi sunt elephan-

συγχινόμυροι αὐτῇ· καὶ ἐὰν μὴ γνῆσῃ, ἐκείνῃ ὡσεὶ γίνεσθαι· διὸ ἐδὲ εἰς πληθύνουσαν πολυάνθρωπον ἐκτέταται αὐτῇ τὸ ἔθνος, διὰ τε τὴν δυσζώϊαν ἔτι τὴν ἀφ' αὐτῆς φυσικὴν ἐκράτειαν τῆς γῆρας. Αὐτῇ γὰρ Βραγμάνων ἔστιν ἡ πολιτεία. Τὸν δὲ ποταμὸν λέγουσιν δυσπρόσιτον ἔτι ἀφ' αὐτῆς τὸν λεγόμενον Ὀδοντοτύραννον ζῶον γὰρ ἔστι μέγιστον εἰς τὴν οὐρανὴν, ἐνυπάρχειν τῷ ποταμῷ, ἀναφύβιον, ἐλέφαντα ὁλοκληρὸν καὶ ἀκέραιον καὶ ἀπὸ διὰ δυνάμειον. Ἐν δὲ τῷ κατὰ τὴν περὶ αὐτοῦ γὰρ Βραγμάνων ποταμὸς τὰς ἐαυτῶν γυναῖκας, ὅσας ὁπλάνεταί ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις. Εἰσὶ γὰρ καὶ δράκοντες μέγιστοι ἐν τοῖς ποταμοῖς ἐκείνοις, ὥς καὶ δρακόντι περὶ μίαν ἐξαεσάμιον ἐγὼ δύο ποδῶν πλάτος ἔχουσαν. οἱ γὰρ μύρμηκες εἰσι τῶν ἐκείνῃ πελαγιστάροι, οἱ γὰρ σκορπίοι περὶ αὐτοῖς· διὸ καὶ δυσδιόδουτοὶ εἰσι ἐκεῖνοι οἱ τόποι. Οὐ πᾶς γὰρ τῶν ἐκείνῃ ἔχει τοιαύτην ζῶα, ἢ ἰοβόλα θηρία, ἀλλ' ἡ αἰοκλήτι μόνη ἀγέλη γὰρ ἐλεφάντων

των πολλή. Ἀδριανὸς μὲντοι ἔμαθ' ἡ φιλοσόφου, καὶ δὲ γεγενημένης, δι' αὐτοῦ τὴν φύσιν εἰς φιλοσοφίαν ἐλάσαντο, ἐν τοῖς κατὰ Νέρωνος βασιλείας, ἔκολλάσαντο ἔτι αἰοκλήτις ἀποστόλους, Πέτρον, καὶ Παῦλον, τὰς καὶ Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδονίαν ἐξορήσαντο, ὃ ἐκ ἐκλήμιτι ποταμῷ ἀπέσθλα τῇ ἀνδρείᾳ τῆς οἷας καλοκαρδίας, ὑποτάξας μὲν τῷ ὑπομνηματικῷ· ὅς ἀναγνώσκων νενεχῶς, καὶ φερίπτας ἐμμελῶς, βιώσης ἀσφαλῶς.

torum greges. Arriani vero (qui discipulus fuit Philosphi, natu quidem servi, sed qui ob ingenium insigne ad philosophiam adspiravit, vixitque temporibus Neronis Imperatoris, qui Beatos Petrum & Paulum occidit) opusculum res gestas Alexandri continens, quod apud me habebam, ad te misi ; huic meo commentariolo subjungens : quem cum cura legens, & diligenter considerans, tuto vitam agas.



DANDAMIS,

*Bragmanum Magister, pul-
chre differens contra
Macedonas.*

Rex Alexander, non fa-
tis habens unius Mace-
doniæ Rex esse, neq; Philippo
patre nasci, se Ammonis filiū
prædicabat : quem cum origo
sua argueret, falsa naturæ suæ
argumenta præ se ferebat, invi-
cta scilicet ipsius facinora. Ut
Sol enim è Macedonia exort⁹,
multumque orbis perlustrans,
priusquam ad Babylonem oc-
cidit, Europamque, Asiamque,
ut parvas regiones subjugans,
in nostram etiam regionem
pervenit, speculator, & indaga-
tor. Hæc vero secum dicebat
Alexander. Sapientia provi-
dentiae genitrix, & Justitiam
(quæ omnium virtutum mater
est) impertiens, sola superne in

ΔΑΝΔΑΜΙΟΣ,

*ὁ ἦδ' Βραγμάνων διδάσκαλος,
κτελὼς διηγέμενος τὸ κτ'
ἐν Μακεδόναις.*

Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος, οὐκ
ἀνέχμενος μόνῃς ἐξ βα-
σιλεὺς τῆς Μακεδονίας, οὐδ'
δεκόμενος πατρὶ Φιλίππῳ, καὶ
Ἀμμωνὶ υἱὸν ἑαυτὸν ἔλεγεν
εἶναι, καὶ γνέσεως ἐλεγχέσθης,
ψευδῆς ἔφερε τῆς φύσεως
ἀποδείξεις, ἀνικήτους δὲ ἀγῶνας
πολλοὺς ἀνέτειλε γὰρ ὡς ὁ
ἦλθ' ἀπὸ Μακεδονίας κατὰ
σώσας πολλὰ κῆσμον, πρὶν
ἔδωκε κτ' Βαβυλῶνα, τινὲς τε
Εὐρώπῃ, καὶ τινὲς Ἀσίαν,
ὡς μικρὰ χερσὶν αὐτοῦ χωρία,
ἦλθε καὶ τὸν ἡμέτερον κῆσ-
μον καλοπύλων καὶ ἐρδυνδιν. Ἐ-
λεγε δὲ ταῦτα ἐν ἑαυτῷ ὁ Ἀ-
λέξανδρος. Σοφία, μήτης
πρωτοίας, κρινὼν δὲ τῆς παι-
σῶν δυνάμεως, ἀνωτέρω ἐν
ἀληθείᾳ

ἀληθείᾳ μόνῃ καίμην, προφῆ
δὲ, καὶ δημιουργὸς φύσεως, λό-
γων δοτὴς γνώσεως κρινῆς, ἀ-
δίκων μὲν ἑπαιγνύς, δικαί-
ων δὲ φειδόμενος, δὸς ἑμὲν
ἦδη μοι ἦδ' ἀληθείᾳ τῶν τυ-
χεῶν. Βραγμάνας δὲ παρόν-
τας ἐνθάδε σοφὸς τε, καὶ ἀ-
γαθὸς ἰδὲν ἤκω, μαθὼν ὅσα
Καλάντις πρὸς ἦδ' ἐνθάδε σὺν-
σαντο πρὸς με, παιδάς ὃ ἦλ-
θον, ποθὶς ὃ ὅπως ἴδω, καὶ μά-
θω σαφῶς.

veritate fita, nutrix & opifex
naturæ, quæ sermones largiris,
communes scientias scrutaris,
& intelligis, injustos vero pu-
nis, justisque parcis : propitia
mihi concede ut votorū com-
pos fiam. Bragmanas, qui hic
locorum sunt, visurus venio ; à
Calano quodam ex iis qui hanc
terram incolunt certior factus,
qui ad me venit, veni vero, illi
obediens : & cupio quam ma-
nifeste videre, & discere.

ΒΡΑΓΜΑ-

BRAGMANES.

et ipsi Indi, Alexandro Regi hæc dicunt.

Cupidus prudentiæ ad nos venisti Alexander: eo Promptius Bragmanes recipimus, quod istud quod maxime regium est in nostra vita voluisti edificere, Rex Alexander. Philosophus enim sub dominio non est, sed dominatur: homo enim ipsi non imperat. Sed quoniam huc usque calumniis lacerati, apud te fidem non habuimus: demum, veros degustaturus sermones ad nos venisti. Calanus enim vir malus nobis fuit: & per Calanum vos Græci Bragmanas cognoscitis. Ille enim non eras, a virtute ad divitias deficiens. Non satis illi erat ex fluvio Tiberoboam bibere

B P A Γ M A N E Σ,

et autem Indi, 'Αλεξάνδρω τῷ Βασιλεῖ ταῦτα λέγουσιν.

ΟΡεγάμην σοφίας ἡλθεσ, πρὸς ἡμᾶς Ἀλέξανδρε, πρῶτον ἀποδεχόμεθα Βραγμάνες, ὅτι ἐστὶ βασιλικώτερον ἐν τῷ βίῳ ἡμῶν. τὸτο γὰρ ἠθέλησας μάθειν, βασιλεύς Ἀλέξανδρε. ὁ φιλόσοφος δ' ἐδεσπόζειται, ἀλλὰ δεσπόζει, ἀνθρώπων. γὰρ αὐτὸς ἐκράτει. ἀλλ' ἐπειδὴ μέχρι νῦν Ἀρβεβλημήσοι ἡπιστάμεθα ὑπὸ σε, γυμνάμεθα νῦν ἀληθινῶν λόγων ἡλθεσ. Κάλανος γὰρ κακὸς ἀνὴρ ἡμῶν γεγέννηται, καὶ ὁ Κάλανος ἄνδρες Ἑλλήνες Βραγμάνας ἐγνωτε. ἐκείνους γὰρ ἐκ τῷ ἡμέτερου, ἀπ' ἀρετῆς δεσπεύουσας εἰς πλεον. Οὐκ ἤρξατο αὐτὸς Τιβεροβοάμ ποταμὸν πίνειν ὥ-

δωρ

δωρ σφραγισμένης, καὶ ἀμύγλας ἐοικέν, ἐν οἷς αὐξάνεται νῦν θεοπεπίς. πλεον ἔχεν, ἐχθρὸν ψυχῆς, καὶ ὅπως ἐν αὐτῷ δεινὸν ἀνέφλεξε πῦρ, καὶ εἰς ἡδονὴν αὐτὸν ἀπέστρεψεν ἀπὸ σοφίας. ἡμῶν δ' ὅδε εἰς ἐπ' ἀνθρώπων κωλίε, ὅδε ἀλγηδὼν ἡμῶν δαπαναῖ τὸ σώμα, ἀλλ' ἐστὶν ἡμῶν ἡ τροφή, ζωὴ, ὑγίαι φάρμακον. ἀπλᾶτοι δ' ἐσμὲν καὶ τὴν φύσιν, καὶ ὁμοίως πᾶσι τῷ βίῳ ἡμῶν ἐπαυγλαθεῖ θάνατος. εἰ δ' ἡ τῶν θνητῶν πνευ ἀνθρώπων, ψευδᾶς μαθόντες λόγους, κενόις ἡμᾶς ὑποποξύνουσι βέλεσιν, ἀλλὰ τιμὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἐβλάψουσιν. ἴσονται δ' ἐστὶ, τὸ ψεύδεσ, καὶ τὸ ἔλαττον πάρεσ. ἀδικαῖ γὰρ ὁ ψευδομήσοι ὅν πέθει, ἀδικαῖ δ' καὶ ὁ πειδομήσοι, ψευδομήσῳ πρὸς ἐχθρὸν πρὶν ἢ τ' ἀκηδέσ μαθεῖν. διαβολὴ γὰρ μήτης ἐστὶ πολέμου, καὶ τίλει ὀργήν, ἀφ' ἧς μάχης, καὶ πολεμῶσι. πλεον ὅσα ἐστὶν ἀνδρεία, τὸ φοβεῖσθαι ἀνδρας, ληστὴ γὰρ ἐργον ἐστὶν. ἀνδρεία

undam prudentiæ, & multum edere, quibus augetur mens divina: sed divitias possidet, animæ inimicas, adeoque in ipso gravis ignis accensus est, cum ad voluptatem à sapientia convertens. Nostrum nemo ad carbones volutatur, neque nobis frigus corpus consumit: sed victus nobis vita est, sanitatis medicamentum. Divitiarum vero expertes sumus natura, & pariter omnibus in vita nostra advenit mors. At si quidam mortalium, falsos edocti sermones, vanis nos insequuntur jaculis, libertati tamen nostræ non nocent. Idem vero est mentiri, & cito fidem adhibere. Mentiens enim, illum cui persuadet injuria afficit: injuriam etiam facit qui credidit mentienti, fidem adhibens, priusquam vera ediderit. Calumnia enim mater est belli, & parit iram, per quæ bellantur, & pugnant. Insuper fortitudo non est viros occidere: latronis enim opus est. Fortitudo

tudo vero est contra omne aeris temperamentum dimicare nudo corpore; & ventris cupiditates tollere: & bellorum, quæ in ipso sunt, potius victorem evadere: & à cupiditatibus non superari: ut desideres gloriam, divitias, aut voluptatem. Has primum vince, Alexander, has occide. Has enim si viceris, non opus habueris contra ea quæ extra sunt pugnare: contra eos enim qui extra sunt pugnās, ut his adminicula feras. Nonne vides quod hos qui extra sunt vincens, ab iis qui intra sunt vinceris? Quot tibi videntur reges insipientiæ in amentibus dominari? Lingua, auditus, olfactus, visus, tactus, venter, pudenda, corpus integrum: multæ etiam intra crudeles dominæ, reginæ insatiabiles, infinita imperantes: cupiditates, avaritia, luxuria, parsimonia, dissensiones; quibus omnibus, & pluribus aliis, mortales inserviunt; propter quæ occi-

δὲ ἔτι, πρὸς τὸ πάση ἀέρει κέρσαι μύχεσθαι γυμνῷ τῷ σώματι, καὶ γαστρὸς ὀπιθυμίας ἀναγρῆναι, καὶ ὅντι ἐν αὐτῇ πολέμους μύλλον νικῆσαι· καὶ ὑπὸ τῇ ὀπιθυμίας μὴ κεραιωνίζεσθαι, πρὸς τὸ ἐρέγεσθαι δόξης, καὶ πλῆττι, καὶ ἡδονῇ· τῆς τῆς νίκης πρῶτον, Ἀλέξανδρε, τῆς τῆς δόξης. τῆς γὰρ εἰάν νικῆσης, ὅσα ἔστι σοὶ χρεῖα πρὸς ὅντι ἔξω μύχεσθαι· τοῖς γὰρ ἔξω μύχη, ἵνα τῆς ἐνέτιχης φόβος· ἐβλέπεις ὅτι ὅντι ἔξω νικῆς, καὶ ὑπὸ τῇ ἐνδον νείκησας· Πόσοι σὺ δοκῶσι βασιλεῖς αἰνοίας ἐν τοῖς ἀφροσι τυραννεῖν; γλώσσα, ἀκοή, ὀσφρησις, ὄρασις, ἀφή, γαστήρ, αἰδοῖα, ὅλθι ὁ χρεῖς· πολλὰ δὲ καὶ ἔσωθεν ὥστε αἰμαλικοὶ δέσποιναι, καὶ τυραννίδες ἀνθρώποι, ἀπέραντα ὀπιθυμίας, ὀπιθυμίας, φιλοχρηματίας, φιλοδοξίας, φιλοπλούσιας, διχραστίας· αἷς πάσας ταύτας, καὶ ἄλλας πλείους, βροτοὶ δουλεύουσιν· δι' ἃς φονεύουσιν, καὶ

καὶ φονεύουσιν· Βραγμάνες δὲ νικησάντες ὅντι ἐνδον πολέμους, λοιπὸν ἀνερέθωνται, καὶ ἀναπαύμεθα βλέποντες ὕλας, καὶ ἔρανον, καὶ ἀκρόασι δένων ἡχοῦν ὀυμελῇ, καὶ ἀετῇ κλαγγῇ, φύλλα τὲ πτερυγετῶν, καὶ ἀέρι ἐνδιατῶμεθα, καρπὸς ἐσθίουμεν, καὶ ὕδωρ πίνομεν, θεῶν ὕμνους ἀδοῦμεν, καὶ τὰ μέλλοντα ὀπιθυμοῦμεν, ἐδενὸς μὴ ὠφελουῖν ἀκρόασι· τοιαῦτα Βραγμάνες ζώμεν, ἐ πολλὰς λόγους λέγοντες, καὶ σιωπῶντες· Ὑμῖν δὲ λέγετε ἃ δὲ ποιεῖν, καὶ ποιεῖτε ἃ μὴ δὲ λέγειν· παρ' ὑμῖν δὲ ὁδὸς φιλοσοφῶν ὁδὸς, εἰάν μὴ καλῶσιν· ὑμῖν γὰρ ὁ νῦν ὅντι ἡ γλώσσα, καὶ ὀπιθυμίας χεῖρες αἰφρῆνες· χρυσὸν καὶ ἀργυρὸν σιμῶτε, δούλων χρεῖαν ἔχετε, καὶ μεγάλων οἰκῶν, ἀρχὰς δώκετε, ἐσθίετε καὶ πίνετε ὅσα καὶ ἔκπλη, ὅσα ἀφ' ἀνθρώπων, ἰδύσθαι, πτερυγετῶν μαλακὰ, ἔξομοι μὲν τοῖς σκώληξι τοῖς κρηνοῖς· ἀδωδὸς πάν-

dunt, & occiduntur. Bragmanes vero bellorum intus victores, in posterum obfirmamur, & requiescimus; aspicientes sylvas, & cœlum, & audimus avium dulcem sonum, & aquilarum clangorem, foliis cingimur, & in aere versamur, fructus edimus, aquam bibimus, Deo hymnos canimus, futura appetimus, nihil quod non proficiat audimus. Tales vivimus Bragmanes: pauca locuti tacemus. Vos vero loquimini quæ fecisse oportuit, & facitis quæ loqui fas non est. Apud vos enim nemo philosophatur nisi qui linguæ promptus. Vestra enim mens lingua est, & in labris prudentia. Aurum & argentum cogitis, servis opus habetis, & magnis ædibus. Imperia persequimini: editis, & bibitis quantum jumenta: sensum habetis tanquam idiotæ, mollibus vestimini bombycum in morem. Suaviter omnia faci-

facitis, & eorum quæ facitis vos poenitet; contra vosmetipsos veluti contra hostes loquimini; linguæ potestatem habentes, ab ea debellamini: meliores vobis sunt taciti, qui seipsos non accusent; ab ovibus, tanquam in bello captis, lanam exigitis; annulos tanquam gloriam digitis vestris imponitis; aurum ut mulieres gestatis, & super istis elati estis; ad similitudinem creatoris facti, imitium ferarum animum paritis; multis possessionibus circumdati, super istis gloriamini, hoc respicientes, quod revera vobis prodesse non potest: aurum enim neq; animam erigit, neq; corpus nutrit; sed contra potius, animam obscurat, & corpus marcidum reddit. Nos vero ad veram naturam proximæ accedentes, & hæc quæ ad eam sustentandam destinantur istis neglectis comparamus; fame superveniente, glandibus & oleribus, quæ nobis providentia

ἡ πρόφικε, καὶ ἐφ' οἷς πρόφικε, μελαινέτε, κατ' ἐαυτῶν λαλεῖτε ὡς κατ' ἐχθρῶν, τῆς γλώττης θύσσον ἐχθρῶν, ὑπὸ ταύτης πολεμεῖσθε κρείττονες ὑμῶν εἰσιν οἱ σιγῶντες, καὶ ἐαυτοὺς οὐκ ἐλέγχουσιν ὡς οὐβάτων, ὥστε αἰχμητάτωι, ἔρκα θανατίζεσθε· δόξαν τοῖς δακτύλοις ὑμῶν, ὡς ξόανα, περιτίθεσθε χρυσόν, ὡς αἰ θήλειαν, φορεῖτε, καὶ ἐπὶ τῆς τοῖς μεγαλυνέσθε κατ' ὁμοίωσιν ἔκλισαντες δημοεργηθέντες ἀνημέρων θηρῶν θυμὸν τίετε ὅταν πολλὰς κλήσεις περιβάλλησθε, ἐπὶ τῆς τοῖς μεγαλυνέσθε, καὶ τοῦτο βλέποντες, ὅτι πρὸς ἀλήθειαν ἔδεν ὑμῶς διῶν ὥφελαν χρυσὸς γὰρ ψυχὴν οὐκ ἀνίστησιν, ἔτε σῶμα πάσκει, ἀλλὰ πικρὰν μὲν καὶ ψυχὴν σκοτοῖ, καὶ σῶμα ἐκλήκει. Ἡμεῖς δὲ πρὸς ἀλήθειαν τὴν φύσιν ἐπείγμεθα, καὶ ταύτῃ ἀποκληρωθέντες ἐκείνῃ καὶ ἀφροσύνην· πείνης ἀφροσύνης, ἀφροσύνης, καὶ λαχάνους, τοῖς δὲ τῆς ἀφροσύνης ἡμῶν χρυσὸς χρυσῶν.

γυμνῶν, ἰώμεθα ταύτῃ καὶ δίψης ἀφροσύνης, ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἐρχόμενοι, χρυσὸν πατόντες, ὑδὼρ πόνομεν, καὶ ταύτῃ ἀφροσύνην· χρυσὸς δὲ ὁ πάντα δίψαν, ἔδεν λιμὸν ἀφροσύνην, ὁ θάνατον ἀφροσύνην, ὁ νόσον ἰάται, οὐκ ἀπληθείαν ἐμπίπλησιν, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἀφροσύνην ταύτῃ τὴν ξένῃ τῆς φύσεως ἀφροσύνην καὶ δίψαν μὲν ἀνίστησιν ἀφροσύνην πᾶν, καὶ λαβὼν ὑδὼρ πέσονται τὴν δίψαν· καὶ ὁ πεινῶν φυσικῶς ἐπιζητᾷ τροφήν, καὶ φαγὼν χορταίνεται, καὶ τῆς ἐπιθυμίας πέσονται. Παντοῦ οὐκ ἀφροσύνην ξέγον φύσεως ἔστι, τὸ χρυσὸν ἐπιθυμῶν πᾶσι γὰρ ἐπιθυμία πέσονται βροχῶν, ὅταν λάβῃ ἕρπον, ἔπειθ' ἐπὶ τῇ φύσει τοῦτο συνέσπασται ὁ δὲ ἦν χρημάτων ἕως ἀφροσύνης ἔστι, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τοῦτο ἀφροσύνην, ἔπειθ' καὶ ἐν αὐτῇ κοσμεῖσθε, καὶ ἐπὶ τῆς ἐνδοξάζεσθε, τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ὑπερμεγαλυνόμενοι καὶ ἀφροσύνην.

attulit, eam abigimus, & siti superveniente ad fluvium ventitantes, aurumque conculcantes, aquam bibimus, & illam explemus: aurum vero sitim non sedat, neque famem solatur; vulnus non curat, neque morbo medetur; necessitatem non explet, sed potius excitat advenam naturæ cupiditatem. Homo autem sitiens potum desiderat, & aquam accipiens sitim sedat; & esuriens naturaliter desiderat nutrimentum, & edens satiatur, & cupiditatem sedat. Omnino igitur manifestum est, auri desiderium naturæ adventitium esse: omnis enim cupido cessat cum satiatur, quoniam naturæ hoc infitum; divitiarum vero cupido insatiabilis est, quoniam præter naturam est. Quapropter iis ornami, & gloriamini, super alios homines elati; & propter

hæc ea quæ omnibus communia sunt propria facitis; æqualem omnibus naturam avaritia etiam in multas sententias dividente. Hæc fuit sententia Calani mendacis, amici quidem vestri, sed qui à nobis conculcatur; & qui causa est aliis multorum malorum, vobis in pretio est. A nobis ut inutilis spretus dimittitur; omnia enim quæcunque nos conculcamus, hæc admirat^r est avarus Calanus, vanus vester amicus, sed non noster, qui vilis, & miseris miserior, animam amore argenti amisit. Quapropter nobis indignus apparuit, & indignus amore qui erga Deum est; nec contentus fuit hac sylvestri tranquillitate, in illa sese delectans, neque spem habuit futura expectantem, miseram ipsius animam argenti cupiditate trucidans.

Est vero quidam apud nos Dandamis, qui in sylva super frondibus jacet in tranquillo,

τὸτο τὰ κοινα ἥρ' πάντων, ἴδια ποιεῖτε, τινὲς ὁμοίαν πᾶσι μίαν φύσιν, τὴ φιλαργυρίας εἰς πολλὰς γνώμας λοιπὸν κατέμενέσης. Καλάνθου οὖν, ὁ ψυδῆς φίλθ' ὑμῶν, ταύτῃ ἔρχε τινὲς γνώμην, ἀλλ' ὑφ' ἡμῶν κατεπατάται, καὶ ὁ ἀδράστῃ πολλῶν κακῶν πᾶσι, παρ' ὑμῖν ἔστιν ἐντιμὸς, καὶ τιμῶν ὑφ' ὑμῶν. ἀνωφελὲς γὰρ ὦν ἡμῖν, ἀδραπέμεται, ἔξθενωταίς, καὶ πάντες, ὅσα ἡμεῖς κατεπατέμεν, ταῦτα ἐθαύμασεν ὁ φιλαργυρήσας Καλάνθου, ὁ μέγατα, ὑμέτερος φίλθ', ἀλλ' ἔχ ἡμέτερος, μέλεθ', καὶ τὴ ἀτλίων ἐλεφνότερος, τινὲς ψυχλὴν ἑαυτοῦ ἀπώλεσε φιλαργυρήσας, καὶ ἀπὸ τοῦτο ἄξιθ' ἡμῶν ὅσα ἐφάνη, ὅδε ἄξιθ' τὸ πρὸς τὸ θεὸν φιλίας, ὅδε ἐναντιωσάτο ταῖς ἐν ὕλαις ἀμερμηνίας, ἐν ταύταις ἐντυφήσας, ὅδε ἐλπίδα ἔρχε τὴ μὲν ταῦτα περσοδικίας, τὴ ἀθλίαν αὐτὸς ψυχλὴν φιλαργυρία κατέκλεινας.

Ἐστὶ δὲ τις παρ' ἡμῖν Δανδάμιθ', ὡς ἐν ὕλῃ κατεκείται, ἐπὶ φύλλοις, ὅς ἐξελύκεται ἐξ ἑλὺς.

ἐξ ἑλὺς ἔχει πηγλὴν, ὡς μασὸν ἀκέραιον ἀμέλγων μητρός. Τότε Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς ἀκέραιας ταῦτα πάντα, παρεκάλεσε τὸτον διδάσκαλον αὐτῶν, καὶ πρὸς τῶν λόγων τῶν αὐτῶν οἱ ἱποδαικνύσιν αὐτῶν μακάρεν τὸν τόπον τὸν Δανδάμιδος. ἐλθὼν δὲ ἐκεῖ ὁ Ἀλέξανδρος, ὅσα εἶδεν αὐτὸν παρῶν, ἐν ὕλαις γὰρ κατέκειτο συχναῖς, ἐπὶ φύλλοις ἀναπαύμενος ἐν εἰρήνῃ, ἔχων πηγλὴν ἐξ ἑλὺς, ὡς μασὸν ἀκέραιον ἀμέλγων μητρός γῆς. ὡς οὖν ὅσα εἶδεν ὁ Ἀλέξανδρος Δανδάμιν, τὸν ἥρ' Βραγμάνων Ἰησάτιν, καὶ διδάσκαλον, πέμψαι πρὸς αὐτὸν φίλον αὐτῶν τινα, Ὀνησικράτην ὀνόματι, λέγων τῶν Σωκράτους πρὸς τὸν διδάσκαλον Βραγμάνων, τὸν μέγαν Δανδάμιν, ὃ Ὀνησικράτης, ἡ μαθὼν τὰ πρὸ αὐτοῦ περὶ διαγὰς, ἀνάγειλόν μοι ἔρχεθ', ὅπως ἐγὼ αὐτὸς ἀδραγένομαι πρὸς αὐτόν. Ὁ δὲ Ὀνησικράτης λέγει, τὸ κελεύθῃ ποιῶν ἀπὸ ἑλὺς ὅσα

& fontem juxta habet, innocua terræ matris ubera emulgens. Tunc Alexander, cum hæc omnia audisset, hunc eorum magistrum & præfectum accersijussit, ut horum sermonum fieret particeps. Illi vero longe illi ostenderunt locum Dandamidis. Illuc veniens Alexander, quanvis prope esset ipsum, non vidit; jacebat enim in sylvis densis super frondibus, in tranquillo requiescens, fontem prope habens, eumque veluti uber innocuum matris terræ emulgens. Non videns Alexander Dandamidem Bragmanum magistrum & præfectum, ad eum mittit quendam ex amicis suis, Onesicratem nomine, dicens illi; Festina ad doctorem Bragmanum magnum Dandamidem, O Onesicrates, & de eo certior factus ubi habitat, cito mihi renuncia, ut ipse illum conveniam. Onesicrates vero dixit, quod imperatum est exequar; tuum enim

somnum corruero. Terra mihi (sicut mater nuper nato lac) omnia fert: ad ea quæ volo pervenio, ad ea quæ curare nolo non impellor. Si vero mihi caput abstulerit Alexander, animam non perdet, sed illud solum filebit; anima vero ad Dominum abibit, corpus, ut sordes, super terram relinquens, unde etiam desumptum fuit; ego vero spiritus factus, ascendam ad Deum meum, qui nos carni inclusit, & in terram demisit, tentans, num digressi ab ipso, viveremus ipsi quemadmodum imperavit; qui ab abeuntibus ad ipsum rationem exigeret; iudex enim est omnium injuriarum. Suspiria enim affectorum injuriis, eorum qui injuria afficiunt poenæ fiunt: Hæc vero minetur Alexander iis qui aurum & divitiæ cupiunt, & mortem formidant; nam hæc duo totam in nobis vim amittunt. Bragmanes enim neque aurum amant, neque mortem metuunt: Abi

Ἀφθάρω με καὶ τὸ ὕπνον· γῆ μου πάντα φέρε, ὡς μήτηρ· γάλα δὲ ἐστὶ τῆς τεχθέντι, ἐφ' ἃ θέλω ἔρχομαι, δὲ μὴ θέλω μερμινᾶν, οὐκ ἀναγκάζομαι. Ἐάν δέ με τὸ κεφαλὴν ἀφῇ, Ἀλέξανδρος, τὸ ψυχὴν οὐκ ὀπλοῖται, ἀλλὰ μόνον αὐτὴ μόνον σωθήσεται· ἢ τὸ ψυχὴν πρὸς τὸν θεὸν αὐτὴ ἀπελεύσεται, τὸ δὲ σώμα, ὡς ῥάκιον, ἐπὶ τῆς γῆς καταλείψεται, ὅθεν καὶ ἐλήφθη πνεῦμα τὸ γινόμενον ἐγὼ, ἀναβήσομαι πρὸς τὸ θεόν μου, ὃς ἡμᾶς κατέκλισεν ἐν σαρκεὶ, καὶ ἀλάττωσας ἐπὶ γῆν, πειράζων, πῶς καὶ βάντες, ὡς πρὸς ἐξέξω, ζήσωμεν αὐτῷ, ὃς ἀπελθόντας πρὸς αὐτὸ ἀπατήσεται λόγον, δικαστὴς ὢν πάντων ὑπερμαρτύρων. Οἱ γὰρ τὸ ἀδικεῖν μόνον σενάγμοι τῶν ἀδικούντων καὶ ἀλάττωσας γίνονται· ταῦτα δὲ ἀπαλάττω Ἀλέξανδρος τοῖς θέλει χρεὼν, πλεῖστον, καὶ θάνατον φοβούμενοι· πρὸς ἡμᾶς γὰρ τὰ δύο αὐτῷ ὅπλα πέποικεν. Οἱ γὰρ Βραγμάνες ἔτε χρεὼν φιλοῦσιν, ἔτε θάνατον φοβούνται· ἀπελθε

οὐ,

οὐ, καὶ Ἀλέξανδρος λέγει, ὅτι Δανδάμις τῶν σὺν χρεῶν οὐκ ἔχει, ἀλλὰ τὸ πρὸς σε οὐκ ἐλεύσε· εἰ δὲ τὸ Δανδάμιος χρεῶν ἔχεις, ἐλθε πρὸς αὐτόν.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ταῦτα ἀκούσας πρὸς τὸ Ὀνησιφάντην, μᾶλλον αὐτὸν ἰδεῖν ἐπεθύμησεν, ὅτι αὐτὸν πολλὰ ἔδει κατελόντα εἰς ἐνίκησε γυμνὸς γέρον. Πορεύε· τοῦ σὺν πεντεκαίδεκα φίλοις εἰς τὴν ὕλην τὴν Δανδάμιος, καὶ ἐγὼς γυμνὸς αὐτῷ, κατέβη ἐκ τοῦ ἵππου, καὶ ἀπέβη τὸ ἄσθμα, καὶ πᾶσι τὴν πρὸς αὐτὸν ἀλαζονείαν καὶ εἰσελθὼν μόνον εἰς τὴν ὕλην ἔνθα ὁ Δανδάμις, ἠσπάσατο αὐτόν, καὶ εἶπε· Χαίρετις Δανδάμι, διδάσκαλε Βραγμάνων, καὶ πύξαι ὀφείας· πάρεμι πρὸς σε, ἀκούσας σε τὸ ὄνομα, ἐπεὶ μὴ πρὸς γῆρας πρὸς ἡμᾶς. Ὁ δὲ Δανδάμις, χαίρετις, εἶπε καὶ αὐτὸς, δι' ὃν πολλὰ πόλεος ταρασσόμεθα, καὶ ἔστιν ἀκατασταῖα. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατήσας πρὸς τοὺς πόσιν αὐτῷ, ἐκείνη τῇ ὥρᾳ εἶδε καὶ παρὰ γῆν

igitur, & renuncia Alexandro Dandamidem illius opus non habere: si vero ipse Dandamide opus habeat, ad illum veniat.

Alexander vero hæc ab Onesicrate audiens, magis concupivit ipsum videre, eo quod ipsum, qui multas nationes sustulisset, unicus vicisset nudus senex. Vadit igitur cum septendecim amicis in sylvam Dandamidis, & ipsi prope factus, descendit ab equo, & deposuit coronam, & omnem una apparatus: & ingressus solus in sylvam ubi erat Dandamis, salutavit ipsum, & dixit; Salve Dandamis, Doctor Bragmanum, & Magister Sapientiae: venio ad te, audiens tuum nomen, quoniam ad nos non veniebas. Cui Dandamis; Salve & tu, inquit, per quem multæ urbes perturbantur, & populi sedibus eruuntur. Alexander vero, sedens ad pedes ejus, ista de-

E

à fan-

à sanguine. Tum Dandamis ;
Cur ad nos venisti Alexander ?
quid velis ex nostra solitudine
ferre ? quod quæris nos non
habemus ; eorum quæ posside-
mus non indiges. Nos Deum
reveremur, homines amamus,
aurum spernimus, mortem de-
spicimus, voluptates non cu-
ramus : vos mortem timetis,
aurum amatis, voluptates con-
cupiscitis, homines odistis,
Deum contemnitis. Illi vero
Alexander ; Ego aliquod pru-
dentiae verbum ex te auditu-
rus venio, aiunt enim te cum
Deo versari : volo enim scire
qua in re à Græcis differas,
aut qua in re supra alios ocu-
latus sis, aut sapias. Dandamis
vero illi respondit ; Libens &
ego tibi ministrarem sermones
sapientiae Dei, & tibi mentem
divinam imponerem : sed tu lo-
cum non habes in anima ut à
me recipias administratum do-
num Dei : implerunt enim ani-
mam tuam vastæ cupiditates,

ἀπὸ αἱμάτων καὶ ὁ Δανδάνιος·
Τί ποθὲς ἡμῶς, Ἀλέξανδρε,
πρὸς τίς θέλεις βασιλεύειν ἐκ τῆς
ἡμετέρας ἐρημίας ; ὁ ζητῶν, ἡ-
μᾶς οὐκ ἔχοντο· αἱ ἡμεῖς κε-
κλήμμεθα, αὐτὸς δὲ χεῖρας. Ἡ-
μᾶς θεὸν τιμῶμεν, ἀνθρώπους
φιλοῦμεν, χρυσὸν ἀμελοῦμεν, θά-
νατον κατὰ φρονίον, ἡδονῶν δὲ
φρογίζομεν· ὑμεῖς δὲ θάνατον
φοβῶσθε, χρυσὸν φιλεῖτε, ἡδονῶν
ὀρέγεσθε, ἀνθρώπους μισαῖτε,
θεοὺς καταφρονεῖτε. Ὁ δὲ
Ἀλέξανδρος ποθὲς αὐτὸν·
Ἐγὼ ὑφ' ὃν πῃ ἦκα μαθεῖν πα-
ρά σοῦ· φασὶ γάρ σε θεῷ προσ-
μιλεῖν· θέλω γὰρ εἰδέναι, τί τῷ
Ἑλλήνων ἀγαθέρας, ἢ τί πε-
ρισσότερον τῷ λοιπῶν βλέπεις,
ἢ φρονεῖς. Ὁ δὲ Δανδάνιος
ποθὲς αὐτὸν ἀπεκρίνατο· θέλω
καὶ γὰρ ἀγαθὴν σοὶ λόγους σο-
φίας θεοῦ, καὶ ἐκταῖνά σοι νοῦν
θεοπρεπῆ. Ἀλλὰ σὺ τόπον οὐκ
ἔχεις ἐν τῇ ψυχῇ σου, ὥς γε χε-
ρεῖται τιτὸν παρ' ἐμοῦ σοὶ ἀγα-
θὸν μὲν δωρεῖν θεοῦ· πε-
πληγμένος γάρ σε τίς ψυχὴν
ἀπώλῃ

ἀπλησοὶ Ἰππυρίαι, καὶ ἀκόρε-
στοι φιλαργυρία, καὶ θαυματο-
δῆς φιλαρχία, αἵπνες μυχροτά-
μι νιῦ, ὅτι σε ἐνθάδε πείσσω,
καὶ ἐφονεύεις ἔθνη λαῶν πολ-
λῶν, ἐκχέων αἷμα, καὶ λυποῦν·
σήμερον καὶ ἐμοῦ, ὅτι πόλιν
βλέψωσι μύσσαν, καὶ σωζομέ-
νος ἀνθρώπος. Σὺ δὲ εἰπας καὶ
ἐπὶ τὸν ὠκεανὸν ἐλθεῖν, καὶ μετ'
αὐτὸν ἐπ' ἄλλῃ οἰκισθῆναι, καὶ
μετ' ἐκείνῃ πάλιν ἐφ' ἑτέραν·
καὶ σφόδρα λυπηθήσῃ, ὅταν μὴ
ἔχῃς οὐδὲ νικήσεις. Πῶς οὖν ἐγὼ
διώμαθ' ἀπὸ σοφίας λαλήσά-
ται λόγους, πᾶσιν αἰσχρονομίαι,
καὶ Ἰππυρίαις ἀμετρήτοις πε-
πληρωμένης σε τῇ ἀγνοίᾳ, καὶ
ὅδ' ὁλος ὁ κόσμος ὑπογεγνη-
ται πληροφροῦν ; Βραχὺς
ἐκταῖος, καὶ γυμνός, καὶ εἰς
ἀνθρώπων πρὸς ἡλῆδες ἐν τῷ κόσ-
μῳ· καὶ ἀνέστης, ἀλλὰ τί σὺ
πάντας κατασφάτεις ; ἵνα τὰ
πάντων λάβῃς· καὶ ὅταν νικήσῃς
σὺ πάντας, καὶ πᾶσαν κλήσῃς
οἰκισθῆναι, πᾶσιν γὰρ κατέ-
ξῃς μόνος, ὅστις ἐγὼ ἀνακεί-

& infatiabilis avaritia, & da-
moniaca imperii cupido, quæ
nunc contra me pugnant,
quoniam illinc te extraho ne
occidas nationes, multorum po-
pulorum effundens sanguinem ;
& propter me hodie contristan-
tur, quoniam urbem vident
stantem, & salvos homines. Tu
vero dixisti te ad Oceanum ven-
turum & postea ad alium or-
bem, & post illum denuo ad ali-
um ; & multum contristaberis
cum non habueris quos vincas.
Quomodo ego igitur potero Dei
sapientiae tibi verba loqui, cum
tali pompa, ostentatione, & cupi-
ditatibus immodicis repleta tibi
sit cogitatio, quam neque totus
orbis tibi inserviens possit sati-
are ? Parvulus natus es, & nudus, &
homo unicus venisti in mundum ;
& grandior evadens, cur omnes
occidis : ut omnia omnium
accipias ? & cum omnes vice-
ris, & omnem possederis orbem
terrarum, tantam terram occupa-
bis solus, quantam ego jacens, aut

tu sedens, tantæ terræ domini in
quantam descendemus. Similiter
& nos contemnendi homines, æ-
qualia tibi habemus cuncta ; ter-
ram, aquam, aerem, sine pugna,
sine bello ; quæcunque ego ha-
beo, iuste habeo, neq; quicquam
desidero : Tu vero hæc habes,
sanguinem effundens, & homines
interficiens. Si omnes possederis
fluvios, æqualem mecum aquam
biberis. Hoc igitur prudentiæ
verbum à me discite Alexander,
nulli⁹ pauperis quidpiam habe,
& omnia tua erunt, & nulli⁹ in-
digebis. Cupiditas enim pauper-
tatis mater est ; paupertas vero,
opus inordinatum, & malo
pharmaco sananda, dolore ; nun-
quam inveniens quod quærit,
neq; super iis quæ habet acquie-
scens, sed semper cruciatur super
iis quæ non possidet : dives vero
evades quemadmodum ego, si
mecum vivere volueris, & si mihi
auscultaveris, & meos sermones
audiveris, mea etiam bona possi-
debis. De⁹ enim mihi amicus, &

μῦθος, ἢ σὺ κατ' ἡμῶν, τοσαύ-
της κυριεύοντες, ἔνθεν κα-
θησόμεθα· ὥστε οἱ ὠκιστα φερόν-
τοι ἡμεῖς ἀνθ' ἡμῶν καὶ πολέ-
με· ἵστα σοὶ ἔχομεν τὰ πάντα,
γῆν, ὕδωρ, αἶρα· καὶ πάντα
ὅσα ἐγὼ ἔχω, δικαίως ἔχω, καὶ
ἐδενὸς ἑπιδυμῶ. Σὺ δὲ πολε-
μῖδ', καὶ ἐκχέων ἀμύματα, καὶ
ἀνθρώπους κατὰ σφάτιον· ἐάν
πάντας κλίσῃ ποταμούς, ἴσον ἐ-
μοὶ πίνης ὕδωρ. Τέτο οὖν Ἀ-
λέξανδρε, σοφὸν μέγε παρ' ἐ-
μοῦ· μηδενὸς πένητ' ὅλκε
ἔχαι, καὶ πάντα ἔσσι σὺ, καὶ ἐδε-
νὸς δέησῃ. Ἐπιδυμία δὲ μή-
της ἔστι πενίας, πενία δὲ, ἔργον
ἀξίας, κακῶ φαρμάκῳ θερα-
πιδωμένη λύπη, καὶ μηδέποτε
ἀνελκίσσα ὁ ζητῆς, μηδ' ἀνα-
παυομένη οἷς ἔχει, ἀλλ' αἰεὶ βα-
σιλευμένη ἐφ' οἷς ἐκκλίνεται·
πλεστήσης δὲ, ὥς περ ἐγὼ, ἐάν μοι
συζῇν ἀελύσης, καὶ ἐάν μοι
προσέχης, καὶ ἀκούσης με τῶν
λόγων, καὶ κλίσῃ ἐκ τῶν ἐμῶν
ἀγαθῶν. Ὁ δὲ θεὸς ἐμοὶ φί-
λος, καὶ τοῖς ἔργοις ἀπὸ ἀγα-
θῶν,

κινῶν περισσυνῶ, καὶ ἑμῶντες
ἐν ἐμοὶ γίνετα· κακὸς ἀνθρώ-
πος ὑποσέφομαι, ἐργῶν μοι
εἴη, γῆ μοι πάντα εὐωμένη, ὕ-
λαι παύεζα, καρποὶ πυφῆς
ἀπὸ λαοῖς, ποταμοὶ ἀφ' ὧν
διψῆς· οὐκ ἐσθίω κρέας ὁ
λέων, ἐδὲ πῆσεται ἐν ἐμοὶ ἐ-
τέρων ζῶων κρέα, ἐδὲ γίνομαι
τάφ' ἡ νεκρῶν ἀλόγων· πρὸς
νοῖα γάρ μοι προφύω φέρεται κα-
πὸς, ὡς φίλη μήτηρ τῷ τεχνήτι
γῆλα. Ἀλλὰ σὺ ζητῆς, Ἀλέ-
ξανδρε, ἔμεγε παρ' ἐμοῦ,
τί περιστὸν τῶν ἄλλων ἀνθρώ-
πων κέκλημαι, ἢ τί ὕδα σοφὸν
πρὸς πολλούς· ἐμὲ ὅν βλέπεις,
βιω ὡς δὲ θεὸς ἐκ τῆς ἀρχῆς,
ὡς πρὸ τῆς μητρὸς ἐπέχθην
γυμνός, ἀνθ' ἡ πλάττω, καὶ φρο-
νίσκω· ἀλλ' οὐδὲν ὅσα ὁ θεὸς ποιᾷ
οὐδὲ τί δὲ γινώσκῃ ἑπείσσω.
Τρεῖς δὲ θαμβέσθε, μανθάν-
οντες πρὸς τὸ κατ' ἡμέραν ἐφ'
ἡμῖν ἀπρεχερόμενων, μὴ συνιέν-
τες τὰ κατὰ ὥραν ὑμῶν δακρύ-
μα ἐργα θεοῦ, λιμοῦ, λοι-
μοῦ, πολέμου, ἀνθυμῶν, ὁμι-

operum ejus exultans confortio
fruor, & afflatu suo in me est.
Malos homines averfor ; coelum
mihi tegumentum, tota terra
stragulum, sylvæ menfa, fruct⁹ de-
liriarum fructio, fluvii ministri
fitis ; neque edo carnes, quem-
admodum Leo, neque intra me
consumitur aliorum animalium
caro, neq; fio sepulchrum anima-
lium mortuorum : Providentia
enim mihi cibū parit fruct⁹, ut
mater amica nuper nato lac. Sed
tu quæris à me, Alexander, edi-
fcere quid supra alios homines
possideam, aut quid, præ multis,
sapientiæ sciam. Ego, sicut vides,
vivo, ut à principio creatus fui,
vivo ut è matre natus sum, nu-
dus, sine divitiis, & cura : qua-
propter ea quæ Deus facit no-
vi, & quid fieri oporteat intel-
ligo. Vos vero habet admiratio,
cum futura (quæ vobis indies
adveniunt) prædicitis ; non in-
telligentes opera Dei (quæ sin-
gulis horis vobis ostenduntur)
famem, pestem, bellum, siccitates,
imbres,

imbres, & fructuum incrementa; horum ego præscius sum, quomodo, & unde hæc fiant, & quem in finem: hanc vero mihi cognitionem largitur providentia: & hoc me magnopere lætificat, quod suorum operum consilia mecum Deus communicavit, & quod Deus cum operibus suis largitus est mihi iustitiam suam. Si bellorum timor Reges invaserit, aut alius casus, ad me veniunt velut Dei nuncium, & providentiam Dei deprecatus, persuadeo ipsi aliquid boni dare iis qui ad me veniunt: & eorum metum solvens, cum confidentia ipsos remitto. Utrum melius est, dic mihi, hominibus nocere, & malæ gloriæ nomen habere, vel potius eos servare, & benefactorem censerī? Et quid convenit filiis Dei; bellare & evertere à Deo creata, aut potius pacate agendo instaurare diruta & prostrata velut Dei ser-

βες, κῆ καρπῶν φορέας· ὡς γινώσκων ἐγὼ πῶς, καὶ πόθεν ταῦτα γίνεσθαι, καὶ ἂν τί, ἐμοὶ ὡφέλεια γινώσκων ὡς νοῖα· καὶ τοῦτο ὃ λίαν ἐμφανίζει με, ὅτι τῆς ἰδίων ἐργῶν ὁ θεὸς ἐμὲ σύμβουλον πεποίηκεν, ὡς ἱὸν ἀγαπητὸν, ὅτι θεὸς μὲ τῆς ἰδίων ἐργῶν σύμβουλον πεποίηκε τὴν δικαιοσύνην πρὸς με. Πολεμίων φόβος ἐάν ἐπέλθῃ βασιλευσιν, ἢ καὶ ἑτέροις πῶσις, πρὸς με ἔρχονται, ὡς πρὸς ἀγγελον θεοῦ· καὶ ἐγὼ ἐντυχὼν τῇ ὡς νοῖα τῷ θεοῦ, πείθω αὐτὸν ἀγαθὸν τι δοῦναι τοῖς παροῦσι πρὸς με· καὶ τὸν φόβον τούτων καταλύσας, μὲν παύσας αὐτοὺς ὑποπέμπω. Τί βέλτιον, εἴπε μοι, καταβλάπην ἀνδρώεως, καὶ κακῆς δόξης ὄνομα ἔχειν, ἢ μᾶλλον τούτους φυλάττειν, καὶ ἀνεγέτιν γνωρίζεσθαι; Καὶ τί πρέπει τοῖς υἱοῖς τῷ θεοῦ, πολεμεῖν, καὶ κατασκάπην τὰ ὑπὸ τῆς ὡς νοῖας δημιουργηθέντα, ἢ ἐρευνάειν, καὶ ὡς νοῖα κοδομεῖν τὰ πεποιημένα καὶ κατεργασμένα, ὡς τὸ δημιουργεῖν λάτριν;

λάτριν; Οὐκ ὡφέλῃσιν σε, βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, ἢ ἡξισία αὐτῇ, ὅδε τὸ πληθύνει χρυσῶν, ἢ οἱ πολλοὶ ἐλέφαντες, ὅδε ἐσθῆς ἢ ποιμήνη καὶ ἀλάφορος ἢ ὡς σε, ὅδε ὁ στρατός ὁ νῦν σοι ὡς νοῖα, ὅδε οἱ Ἴπποι, καὶ οἱ δρευφόροι, καὶ πάντα ὅσα σὲ τῆς ἄλλων μὲν πολέμῳ καὶ μάχῃς ἀφάλλω· ἀλλ' ὀνήσει σε τὰ μέγιστα, ἐάν πεισθῇς τοῖς ἐμοῖς λόγοις, καὶ ἐπακούσῃς τῆς ἐμῆς φωνῆς. Σὺ ὦ, Ἀλέξανδρε, ἐάν με φονεύσῃς, εὐφορέμα, λέξω σοι τὰ σοι συμφέροντα· ἀπελεύσομαι γὰρ πρὸς τὸν θεόν με, ὃς κατακυβίλασε τὰ πάντα· αὐτὸς γὰρ οὐδὲ με τιμὴ δίκην, καὶ τέττω λέληθεν ὅδε, εὐφορέμα, πάντες οἱ ἀστέρες, ἡλῖος ἔτι, καὶ σελήνη, καὶ αὐτοὺς κενεῖ καὶ ὅν ἄλλος ἀδυνατῶν· ὃν εὐλοῖ, ὅδε τόπον ἔχεις πρὸς φόνον τοῦτον ἀνασας, ὅδε τέττω τὴν δίκην ὡς νοῖα· ὡς βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, μὴ καταβάλλῃς, ἀλλ' ὁ θεὸς θέλει κτίζειν, μὴδ' ἀφανίζειν βιά-

vum? Non te juvabit, Rex Alexander, ista potestas, neque auri abundantia, neque multi elephantes, neque vestis varia & excellens circa te, neque exercitus te nunc stipans, neque equi, aut hastati, & omnia quæcunque ab aliis bello & pugna abstulisti: sed te maxime juvabit, si meis obdixeris sermonibus, & meis verbis auscultaveris. Tu vero, Alexander, etsi me occideris tibi utilia dicentem, non metuo. Abibo enim ad Deum meum, qui omnia creavit. Ille enim causam meam novit, & illum nihil latet; nam oculi ipsius sunt omnes Stellæ, & Sol, & Luna: & ipse eos judicabit qui aliis injuriam inferunt: quem non latebis, neque locum habebis ubi fugias, cum surrexeris, neque illius vindictam evitabis. Adeoque, Rex Alexander, ne dirue quæ Deus velit ædificari, neque deformare eni-

tere quæ ipse ornare vult, neque effunde sanguinem civitatum, neque gentes occidas, ut super eas incedas. Tibi enim melius est vivere quam alios occidere, & morte tua alios beatos reddere: & potius damnum arbitrari, quæ aliorum sunt auferre, quam istud lucrum exultimare. Quare tu, qui unica anima factus es, tot nationes velis dissolvere? Cur tu, stolide exultans, multis malis orbem reple? cur tu aliorum damna ut proprium lucrum respicis? cur illachrymantibus irrides? Memineris mei in solitudine nudi, & pauperis, & teipsum lucrare: bellaque absolvens, providentiæ dilectam pacem amplectere: & ne quæras in malis fortem te præstare, sed nobiscum tranquillam vitam agere. Abjice à te ovium vellera, & ne confugas in tegmen mortuum. Tunc imitatione nostri

ζῆς, ἃ ἐκείνου ἡγομαῖν βέλ-
λεται, μηδὲ σπένδε ἄμα πό-
λεων, μηδὲ νέκρες ἔθνη Ἀφ-
βαίνειν ἐπ' αὐτῶν. Ὡς αὐτῷ ᾧ
μῦθον ζῆται κρείσσον, ἢ ἡ
ἄλλος καὶ κτείνειν, καὶ μὴ πα-
νόντα ἄλλος μακαρίζειν, καὶ
ζημίαν εἰδέναι μῦθον, τὰ
ἢ ἄλλων ἀρπάξαι, ἢ ἡ κέρ-
δος ἡγεῖται ποῦτο. Τί, μία
ψυχὴ ἡγομαῖν, τοσαῦτα ἔ-
θνη καταλίσσει θάλας; Τί σὺ,
ἀφρόνως ἀνφραγνόμενος, πολ-
λῶν κακῶν τιμὴν οἰκουμενίου
ἐμπωλῆς; Τί τὰς ἀλλο-
τρίας συμφορὰς, ὡς ἑαυτοῦ
κέρδη ὀρεῖς; τί καὶ δακρυόν-
των ὄν γελαῖς; Μνησθή με,
ὅτι ἐπ' ἐρημίαις, ἐμοὶ ὅτι γυμνοῦ
καὶ πενυχρῶς, καὶ σεαυτὸν κέρδησον,
καὶ οὐ πολέμους καταλύσας, τιμὴν
τῆς παρονοίας φίλιν ἀσπασαί
εἰσέλιν. καὶ μὴ ζῆται ἐν κα-
κῶις ἀνδρείαν ἔχειν, ἀλλὰ μὴ ἡ-
μῶς ἀμέλεινον βίον Ἀφγαν
ἀπὸ ῥέμφων δὴ σὺ τὰς τῶν παρ-
εῶν μαλλὺς, καὶ μὴ καὶ φθιγε
ἢ καὶ κτείνω νεκρῶν τότε πρὶν-
ος

σεαυτὸν, μνησάμενος ἡ-
μῶς, τοῖσι καὶ γεννῆς, οἷον καὶ
ἐκτίσθης. Παράδειγμα ᾧ εἰς ἀ-
ρετίαν ἐν ἐρημίᾳ ψυχὴ ἔλ-
τοιχαροῦ, ὡς βασιλεὺς Ἀλέξαν-
δρος, βίον Ἀφγαν αὐτὸν ἡμέτε-
ρον. οὐκ οἶδα εἰ ὅπως εἰ μα-
καρίζομαι, ὡς διωτηλῶς σε πα-
σθέντα τοῖς ἡμετέροις λόγοις ἐ-
αυτὸν ὀρεῖν. Νυνὶ ἀναμνήσ-
σε Μακεδόνες, ἵνα πολέμους
καταβάλλωσι, καὶ ἀνθρώπους
κατασφάζωσι, καὶ τὰ ἐκείνων
Ἀφραγῶσι, καὶ λυποῦνται σῆ-
μερον οἱ φονεῖντες ἀμείνων
ἀλλοτρίων, ἔθνη βλέποντες
σὺ ῥέμνον. ἰδίαν ᾧ πλεονε-
ξιδὼν εἰς στρατιωτικὴν παρ-
αίτη ἔχοντες ἀδύνην. πότε βίον ἀ-
μέλεινον κήσῃ, τὸν παρὰ θεοῦ
σοὶ δόνησεν, ἵνα καὶ Ὡς αὐτῷ
ζήσης, καὶ ἄλλος μὴ καὶ κτεί-
νης; Νυνὶ δ' ἄρα τῶν ἀνέων
ἢ λόγων, τί μέλλεις λοιπὸν σε-
αυτὸν παραινέχειν; ἢ ζητῆς ἀρ-
πάξαι ἀκρίν, καὶ παρῶσαι ἐθ-
νη, καὶ φονεῖν ἀνθρώπους, καὶ ἃ
μὴ εἰργάσω, ἃ ὅτι παρῶσαι, ἃ

teipsum honorabis, & talis fies
qualis creatus eras. Exerce-
tur enim ad virtutem in solitu-
dine anima. Præfer igitur,
Rex Alexander, vitam nostram
silvestrem. Non scio si adeo
beatus sis ut te invenias nostris
sermonibus persuasum. Nunc
te expectant Macedones, ut
bella suscitent, & homines oc-
cidant, & eorum bona deva-
stent; & contristantur hodie
abstinentes aliorum sanguine,
gentem aliquam videntes ser-
varam; ob proprium enim
quæstum milites sunt, quamli-
bet injustam causam arripien-
tes. Quando vitam ages cu-
ris vacuam, a Deo tibi affi-
gnatam, ut & tibi vivas, alios-
que non truces? Nunc adeo
hos sermones justos audiens,
quid tibi ipsi auscultare cun-
ctaris? quærisne juventute
arrepata nationes conturbare,
& homines occidere, ἐ quibus
aliqua fecisti, alia facis, alia
F etiam

etiam facturus es? Sed si meos sermones non audiveris, cum hinc migravero, ego in æthere videbo te horum causa puniri, & te acerbis gemitibus lugentem, poenas eorum quæ fecisti dantem, & tum istorum qui tibi a me administrati sunt divinorum sermonum recordaberis, cum te non sequentur equi, bellorum scientes, & multitudo hastatorum: tunc plorabis ejulans, vitam quærens quam irritò amisisti motibus inordinatis, & bellis innocui sanguinis: cum tu tecum nihil aliud habebis præter recordationem malorum quæ tibi ipsi accumulasti. Novi enim poenas a Deo injustis hominibus juste inflictas. Tunc mihi dices illic; Bonus mihi consultor fuisti, Dandami. Illic enim tibi astiterint animæ eorum qui in bello sine causa a te occisi sunt: quomodo tunc defensionem facies? nihil vero profeceris quamvis Ma-

δὲ μέλλεις ποιῆν; ἀλλ' ἐὰν ᾗδ' ἐμὸν μὴ ἀνάσχη λόγων, ἐνθενδὲ ἀπαλλαγῇς, καὶ ὦν ἐν αἰέρι, ὅσφομαί σε τῶτων τὰς δίκας πινυῖν, καὶ σεναγμοῖς πικροῖς ὀδυρόμενόν σε, τ' ὑπὸ σὺ περσγυμένον τὰς ὀδυρίας δίδοντα· καὶ τότε ᾗδ' ὑπὸ ἐμῷ σοι Ἀλκονεμένον θείων λόγων μνησθήσῃ, ὅταν μηκέτι ἀηολοῦσιν ἵπποι δεδιδυγμένοι πολέμους, καὶ πλήθη ᾗδ' ὀδυρόρων· τότε θειωτάτης οἰμώζων, ζητῶν ὃν εἰς μέγιστον ἀπώλεσας βίον εἰς ταραχὰς αἰσχυρὰς, καὶ πολέμους αἰμαίνων ἀδύων· ὅταν μηδὲν ἄλλο ἔχῃς ἰδεῖν σὺ κύκλωθεν, εἰ μὴ μνήμην κρυῶν ὧν ἐσωρεύσας ἑαυτῷ. Οἶδα γὰρ ἐγὼ τὰς ἐκ θεοῦ ἐπαρρησίας τιμωρίας δικαίως ἀνθρώποις ἀδίκους· τότε μοι ἔρεῖς οὐκ, ἀγαθὸς μὲν τὸ πρὶν ἦστα Σύμβουλος, ὡς Δανδάμι· Ἐκεῖ γὰρ ὤδυσσέονταί σοι ψυχαί, αἱ μέγιστον πεπολεμημέναι ἀδίκως ὑπὸ σὺ. Πόσοις θανάτου δόλοιο λόγοις, ὅτε, ἐδὲν ὃ ὠφεληταίς,

ληταίς, ἢ μέγας κληταίς, καὶ φανείς, ὁ νῦν τὸν κόσμον νικῶσα θείων, νενικημένος τότε.

Ὁ δ' Ἀλέξανδρος πάντῃ αὐτὸς ἡδέως ἤκουε, καὶ οὐκ ἐπαυμένῃ· καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ πνεύματι θεῖον, ἀλλ' ὑπὸ τινὶ δαίμονι κακῷ εἰς φόβους, καὶ ταραχὰς ἐτερώσθη. Καὶ σφόδρα καὶ ἀπαλαγῆς ἦν τοῖς ἀδελφοῖς λόγοις τοῦ Δανδάμεως, ἀπεκρίνατο, λέγων αὐτῷ· Ἀληθινὲ διδάσκαλε Βραγμάνων Δανδάμι, καὶ ἀναπαλάττων ἀνθρώπων τῇ σοφίᾳ τῆς προνοίας τὰς σοι ἀδελφύχωνας, ὃν ἐγὼ μαθὼν ἀπὸ Καλάνου καὶ ποιήσας σωτηρίων, ὅθεν πάντων ἀνθρώπων ὑψηλότερον, ἄντ' τὸ ἐν σοὶ πνεύματι· οἶδα ὅτι ἀληθῶς λέγεις τὰ πάντα, ἐγγύνομαι γὰρ σε ὁ θεός, καὶ αὐτὸς κατέπεμψε σε ἐν τοῖς τόποις τούτοις, ἐν οἷς ἔξеси σοὶ ὀδυρομένην, ἀσφαλὴν ὄντα ὅλη τῇ φύσει, πλεον, ἀνελλιστῇ, πολλῆς ἡσυχίας δόλουοντα. Ἐγὼ δὲ τί ποιήσω, ὁ ἀδελφείῃς φόνοις συνοικῶν,

gnus appellaris, & videaris, nunc mundum subjugare cupiens, ipse tum victus.

Alexander vero omnino placide ipsum audivit, neque succensuit: erat enim in ipso spiritus divinus, sed instigatione cujusdam demonis mali ad cædes & motus convertebatur; & multum perculsus inopinatis sermonibus Dandamidis respondit, dicens illi; Verax Doctor Bragmanum Dandami, homines ad te venientes efformans sermonibus providentiæ, quem ego a Calano ediscens, & convenire cupiens, excelsiorem omnibus hominibus inveni, propter spiritum qui in te est. Novi te omnia vere dixisse: Deus enim te genuit, & ad hæc te misit loca, in quibus licet tibi felicem esse, & tranquillum tota ætate, divitem, nihilo egentem, quiete multa frucentem. Ego vero quid faciam, continuis cædibus cohabitans, &

perpetuis damnis exhaustus? multos habens qui me custodiunt, illos hostibus magis formido. Deteriores sunt amici adversariis; qui indies mihi infidantur magis quam inimici mei, neque sine illis vivere possum, neque illis tamen fido, cum inter ipsos sim: ab iis enim quos metuo, conservor. Die quidem nationes conturbans, instante nocte a cogitationibus meis perturbor, ne quis me contra insurgens, gladio jugulet. Hei mihi! & puniens eos qui non obediunt contristor, & non puniens contemnor rursus. Et quomodo possibile est mihi hæc opera repudiare? si enim voluero in deserto vivere, satellites non permittent. Amplius mihi non licet (quamvis possem) hunc fortito statum ab illis recedere. Quomodo me apud Deum defendam, qui mihi hanc sortem assignavit? Tu vero, O Se-

καὶ συνεχέαι κατὰ τὸν νόμον
συμφορῶν, πολλὰς ἔχων οὖν τι-
μοῦντάς με; φοβέμαι τέττας
τῶν πολεμίων μάλλον χείρωνες
οἱ φίλοι τῶν ὑπερῶν, οἱ
καὶ ἡμέραν ἀπὸ βλάβος μοι
πλέον τῶν ἐχθρῶν μου. καὶ εἰδὲ
χωρὶς αὐτῶν ζῆσαι διύαμαι,
εἴτε παρὰ πάλιν τέτοις, αὐτῶν
αὐτῶν. Ἔς γ' οὖν φοβέμαι, ὑπὸ
αὐτῶν τηρεῖμαι. ἡμέρας μὲν ἑ-
ρέτων ἐστίν, ἀπὸ τῆς οὐκ
ἐλπίδος, ἐκ τῆς ἀσφάλειας. ὑπὸ τῶν
λογισμῶν μου, μή τις μοι ἀπὸ
τῆς ξίφους χαρῶσθαι. οἱ μοι καὶ
καλὰς οὖν ἀπειροὺς μοι
λυπεῖται. καὶ μὴ καλὰς, κα-
ταφρονέμαι πάλιν. Καὶ πῶς οἶ-
όν τι μέν τι ταῦτα ἔξω δέ-
ησιν; καὶ γὰρ εἰ θέλωμι ἐπ' ἐ-
ρημίας ζῆσαι, ὑπὸ τῶν ὑπε-
ρῶν οὐκ ἔστιν. Οὐκ ἔξ-
ει δέ μοι μάλλον, εἰ καὶ ἰδιώ-
μι, ἀπὸ τέτων δεσπεύσω,
ταύτην λαχόντα τῇ ψήφῳ. Τί
αὖτε ἀπολογίζομαι τοίνυν πρὸς
θεῷ, ὅς γ' ἡγομὲν τέτον ἐπέδου-
σε τὴν κληρῶν; Σὺ γὰρ ὡς πρὸς βύ-
βλιν.

καὶ κληρῶν πῶς θεῷ, ἀντὶ ὧν
ὠφέλησάς με, καὶ ὑπερῶν με
τοῖς λόγοις τὴν σοφίαν σου, καὶ ἀπὸ
πολέμων ἡμέρωσάς με, δέξαι
με καὶ δῶρα, εἰ ἐννοχά σοι, καὶ μή
με ἀπαιτήσης. ἐγὼ γὰρ βυεργε-
τέμαι σοφίαν πρὸς τὸν. Καὶ ταῦτα
εἰπὼν ὁ Ἀλέξανδρος πρὸς τὸν
Δανδάμιν, κατένευσε τοῖς οἰκέ-
ταις αὐτοῦ. οἱ γὰρ προσέφερον αὐτῷ
χρυσόν, καὶ ἀργύρον ἀπὸ τῆς
ἐσθῆτος παντοίας, καὶ ἀγέρας, καὶ
ἐλαφν. Ὁ γὰρ Δανδάμις ἰδὼν
ἐγέλασε, καὶ εἶπε πρὸς Ἀλεξάν-
δρον. πᾶσιν δὲ ὄρεται, καὶ πρὸς
τὴν ὕλην κελαδοῦντα, λαβεῖν
χρυσόν, καὶ ἀργύρον, καὶ ἄμφοιν
ἡχῶσαι. εἰ οὖν ταῦτα εἰδὼν πᾶ-
σαι, εἰδὼν ἐμὲ πείσας χείρων αὐ-
τῶν γινώσκω. ὁ γὰρ μήτε ἐσθίω,
μήτε πίνω, εἰ λαμβάνω ἀνω-
φελές τε κληρῶν, εἰδὲ τῶν ἀπὸ
βλαβερῶν ψυχῆς κληρῶν, εἰδὲ ἐ-
κλυτῶν ἐμὸν βίον ἀπὸ πάσης
μερίμνης νῦν δεσμεύσω, εἰδὲ
μὲν ἐμὸν κατὰ τὴν διάνοιαν
θολώσω. μὴ γὰρ οἶσθι. ἀλλ' εἴτε
ἀνθρώποις τι ζητῶ, ἐπ' ἐρημίας

nex, venerande Dei serve,
pro iis quibus me juvasti, &
lætificasti sermonibus pruden-
tiae tuae, & a bellis dehorta-
tus es; accipe mea dona, quæ
tibi attuli, neque me contem-
feris, ego enim beneficio affici-
or, sapientiam honorans. Et
hæc dicens Alexander Danda-
midi, annuit domesticis suis, qui
illi attulerunt aurum, & argen-
tum signatū, & omne genus ve-
stimenti, & panes, & oleū. Dan-
damis videns risit, & dixit A-
lexandro; Persuade avibus cir-
ca sylvam strepenti bus aurum
accipere & argentum, ut melius
canant: si vero illis persuadere
non poteris, neq; mihi persua-
debis ut illis deterior fiam, quod
enim neq; edo, neq; bibo, non ac-
cipio, inutile munus; neq; ani-
mæ damnosas divitias servo, neque
vitam meam ab omni cura va-
cuam nunc devinciam, neq; sine
causâ meas cogitationes conta-
minabo. Ne fiat; neque enim
quicquam emere desidero, in
deserto.

ferro vivens: omnia enim gratis mihi Deus dat, fructus ad cibum, & aquam ad potum, sylvas in locum habitationis, aerē ad incrementum omnium. Nihil enim Deus auro vendit, sed gratis dat omnia bona, mentem donans iis qui libenter accipiunt. Vestem induo quam me habentem ex utero mater peperit. Aere delector, & me ipsum talem suaviter contemplor. Cur me cogis totius corporis vinculum induere? Tranquillitas mihi gratior omni possessione: & melle dulcior ex flavio potus secundum naturam sitim fugans. Si vero hi panes in cibum sunt, cur eos igne coxisti? non edam ego reliquias ignis, neque auferam alienum nutrimentum: qui gustavit ipso, ignis absumat. Ut honorem eum qui sapientiam honorat, oleum accipio; & hæc locutus Dandamis, oleum accepit; & surgens sylvam circumivit, & colligans ligna,

οὐκ ἔστιν ὅτι πάντες δωρεὰν ὁ θεὸς δίδωσι μοι, καρπὸς εἰς τροφήν, καὶ ὕδωρ εἰς πότον, ὕλας εἰς τόπον οἰκίας, ἀέρα εἰς αὐξησθαι τῆς πάντων. Οὐδὲν γὰρ ὁ θεὸς χρυσίῳ πωλεῖ, ἀλλὰ χαρίζεται ὅτι πάντα ἀγαθὰ, φρένας δίδως τοῖς θέλοντι λαμβάνειν. ἱμάτιον ὡς ἐβέβλημαι ὁ θεὸς ὅταν ἔχοντά με ἡ μήτηρ ἔτεκεν. ἀέρι τέρπομαι, καὶ ἡδέως ἐμαυτὸν τοιοῦτον βλέπω. τί κατενάγκας με ὡς δεῖ δέξασθαι τὸ σώματι δέσμον; ἐμοὶ ἡδύτερον ἢ ἀμερμύνη πάσης κήσεως, καὶ μέλιτι γλυκύτερον τὸ δάπναι ποτὲ μὲ πότον, ἰσχυρόν τι καὶ φύσιν διψᾶν. Ἐγὼ οἱ ἀρετοῖς εἰς τροφήν εἰσι, τί αὐτοῦ ὡς ἐκαυτοῖς πυρὶ; ὅτε ἐοδίω ἐγὼ δάπνωμαι πυρὸς, ὅτε ἀφαγεσθαι ἀλλοτρίαν τροφήν. τὸ γλυκύμακρον αὐτὸ πῦρ καὶ δαπανήται. Ἰνα μὴ σὺ πρῶτον ὀφίῃς, δέχομαι τὸ ἔλαον. καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ Δανδαμῆς, ἔλαβε τὸ ἔλαον. Καὶ ἀναστὰς, τιμὴν ὕλῃς ὡς ἐπὶ ληθεῖ καὶ σιταχρῶν ξύλα

ξύλα, ἐποίησε σωθῆναι, καὶ ἀνάψας πυρὸς, εἶπε. Βραγμάνες πάντες ἔχουσι, καὶ κέφονται παροῖα. καὶ ἱκανὸς ἀναχέων τὸ πῦρ, ἐπέχεεν, ὥς πᾶν ἐδαπάνησε τὸ ἔλαον. καὶ ἦρεν ὕμνον τῷ θεῷ, λέγων. Ἀθάνατε κύριε, ὅσυχαισθε σοὶ ἐν παντί. βασιλεύεις γὰρ τῆς ὅλων σὺ μόνος ἀληθῶς, κατέχευε σε τῷ πλάσματι πάντα πλεόντως εἰς ευφροσύνην. δημιουργήσας ὁ νόσμον ἔστιν σὺ, διατηρεῖς ἀναμμένων τῶν ψυχῶν ὥς ἔλαπτεσθαι ἐκεῖ, ἵνα πολιτοδυσμενῶς ἀσφαλῶς πμῆσης ὡς θεός. τῶς δ' ἀπαθήσας τοῖς σπῆς δεσμοῖς, κατεκρίσας ὡς ἀδῶς. Πᾶσαι γὰρ δικαίαι κριταὶ ὡς σοὶ, καὶ ἀπέραντι ζῶν ἐτοίμη ὡς σοὶ. χρυσόησι γὰρ αἰδίῳ ὅτι πάντας ἐλεᾷς.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀκούσας ταῦτα πάντα, καὶ ἰδὼν, θαυμάσας σφόδρα, καὶ κατανυγὴς ὄντων τοῖς σοφοῖς, καὶ ἀληθινοῖς λόγοις ἔδανδαμῶς, ἀπῆλθεν, ἀποφέροντάς τε ἐκείνην καὶ

fecit cumulum, & focum accendens, dixit; Bragmanes omnia habent, & providentia nutriuntur, & jugiter ignem accendens, oleum infudit usquequo totum consumpsisset, & hymnum Deo cantavit; Immortalis Domine, tibi in omni re gratias ago. Tu enim vere cunctis solus imperas, dans omnia creaturis tuis abunde ad nutrimentum. Tu vero creans hunc mundum conservas, expectans animas quas illuc misisti, ut eas quæ vitam pie instituerunt honores ut Deus: illas vero quæ non obediverunt tuis legibus, condemnes. Omne enim justum iudicium apud te est, & vita æterna apud te parata est: bonitate enim æterna omnium miseris.

Alexander vero omnia hæc audiens & videns, & multum miratus, & compunctus prudentibus & veris sermonibus Dandamidis, abiit, auferens omnia quæ attulerat bona præter

præter oleum quod ignis absumpserat. Dandamis vero illi dixit; Tales fumus omnes, Alexander: Ille vero tuus amicus Calanus, pravus homo nobis fuit, per breve spatium nostræ vitæ institutum imitatus: verum cum Deum non amaret, desertis nobis secessit ad Græcos, & per familiaritatem videns nostra mysteria, hæc apud gentes profanas eliminavit, & in æternum ignem se conjecit. Tu vero malæ gentis, Macedonum, Rex, Bragmanes antea convitiis infectar'es, et eos iussisti occidi, verbis mendacibus fidem adhibens: regem autem non decet, cui curæ est nationes gubernare, huiusmodi convitiatoribus fidem dare. Nos enim vitæ propriæ rationem Deo dabimus, quando ad illum redierimus. Ipsius enim opera sumus; & omnes, ipsius iustitiam assequi conantes, contemnimus vanam gloriam quæ apud insipientes

δωρα, πλιὺ δ' ἐλάττω δ' ἀνέλωσε τὸ πῦρ. Ὁ δ' Ἀνδράμις εἶπε· ποῖοι ἐσμεν πάντες, Ἀλέξανδρε· ὁ δέ σοι φίλος. Καλάνος, ἡμῶν κακὸς ἀνὴρ ἐγένετο, πρὸς βραχυὸν χρόνον μιμητάμενος ἡμῶν τὸν βίον· καὶ ἐπεὶ μὴ ἐτύχανε θεοφιλεῖς, καὶ ἐλαττωὶς ἡμῶς ἐδραπέδωσε πρὸς τοὺς Ἕλληνας, καὶ πρὸς σινηθῆσαν ἰδὼν ἡμέτερον μυστήρια, καὶ ταῦτα βεβήλοις ἐκπομπύσιν ἔθνεσιν ἐντείναν, εἰς πῦρ ἀθάνατον μετέστησεν ἐαυτὸν. Σὺ δ' ὦ κραεὺς ἔθνεος δεσπότης, Μακεδόνων, τὸ πρὶν ἐλοιδόρεις Βραγμάνας, καὶ ἐκέλευες τέτρες δούλους, πρὸς ψυδρέσι λόγοις, ὅπερ ἐπείπε βασιλεῖ, καὶ κηδομένῳ ἐθνῶν ἄρχαν, τέτοις διαβάλλεσιν πείθεσθαι. Ἡμεῖς γὰρ ἴδμεν βίῃ θεῶν λόγον δώσωμεν, ὅταν πρὸς αὐτὸν ἀπέλθωμεν· ἀπὸ γάρ ἐσμεν ἕρτα· καὶ πάντες οἱ ἀντιποιέμενοι τῆς ἀπὸ δικαιοσύνης, καὶ φρονέμεν κενῆς δόξης τοῖς πρὸς τοῖς ἀφρο-

σιν

σιν ὄσης. Πῶς οὐκ διύαθε ἡμεῖς τὰ ἡμέτερα φρονῶν, κακῶς ζῶντες, καὶ δ' ὄντως καλῶς ἀμελουῦντες; Ἡμεῖς δὲ, οἱ Βραγμάνες, μνημονύοντες πῶς ἐγενήθημεν, τῇ φύσει ἐκείνῃ συζώμεν, καὶ βλέπομεν πῶς ἀμέμπτως ζῆν διυάμεθα, ἐν ἀμεριμνίᾳ ἀφρονέτες, καὶ ὁδὸν φρονίζοντες. Φρονίς γὰρ ὕλης βίῃ βραγμάνος χωρίζεται ἀπὸ τοῦ θεοῦ· ἔκαστον γὰρ ἡμῶν ἢ πρὸς τοῖς ἰδίᾳ γνώμῃς ἀπαλήσει λόγον· καὶ πρὸ ταύτης πράττειν δίκας δώσωμεν. Διὰ τοῦτο χαίρομεν ἡμεῖς ἐν ἐρημίᾳ, καὶ μέσον ὕλας καθεζόμενοι, ἵνα εἰς πᾶν ἀρέσκον τῷ θεῷ ἐφιστάμεν τὸν νῦν, ἵνα μὴ αἰ ἀδολοχία τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων τὰς ψυχὰς ἡμῶν πρὸς ἀπάσας ἀποτῇ τῆς θεοῦ δοξολογίας. Μακάριος γάρ ἐστιν ὁ μηδὲν πρὸς ἀπάσας δέομενος, δόξης δὲ κηδομένης δ' ἀπὸ τοῦ θεοῦ. Τὸν γὰρ βελομένην πᾶσιν ἀρέσκον, καὶ δούλον ἔχει πάντων· ἡμεῖς δὲ ἄρχαν ἔχομεν πό-

est. Quomodo igitur potestis vos in rebus nostris sapere, qui male vivitis, & verum bonum negligitis? Nos vero Bragmanes recordati quomodo nati sumus, secundum naturam illam agimus, & prospicimus quo pacto vivamus inculpabiles, in tranquillitate vitam agentes, nullius rei curam gerentes. Cura enim victus in vita hominum, mentem à Deo abstrahit: ab unoquoque enim nostrum Providentia suæ sententiæ rationem exigit, & eorum quæ facimus pœnas dabimus. Quapropter gaudemus nos in desertis, & in mediis sylvis sedemus, ut animum in omne quod Deo acceptum est sistam, ne loquacitas reliquorum hominum animas nostras à Dei laudibus abstrahat. Beatus enim est qui nulla re superflua indigens, gloriam curat illius qui omnium dominus est. Oportet enim eum qui omnibus placere vult, omnibus servum esse. Nos vero non opus

G

habe

habemus urbes adire; cœtus enim latronum sunt, ubi multa malitia excolitur. Magnas enim domos nobis Deus extruxit, montes altos, & nemora umbrosa, unde puræ naturæ à Deo datæ memoria conservatur: fructus edentes illis convivamus, & aquam bibentes illa lætificamur, & suavissimam requiem super frondibus habemus, & super illis quiescentes fatigationem deponimus. Quomodo igitur vos qui multorum servi estis, liberis imperare potestis? vos enim animæ propriæ, multa & varia desiderantis, servi intemperantes estis. Si enim multas vultis vestes habere, pastore indigetis, textore, fullone, insuper & futore. Ne mihi dixeris, contemno mollia vestimenta; æqualis enim servitus est de re parva & magna curam agere. Qui paululum auri desiderat, etiam amplius concupiscet. Qui parvæ civitati imperare cupit, in magnam quo-

λας Ἀπζητῶν· σιῶδοθ' γὰρ ἔστι λησῶν, καὶ πολλῆς κακίας γεωργός· μεγάλους δὲ ἡμῖν ὁ θεὸς οἴκους ἔκτισεν, ὅρη ὑψηλά, καὶ ῥύλας κατὰ σκιὰς, εἰδέναι κατὰ φύσιν τῆς δεδομένης ἐκ θεοῦ μνήμης σώζεται κατὰ πρὸς ἐσθιόντες, ἐν τέτοις ἐντευφώμενοι καὶ ὑδάτι πίνοντες, διὰ τὸ τῆς εὐφραυνόμεθα, καὶ ἡδίστου ἀνάπαυσιν Ἀπὸ φύλλοις ἔχομεν, καὶ Ἀπὸ τέτοις ἀνάπαυόμενοι, τὸν κόπον ἀποπνέμεθα. Πῶς οὖν ὑμεῖς, πολλῶν δοῦλοι ὄντες, τοῖς ἐν πᾶσι ἐλευτέροις Ἀπὸ τῶν διυλάτε; ὑμεῖς γὰρ, ψυχῆς ἰδίας πολλὰ καὶ ποικίλα Ἀπὸ θυμῶν, δοῦλοι ἀσχετοὶ ἔσε· εἰ γὰρ πολλὰ ἰμάτια θέλετε ἔχειν, δέετε ἔσθ' ποιμῆν, ἔσθ' ὑφάντε, ἔσθ' κναφέως, ἢ καὶ ἔσθ' ἀμύθοντες· μή μοι λέγε, ὑφωρὸν μαλακὰ ἰμάτια ἴση γὰρ ἔστι βαλεῖα τῷ Ἀπὸ μικρῷ καὶ μεγάλῳ φερόντι· ὁ οὐλγος ὁ γεγόμενος χρυσός, καὶ ἔσθ' πλείονος ἐπιθυμῶν· ὁ μικρὸς πόλεως βασιλευσάτω δέλων, δηλονότι καὶ τῆς

τῆς μέζοντος ἀρπάζα· ἀλλὰ καὶ ἐν οὐλγῃ πορφύρα σιλεύσει ἐν ἱματίῳ ἐναβρυέσθε μεγάλως, τῷ Ἰνδῶν ὀλοπορφύρων ὄντων, τῷ δέλων ὑμῶν ὀλοπόρφυρα φορεῖσθαι· καὶ ὑμεῖς Ἀπὸ καλῷ ἡγάθε τιμῷ πορφύραν, καὶ οὐλγῃ χρῆσθε· εἰ δὲ καὶ τὸ οὐλγῃ παρ' ὑμῶν καλόν ἔστι, τῷ ὄντι πῶχός ἐστι, καὶ τὰ μικρὰ θαυμάζοντες. Διὰ τί ζῶα φονεύετε, γῆς τέκνα ὄντα, καὶ αὐτὰ χρησιμώτατα ὑμῖν ὑπάρχοντα; ἂν μὲν γὰρ κάρτετε, καὶ τέτων τὰ ἔρια πᾶσι βάλλετε· ἂν δὲ ἀμέλγητε, καὶ τὸ γάλα ἐσθιέτε· ἐν οἷς δὲ καὶ γεωργεῖτε, ἔσθ' κατὰ πρὸς πωρῶσθε· ἐφ' οἷς δὲ καὶ ἐπιβεβηκότες πολεμεῖτε, ἀλλότριά ἀρπάζοντες· καὶ τὰυτα φονεύετε ἀδίκως, καὶ τοῖς μὲν ζώοις μισθὸς ὁ τοιοῦτος παρ' ὑμῶν· ἔσθ' πολλὰς τέτων ἔξωθεν πᾶσι βάλλετε, ταῖς δὲ Ἰσθμίας τέτων ἐνδοθεν βασάζετε, καὶ γίνεσθε νεκρῶν ζώων πᾶσι πατοῦντες τάφοι. Τοσάυτη γὰρ ἀτημία

que involabit: verum etiam si exigua purpura vobis in veste splendeat, magnopere gloriamini, Indis, qui vestri servi sunt, vestes integras ex purpura ferentibus. Et vos etiam purpuram multi facitis, licet non adeo gestetis: si vero & parum apud vos in pretio est, revera pauperes estis, & parva admirantes. Quare animalia occiditis, quæ terræ progenies sunt, & vobis maxime utilia? quædam enim ex ipsis attondetis, & eorum vellera induitis: alia mulgetis, & eorum lac editis; cum aliis terram aratis, cuius fructus venditis; quin & quibusdam ex iis infidentes bellamini, aliorum bona rapientes: & hæc quidem injuste occiditis, & tale à vobis præmium animalibus redditur. Horum vellera extra estis induti, & horum carnes intus portatis: & estis mortuorum animalium ambulancia sepulchra. Hoc igitur dehonestamento

mento malorum operum gravata anima quomodo possit mentem Dei recipere? Carnes duos dies foras projice, & postea quid fiet? Non poteris ipsarum ferre odorem, quin longe fugeris. Quot ingrediuntur per has in animam impuritates, & intrant in renes eorum qui hæc concupiscunt? Quomodo igitur illius sensui possit inferi spiritus divinus? Carnes editis quibus corpus quidem pinguescit, anima vero contabescit. Iram gignunt, pacem fugant, continentiam domant, petulantiam excitant, vomitū eicient, & morbos procreant. Mortalium carnes edentium spiritus emigrat, & dirus dæmon sedem occupat. Arborei vero fructus, & olera ad ripas nata, foris posita, suavissimum odorem exhalant: & à sapientibus comesta, mentem Dei cultricem pariunt, & corpus adornant. Hæc Deus sapienter ad hominum nutrimentum constituit. Vo-

ἐργων ἀτόπων βαρυνομήνη ψυχῇ, πῶς διύαται νοῦν θεοῦ δέξασθαι; ἕασον ἕξωθεν τὰ κρέα δύο ἡμέρας, καὶ ὄψαι τί γήσεται; ὅτι ὁ διωήση σέξαι τῶτων τινὲν ὁσμιν, ἀλλὰ καὶ ἕξω φάξῃ. Πόσαι εἰσδυῖσαι διὰ τῶτων εἰς ψυχὴν ἀκαθαρσίαν, καὶ χροδύουσιν εἰς νεφρὸς τῆς ἐπιθυμιῶτων ταῦτα; Πῶς οὖν ὁ ποῖται πνεῦμα τῶν διύαται ἐπιθυμιῶν τῇ αἰσθήσει; κρέα ἐδώκετε, ἃ ζωῖα μὲν πιάνα, ψυχὴν δὲ κατὰ τῆς θυμὸν τίκτει, εἰς τὴν δὲ δώκει, ζωφροσύνην δαμάζει, ἀκολασίαν δὲ ἡγεύει, ἐμετὲς ἐκβλύζει, καὶ νόσους ἐνοικίζει. ὁ ζωφροσύνην τῆς βροτῆος πνεῦμα ἐπαναχρεῖ, καὶ παλαμναῖον δαίμων ἐμφιλοχερεῖ. κρεῖται δὲ ἀκροδύων, καὶ θυμὸν βόταναν ἕξω ἀφενέτω χάλλισον ἀτμὸν ἀποζει, καὶ τῶν ὁσμῶν ἐσιατέντω, θεοπρεσβῆ ἔν κῶν, καὶ τὸ ζωῖα ἐπιπρέπει. ταῦτις ὁ θεὸς ἐφύτασεν εἰς θεοφίλῳ βροτῆος φροσύνην.

ὑμῶν

ὑμῶν ἀπώλετο ὁ νοῦς τῇ ἀθηφαγίᾳ· ἀναπαύετε θυμὸν θηρίων, ζωῶν ἐμφορέμιοι· ἀπὸ αἵας διεφθαρμένα ἐς μελὴν σεσηπῶτων· λύκων, καὶ λεόντων, καὶ πάντων θηρίων ἀνιμέρων χείρονες ἐς ὑμῖν. λύκοι γὰρ, εἰ ἐδιδύοντο κρεῖας ἐδώκεν, ὅτε ἂν ἐζητοῦν κρέα· ταῦροι, ἵπποι, ἑλάφοι, καὶ ἑτέροις φύσιν ζωῶν πᾶν πολλὴν διακαότεραν ὑμῶν ἔχουσι· θεοφίλῳ, θυμὸν βόταναν προφύμα, καὶ ὕδωρ πίνοντα, καὶ τοῖς ὄρεσιν ἐνδιατμήμα· ἀπὸ τοῦ τοῦ τοῦ φήλη ἢ ἰχθὺς, καὶ τὰ νεύρα κρεῖας πεπύχασιν. τί οὖν ὁ μιμῶσθε ταῦτα, προφύμα θεοφροσύνη; ἀλλὰ προφάσαι προφροσύνην θυμῶν, καὶ πνεύμα δαπάνης ἐαυτοῖς αὐτὰ ἐτοιμάζετε θεοφίλῳ. ὅσα δὲ ἔστιν, ὀνίνα, καὶ διαρκῆς, ἐπιβιβάζοντα παρ' ὑμῶν ὁ διύαται. ὑμῖν γὰρ ζητεῖτε ἀπὸ θεοφίλῳ πλείον, καὶ πολλὰ καταναίετε ἀπὸ τινὲν ἀπλησίαν ὑμῶν· καὶ εἰς μικρὰ ζωῖα πλείονα κρεῖας, δι' ὀλίγην

bis ex nimia voracitate mens deperdita est; iram ferarum spiratis, carnib' animalium repleti; vasa estis corrupta membrorū putridorū receptacula; lupis, & leonib', & omnib' feris animalibus peiores estis: lupi enim, si fructibus possent vesci, carnem non quærerent; tauri, equi, cervi, & id genus animalium vobis omnino justius habent nutrimentum, camporum herbis enutriti, & aquam bibentes, & montibus delectati; quapropter iis robur, & fortiores nervi inhaerent. Cur igitur ista non imitamini, secundum Dei providentiam enutriti? Vos vero ex prætextu oblationis sacrificiorum ista animalia ignis impendio in cibum paratis; bestiae vero robustiores & valentiores vestris infidiis non petuntur. Vos multum nutrimenti desideratis, & multa consumitis propter voracitatem vestram, & in parva animalia multa aggeritis pro-

pter

pter exiguam & vanam voluptatem. Infana vestra saturatio, & cum strage est; & propter hæc omnia misera & infelix vestra vita est. Nos quidem aquam nunquam inviti bibimus, non superveniente scilicet siti; cum vero supervenerit, eam a natura illatam fugamus undis fontium, qui nobis etiam non bibentibus effundunt scaturigines. Vos vero propter ventris voluptatem artes meditamini, ut quamvis non jejuni, per variam coquorum artem rumpatis impium ventrem, ad luxum spectantia illi afferentes. In aere voluptatis causa aucupamini; maria retibus scrutamini propter multas vestras cupiditates; in montibus, propter voracitatem vestram, militiam exercetis, velocissimo canum robore superbientes. In feras, quas condidit providentia, convicia dicitis; & illas malas solitudines incolere dicitis, providentiæ indignantes: alias

ἡδονῶν, καὶ μεταίαν· ἀνόνηται ὁ κόπος ὑμῶν, καὶ ἐν ἀπωλείᾳ. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ταλαιπωρεῖς, καὶ ἀτυχήεις ὁ βίος ὑμῶν. Ἡμεῖς μὲν οὐδὲ ὕδαρ πίνομεν ἀκρηγες, δίψης μὴ παύσεως. Ἰὺ ἀνάγκης δὲ, παύσεως δίψης, ταύτην ἀμυνόμεθα τιμὴν ἐκ φύσεως παρεχόμενον πηγῶν ὑδάτων· καὶ μὴ πινόντων ἡμῶν, χέουσι τὰ ῥέειντα. Ἡμεῖς δὲ δι' ἡδονὴν γαστρός τέχνας ἐπινοοῦμεν, ἵνα καὶ μὴ πεινῶντες, Ἀλλὰ τῆς ποικίλης ἡδονῆς μαγείων τέχνης, Ἀλλὰ ἐξήγητε τιμὴν ἀγλῖαν γαστέρα, ἥτις πρὸς γαστρίμαργίαν ταύτην χρησιμεύει· ἀέρεα θηρεύετε, Ἀλλὰ φιληδονίαν ἐπὶ λαοσφονίᾳ δικηνοῖς σάτετε, Ἀλλὰ ὡς πολλὰς ὑμῶν ἐπιθυμίας. Ἡμεῖς τὰ ὄρεα σκαλοῦμεθα, Ἀλλὰ τιμὴν ἀπλησίαν ὑμῶν, τιμὴν ἡμῶν κυνῶν ἀλλήλων ὁξυτάτην ἀλαζονομένων, κακολογεῖτε θηρία, ἥτις ὡς τῆς πρεσβύτης θημιεργηδέντα, καὶ αὐτὰ κακῆς ἐρημίας ἐνοικουῦντα λέγετε, δυσάρεστοι μὲν καὶ τὰ πρεσβύτας· καὶ τὰ μὲν

μὲν δυνάκετε, ἥτις ἀγροῦν βεβηλωθεῖ, ἥτις πλεῖστα καὶ φονεύετε, ἥτις τῶν ἀνημερώτερων συλλαβόντες, καὶ γαλεάρεας συγκλείσαντες, φέρετε εἰς τὰς πόλεις, ὅχι ἵνα ἀπέριστε δι' αὐτῶν, ἢ ἐτέραν πινὰ ἐν τέτοις χρήσιμον ἐκτελέσῃτε ὑπογαστρίαν, ἀλλ' ἵνα τὸ συγγνώμης ὑμῶν, καὶ θεοῦ ἔργον, ἀνθρώπων κακῶν ἐκτελέσῃτε, ἀφανίσῃτε καὶ τοῦτον δεδεμένον δεσμοῖς βιαίοις, λευμμένον θηρίῳ ὡς βάλλετε, καὶ ἀντικαθεζόμενοι ἐναλινίζετε, τερπόμενοι τῇ ἀνημέρᾳ συμφορᾷ τὸν τοῖς θηρίοις καταπαλαισόμενον, καὶ γελῶντες ἀπὸ δάξαι καὶ ἀλύσαι κακῶν μύθῳ τιμὴν κοινὴν τῆς φύσεως ἡμῶν εἰκόνα, τιμὴν χειρὶ θεοῦ πλασθεῖσαν· καὶ μὲν τοῦτον ὑπὸ αὐτῷ Ἀλλὰ φθαλέω, αὐτὸν πάλιν τὸν θῆρα σφαγιασάντες ὑμῶν, ὡς τοῦτον διπλοῦντε καὶ κακολογεῖτε, λέγοντες ὡ κακὸν θηρίον, καὶ φονεὺς ἀνθρώπων· καὶ τὸ πάντων δὲ δεινότερον, ἀμύμων καὶ ἱερῶν

persequimini, alias capere vultis; plurimas vero earum occiditis, ex illis vero crudeliora comprehendentes; & caveis includentes, ad oppida fertis; non ut cum illis sementem faciatis, aut ullam aliam servitutem perficiatis, sed ut, ejusdem naturæ participem, Dei opus, hominem contumeliose è conspectu tollatis: & illum vinctum vinculis fortioribus, solutæ feræ projecitis, & sedentes inspicitis, delectati turpissima jactura viri à fera laniati; & ridentes studetis occidere turpissimo fato communem nostræ naturæ imaginem, manu Dei fabricatam. Et postquam ab illa ille absumptus fuerit, denuo feram occidentes, quomodo ab illa vultus avertitis, & maledicitis his verbis? O mala fera, interfecitrix hominum! Et quod omnium gravissimum est, feram illam carne hominum

minum & sanguine reple-
tam occidentes, vos denuo e-
ditis; & reperti estis istis ma-
lis feris immaniores, & damna
infinita in ventres vestros di-
mittitis. Rursum, egenos ex-
pilantes, vobismetipsis conditis
domos, ut violenter calefacti
facilius concoquatis, & cogitis
intestina vestra fieri latiora ar-
tibus ad id excogitatis, ob ve-
stram immodicam intempe-
rantiam, animalium esum, &
vini ingurgitationem. Nos ve-
ro precamur ne vel undas siti-
amus: revera enim abstrahi-
mur quando nimia lymphæ
corpus rigamus. Vos vero
læti ad vini potationes conve-
nitis, nec definitis priusquam
ad insaniam bibatis: postea
vero manus super libamina ex-
tendentes, & oculos ad cælum
effequentes, mentem prorsus
expellitis, animo vino gra-
vato. Beatiores multo apud
vos sunt infani: illi enim
inebriantur, vino non coem-

ἀνθρώπων ἔθους ἐμφορηθέν-
των, τοὺς καὶ καταφάγοντες
πάναν ὑμεῖς ἐδίδετε, καὶ βου-
λευσθε τῷ ποτηρῶν θορῶν ἀ-
νημερώτεροι, αὐτοὺς τότε ἐδί-
σκιον, καὶ ἀκατάλακτοις συμφο-
ρὰς αὐτοῖς ἐν τῇ γαστρὶ ὑμῶν
συνεβύοντες τε. Πάλιν οὖν πενέ-
στες ἀποσερήσαντες ὑμεῖς οἰκνο-
μεῖτε οἰκίας, ἵνα διεμαυρόμην
βιάως βυπτεπῆτε, καὶ ἀναγκά-
στε ὑμῶν τὰ ἔντερα πλατύνειν,
τέκνων συνδέειν ἡμῶν ἀκρα-
σίας, ζωοφαγίας, καὶ οἰνοφυγίας.
Ἡμεῖς δὲ βούλομεθα, μήδ' ὑδα-
τι δειψῶμεν. ὡς οὖν πῶς πο-
τῶν οὐκ ἔστιν ὅταν ὡς οὖν πο-
τῶν ὑδατι. ὑμεῖς δὲ χαίρειν
ἐπὶ τῷ οἰνοποσίᾳ συνερχοσθε, καὶ
ἐὰν μὴ ἐκμανῆτε, πῖνοντες ἔ-
παύσεσθε καὶ μὴ ταῦτα χεῖρας ἐ-
πὶ σπονδὰς ἐκκλίνετε, καὶ οὖν ὁφ-
θαλμοὺς ὑμῶν εἰς τὴν ἥλιον ἐπαύ-
ξετε, πάντεως ἐκδιώξαντες ὑμῶν
τὴν φροῆσιν, βαρυόμηνον τὸ νοῦν
ἀπὸ τοῦ οἴνου. Ἐὐχόμενοι παρ' ὑ-
μῶν αἰσι μάλλον οἱ μαυρόμηνον
ἐκείνοι οὐκ ἐμεύουσιν, οἷον μὴ ἀγ-
ράσαντες,

εἰσαντες, ὑμεῖς δὲ μεμυῖσθε
τὴν πῆλιν ἔοικον, ἵνα τοὺς
ἀγροτάνας, τῇ μέτῃ τὴν φρο-
νησιν ἐκδιώξετε, αὐτοῖς ἐπ-
εσῆσαντες ἐκφρονα μανίαν,
καὶ ἀλλήλων χεῖρας κατακλιν-
τες, καὶ καὶ καὶ ἐκείνῳ πλη-
σίον ἐμφορηῦντες καὶ ταῦτα
ποιεῖτε ἀνασῶντες. ἄν' ἔτι
ἔοικον ἀγροτάνας, μαν-
θάνοντες παρ' αὐτῶν δραστήν-
τες ἐκ τῶν ἀλγηδόνων. καὶ ἔδ'
ἔτι ἰσχύετε ἀναφυλάττειν τὴν
μέτῃν. Πάλιν πολλὰ φασ-
τες, ὅτι ἰσχύετε αὐτὰ πείσαι,
ἀλλ' ὅτι ἀναχωρήσαντες, τὴν
ἀκρασίαν ὑμῶν ἀπὸ τῶν σόμ-
μας ἐμῶν, ἀπὸ τῶν ἀνω σφύρας
τὴν φύσιν πῖνοντες ἀμετῆτως,
πληροῦσθε ὡς ἀγῆα, καὶ ὅτι
σῶντες ἔοικον τελευτῶν ἀνα-
βλύζετε τοὺς πο-
τῶν. Ἀφρονες, ἀνε-
σφύρας τὸ ὡς, ἀπὸ τῶν πο-
τῶν κεφαλῇ ὡς οὖν βιάζεσθε πλη-
ροῦσθε, καὶ μὴ ὑβρίως κενεῖσθε, νό-
σον πορολαμβάνοντες συντελέσει
τὸ ὡς καὶ ἐν οἷς δοκεῖτε τὴν γα-

pro. Vos de pretio vini
solliciti estis, ut eo empto
ebrietate mentem expellatis,
amentem furorem superin-
ducentes, pugnis in vos
invicem illatis, & vulneri-
bus in unumquemque ex vi-
cinis infligitis. Atque hæc
quidem facitis, non percipi-
entes: dein vino exhalato,
tum demum ex doloribus
quid factum sit intelligitis:
sed nec sic ebrietatem devitare
potestis. Porro cum multa de-
vorastis, ea concoquere non
valetis; sed cum fero secesse-
ritis, intemperantiam vestram
ore evomit, naturam fusque
deque vertentes. Immodice
vivi, tanquam vasa exple-
mini; demum fervente vino,
illud evomit. Amentes im-
mutastis corpus, pedum loco
capite ambulantes. Veluti ani-
malia, impleri enixe conten-
ditis, & cum injuria évacua-
mini: morbo acquisito corpus
consumitis; & quibus ven-

trem delinire videmini, iis ipsis affligitis. Cum semper fitis saturi, omni voluptate privamini: finis enim immodicæ satietatis est tortura corporis, non autem sanitas. Quid vero est corporis oblectamentum, si comparetur cum felicitate animæ? Si probare vultis quod multa possidetis, superflua indigis largimini. Ut audio vero, revera pauperes estis, ita ut nec frustum panis pauperibus donetis. Innumera bona vobismetipsis accumulare operam datis, servi corporum & ventris infatiabilis. Propter hos affectus multi apud vos sunt Medici, evacuantes cupiditates vestras impleri nescias, aut fame voracitatem vestram strangulantes, aut aliis artibus morbum frænantes; & qui prius, tanquam vas pertusum, multum eructaverant vinum, fiti domantes, nec aquæ guttula dignantes. Et prius crapula laborantes, nunc torti per-

σέρει θεραπείαν, ἐκὰθεν ἀνιᾶ-
σθε· καὶ αἰὲν κενόεσμεν, πᾶ-
σαις ἡδοναῖς ἐσσημεῖται· τέλει
ᾧ ἀμέτρητος ἡρὸς βάσανος σώ-
ματι, καὶ ἔχ' ὑγίαν καλὰ ζῆσθαι
γὰρ νόσις ἀλλὰ τίς ἀμετρί-
αν. Τί δὲ ἔστιν ἡ ἑσώματος πε-
φῆσθαι ψυχῆς ὀδυμυονίαν;
αἱ δ' ἡπιδείκνυνται βέλεσθαι,
ὅτι ἔχετε πολλὰ, τοῖς παρ' ὑ-
μῖν ἐνδομήτοις χαρίζετε τὰ
πλεονάζοντα· ὡς δ' ἀκρόμεν, πτω-
χοὶ ἐστὶν τὸ ὄντι, ὥστε μήτε ἄρτον
τοῖς ἀπύτοις ὑμῶν δίδοναι· ἀνα-
ειρημένους ὅς τις παρ' ἑαυ-
τοῖς ἀπεδάξεται σωθῆναι, δοδ-
λοι ὄντες ζωμάτων, καὶ ἐντέρω
ἀκορέσων· ἀλλὰ ταῦτα γὰρ τὰ
πάντα πολλοὶ ἰατροὶ ἐν ὑμῖν,
οἱ κενουῦντες ὑμῶν τὴν ἀπολη-
σίαν, ἢ λιμῶ κατ' ἄρχοντας τὴν
πολυφαγίαν, ἢ ἄλλας ποῖ πέ-
χους ἢ νόσον χαλινουῦντες, καὶ
ἐν τὸ πλεονεχόμενοι, ὡς αἱ αἰὲν τετυμμενόν,
δαμάζοντες τὸ δόψαι, μηδὲ ἑα-
νίδας ὑδατὸς τέτυκται κατ' ἐξου-
ντες· καὶ οἱ ποτε κεραιαῖες, νῦν

βασα-

βασανίζόμενοι ἐπεὶ ἀγλα-
λῶσιν· καὶ τε μὴ πῶς φύ-
σιν ἔπινον τὸν οἶνον, νῦν δὲ
κατὰ φύσιν ὕδωρ ἡπιθυμοῦσι·
καὶ τότε μὴ πεπεδημένοι ἐ-
πιθυμία ἀκορέσων, νῦν δὲ
ερεβλάμενοι τῇ ἐγκερταίᾳ τῆς
ανάγκης. Βραγμάνες δὲ οἶ-
νον ὅκ' ἡπζητοῦμεν, ὅκ' αὐ-
ταίρετον κλῶντα μανίαν· ὕ-
δωρ, ὅσον ἔλεομεν, ἔχμεν
ἐκ θεῆας προνοίας· καὶ τοῦ-
το δὲ αὐτῷ σωφρονοῦντες,
τίς κατὰ φύσιν θεραπεία μὴ
δίψαν· μᾶλλον γὰρ ἐλοιμῶτα
θάνατον, ἢ κατὰ κωλυθῆναι
μέτη· ἀλλὰ παρεδοθῆναι
μᾶλλον ἢ βέλιον, ἢ δό-
ξης θεοῦ ἀποξείφειν ἀλλὰ
πολυποσίαν. Ὁ γὰρ μεθύων
ζῶν, χαῖρ' ἔστιν ἀλόγος, τε-
τηνικῶς φρονησά· τὸν νοῦν ᾧ
ἀπολέσας, ἔσθ' ἡλλοτρώ-
θη. Τί ὅτι οἱ ἐν ὑμῖν ἐνδοξοί;
τὸ πλεονεχέειν ἀπάτῃ ψαύειν ἐνο-
εῶντες, καὶ τὰ ἐνταῦθα μόνον
ἔχοντες ὡς οὐδ' αὖτις, ἀλλήλους
ἀδιουγῶντες, ὅτι δὲ ἀσθενεῖ-

manent ficci: Et qui prius
præter naturam vinum pota-
runt, nunc secundum naturam
aquam desiderant; & qui prius
infatiabili cupiditate vincti
sunt, nunc temperantia neces-
saria torquentur. Bragmanes
autem vinum non quærimus,
neque sponte furorem acqui-
rimus: aquam, quantam vo-
lumus, Dei providentia para-
tam habemus, per quam tem-
perantes redditum natura-
lem sedamus: mori enim ma-
luimus quam inebriari. Multo
melius est ad feras dilaniandos
exponi, quam ob immodicum
potum à gloria Dei decidere.
Qui enim vivens ebrietati in-
dulget, vilior est animalibus,
cum animo mortuus sit: cui
enim mens ablata, ille à Deo
alienatus est. Quid vero qui
inter vos divitiis illustres?
fraudi mendaci obsecuti, & hu-
jusce in hoc tantum mundo
vitæ bona expectantes, sibi ipsis
invicem injuriam faciunt; in-

firmiores autem etiam trucidantes, paucula illa quæ possederunt bona, auferunt: verum etiam his certa manet mors. Quid autem dicamus de Epicureis, unguento perfusis, qui molles mulierum vestes induti delicate ambulant, & aromaticum contra naturam paratorum succis aerem inquinant? Quid opus est de Stoicis præstantibus istis Philosophis loqui, nummos avide corradentibus? Quid porro de Philosophis Peripateticis dicemus? omnes hi à vobis Magni & Illustres habentur, non autem a Bragmanibus. Audio quoque novam quandam naturam a vobis inventam: nam mares castratis, vi adigentes ut scæminæ fiant: & qui apud vos vir nascitur, neque generat ut vir, neque parit ut scæmina, in suum tantum vivens opprobrium. Quis vestri non misereatur, qui hanc mutilationem inter vos cernat? Nos vestrum miserti nihil pro-

εὐς καὶ φοβούμενες, ἀποσερῶσι καὶ ἃ κέκλυται ὀλίγα· τὸ δὲ πέρας τῶτων ἀναμύσει θάνατον. Τί ὃ ἄπομυρ πρὸς Ἐπικουρείων ἀνδρῶν μυρεβέχων, καὶ μαλακῇ ἐσθῇ γυναικῶν ἀβρώς περιπατούτων, ἢ βεβιασμένων ἀρωμάτων χυμῶς τὸν ἀέρα μαυρόντων; Τί δὲ δὲ καὶ λέγειν πρὸς Στωϊκῶν λογίων φιλοσόφων φιλαργουσιάντων; Τί ὃ πάλιν ἐργόμην πρὸς Ἐριπατητικῶν φιλοσόφων; πάντες ἔτοι θανούμενοι καὶ μεγάλοι παρ' ὑμῖν, ἀλλ' ἔτι πρὸς Βεργυρίων. Ἀκόμην δὲ καὶ κενὸν ἀνθρώπων φύσιν ἔξουθενται παρ' ὑμῖν, ὅτι ἐκτέμνετε οὐδ' ἀρξένας, θηλείας αὐτοὺς βιάζομενοι ποιῆσαι καὶ γίνεσθαι ὁ παρ' ὑμῖν ἀνθρώπων γυνήτας, ἔτε σπείρων ὡς ἀνῆρ, ἔτε πίκων ὡς γυνή, ζῶν ὃ μόνον εἰς ἰδίαν ὕβριν. Τίς οὐκ ἂν ὑμᾶς ἐλεήσει, βλέπων ἐν ὑμῖν τοῦτον τὸν ἀφανισμόν; οὐκ ἐργήτες δὲ ὑμᾶς ἡμεῖς ὠφελομένους ἔδεν,

τὸ

ficimus, eo quod opinio vestra cum instituto Bragmanum non conveniat. Nos superbiam odio prosequimur, universum humanum genus diligimus: veritatem docentes, & viam iustitiæ iis qui beneficio affici volunt indicantes, in hac vita, tanquam in magna domo, præsidemus; nudo tam animo quam corpore versus omnes usi; hoc est, tota anima ad omnes homines divitias nostras profundimus. Macedonia, ut audio, vi omnia subjugat, prius & ipsa vim passa: adversæ enim fortunæ omnes sunt servi. Sed horum omnium expertes sunt Bragmanes, qui a nemine unquam debellari potuerunt: nihil enim quod apud vos est appetimus. Tu vero, Rex Alexander, si eadem nobiscum sapias, ad Indos veniens, & Bragmanas intuens, nudus in solitudine habita; alias enim non te recipimus, nisi prius

τὸ μὴ συντέχεον ἢ γνώμην ὑμῶν τῇ περὶ τῆς Βεργυρίων· ἡμεῖς τοίνυν μισοῦμεν ὑπερηφανίαν, καὶ φιλοῦμεν πᾶσαν ἀνθρώπων φύσιν, περὶ αὐτῆς τῆς ἀληθείας διδάσκαλοι, καὶ ἐνδεικταὶ ὁδοῦ δικαιοσύνης τοῖς βουεργεταῖσιν βυλομένοις ἐν τῇ βίῃ τῇσιν, ὡς ἐν μεγίστῳ οἴκῳ, γυμνῇ τῇ ψυχῇ πρὸς πάντας ἀγάζωντες, ὥστε τὸ ζῶμα, τῆσιν, ὁλοκλήρῳ τῇ ψυχῇ πρὸς πάντας ἀνθρώπων πλατύνει. Ἀκόμην ὃ ὅτι Μακεδονία βιάζειται πάντα, περὶ αὐτῆς βιάσασθαι τῆς ὅς τε φορέμενης ψυχῆς εἰς πάντες δόλοι: ἀλλὰ τῶτων πάντων ἀπώροι εἰσι Βεργυρίωνες, ἐπ' ἔδενος διυμνοῦσι ποτε πολεμηνύσας, ἔδενος ὃ πρὸ ἐν ὑμῖν ἡμεῖς ἀπαιτούμεν. Σὺ ὃ εἰ, βασιλεὺς Ἀλέξανδρε, ἡμέτερος φρονέας, παρὰ ἡμῶν εἰς Ἰνδοὺς, ἢ Βεργυρίωνας ἰδὼν, ἐπ' ἐρημίας οἰκῶσιν γυμνός· ἄλλως ὃ ἔτι δεχόμεθα σε ἡμεῖς, εἰ μὴ πρῶτον πείσας.

omnes a te dignitates abjicias, quibus nunc gestis & gloriaris. Placebunt tibi Providentiæ sermones, sicut antea dixi; & corditer ea omnia diliges, quæ prius admiratus laudasti. Quod si mihi obtemperaveris, & hæc feceris, nemo amplius tibi bellum inferet; cum ea quæ posthac possederis, nemo tibi potest auferre: nam si mihi firmiter & certo parueris, nemo vel tantillum quod ad vestram vitam pertinet, apud te reperiet. Et hoc quidem in perpetuum meum gaudium describetur, lucrum scilicet tuum. Nos nemini, qui vere Deum colere, & vitæ nostræ institutum imitari desiderat, invidemus, univ-
sum mortalium genus miserantes.

γον ἐξέλονταις ζῆλον, οἰκλείουσις πᾶσι ἀνθρώπων φύσιν τὴν ἡμετέ-

πάσας ὡς ἀρχὰς ἀποξείψης ἀποσυνῆ, ἐφ' ἧς ὡν γένηται, καὶ μεγαφρονῆς. Ἀφρονταὶ δὲ σὺ πρηνόαις λόγοι, ὅπως πρηνέρον εἰρήνην σοι, καὶ ἀγαπήσῃς ἐκ κερδίας σὺ πάντα, ὅσα τότε ἐπὶ ἡμεῖς εἶσαι θαυμάσας καὶ ἐάν μοι πρὸς ὁδὸν, καὶ ποιήσῃς ταῦτα, ὅδεις ὅπως ἐκέτι πολέμησῃ σε, ὅδ' ἀφελέσῃ σε τίς τι διωήσῃ. λοιπὸν ὡν ἐκέκλιστα. Ἐάν γὰρ ἐμοὶ πρὸς ὁδὸν κερδέος καὶ ἀσφαλῶς, ὅδεις ὅδεν ἡμεῖς εἶσαι βίβ' ἐνέσῃ πρὸς σοι ὕλα γαίρ σε θείψῃς λοιπὸν, τὴν πρηνόαις σοι πάντα χρηγέσῃς, ὡς περ καὶ ἡμῖν, καὶ ἐν πᾶσι πλεῖστος, μιμησάμενοι Βραβύνας ἀκελῶς καὶ ἐμοὶ τῷ τοῦ κατὰ γραφῆσαι εἰς αἰώνιον χάριν, ἡ ὠφέλεια ἡ σὴ τῷ τοῦ καὶ παρ' ἐμοὶ ἡπτοσας ὅςδε χεῖρας. Οὐ φθονέμεν ὅν ἡμεῖς ὅδεν τὴν βολομύων ἀληθῶς ὅδεις εἰς τὴν δεινὴν καὶ εἰς ἡμέτε-

Cum unicum nati sumus exemplar, idque non immaculatum, cuius vestigiis religiose insitimus, ne quis Codicis vitia Typographi incuriae imputaret, ea hic, cum nostris in eadem conjecturis, exhibenda curavimus.

PAg. 3. Lin. 10. ἀκνὸς εἰς λεγο ἀκνὸς α p. 3. l. 14. Ἀυξέμιον l. Ἀξέμιν p. 4. l. 11. πς l. π p. 4. l. 17. ἐν πύρεσις l. πύρεσις p. 4. l. 20. νῆα l. νῆς p. 4. l. 24. ἔτε- ἔτε l. ἦτε- ἦτε pag. 4. lin. 22. λέπη l. λέπη pag. 4. l. 26. κάριον l. κέρυον pag. 5. lin. 15. πλοιαίρις l. πλοιαίοις p. 6. l. 3. νεανισχρί l. νεανισχί p. 7. l. 7. Γλώσσας l. γλώσσης p. 7. l. 15. Ἐβρόνη l. Ἐβροδάνη p. 8. l. 2. λαχόντα l. λαχόντες p. 8. l. 21. τῶπρη l. τροπῆ p. 9. l. 1. ἀντίστομα l. ἀντίσωμα p. 10. l. 12. ἀναφίσιον l. ἀμφίσιον p. 10. l. 20. ὡς l. ὦν p. 11. l. 1. Ἀδριανὸς l. Ἀξίανος p. 12. l. 14. κατὰ πύρεσις l. κατὰ πύρεσις p. 12. l. 18. χρυσάμιον l. χρυσάμιον p. 12. l. 22. μήτης l. μήτες p. 12. l. 24. διωάμεως l. δρετῶν μήρεος δικαιοσύνης p. 13. l. 3. δοτῆς &c. l. δότεια, γνῶ-

σεως κρινῆς ἐξδύνη, ἀδίκως μὲν ἀποτίνεσαι p. 14. l. 7. πρηνέρον l. πρηνέρον p. 14. l. 8. ὅπ l. ὅ, π p. 14. l. 10. βασιλῆς l. βασιλεὺς p. 14. l. 16. γλυτάμιον l. γλυτόμενον p. 16. l. 1. πρὸς τὸ πάση l. τὸ πρὸς πᾶσιν p. 17. l. 3. ἀνέξ-ἐώδηται l. ἀνέξ-ἐώδηται p. 18. l. 17. ὅπ l. ὅ, π p. 19. l. 7. δηλονότι l. δηλον ὅπ p. 19. l. 24. τῶπρη l. τροπῆ p. 20. l. 27. ὡς l. ὡς p. 20. l. 28. εἰρήνην l. ἐν εἰρήνῃ p. 21. l. 2. μνη-πὸς l. μνητὸς γῆς p. 23. l. 2. ζῶν ἐνάδῃ l. ζῶντι Γαδάρεων p. 23. l. 22. ἀν l. ἀν vel ἐν p. 24. l. 2. μήτης γάλα &c. l. ὡς μήτης γάλα πρὸς τεχθέντι p. 27. l. 28. μόνον l. μόνον p. 28. l. 14. μηδὲν δέλε p. 28. l. 19. λύπη l. λύπη p. 29. l. 7. ὅ λέων l. ὡς λέων p. 29. l. 8. πῆσαι l. σῆσαι p. 30. l. 5. ἐμφράναι l. ἐμφράναι l. 28. κατεξέπαιμένα l. κατεξέμιμένα

κατεξέμιμένα vel κατεξέμιπασ-
μένα p. 31. l. 9, πολέμω l. πολέ-
μων p. 31. l. 18, τῷ τῶν p,
33 l. 15, φονοῦτες l. φρονοῦτες
l. 18, ἦν l. ἥ p, 34, l. 3, ἀπαλ-
λαγῆς l. ἀπαλλαγῆς p, 35, l.
17, σιωπῶν l. σιωπαῖν p, 36,
l. 25, λαχόντα τῇ ψήφῳ l. λαχόν-
τι ἢ ψήφον p, 39, l. 4, ἀναχέων l.
ἀνακαίων p, 39, l. 7, ὕμνῳ l. ὕμ-
νον p, 39, l. 17, ἀπειθήσας l. ἀπει-
θήσας vel ἀπειθησάσας p, 40, l.
13, ἐκπομπέσιν l. ἐκπομπῶν
p, 40, l. 28, ποῖς ᾠδαῖς l. ᾠδαῖς
p, 41. l. 16, ὕλας l. ὕλης p, 41, l.
28, ἀχρεῖαν l. ἄχρεῖαν p, 42, l. 7,
μνήμης l. μνήμη p, 42, l. 24, πᾶς
ἐπὶ l. τὸ ἐπὶ p, 43, l. 1, ἢ μείζο-
ν l. τὴν μείζονα p, 44, l. 27,
ταύτῃ l. ταῦτα p, 46, l. 19, ὅτε
τε l. ὅτε p, 47, l. 16, ἢ καὶ πα-

λασόμηνον l. τῷ καὶ παλασομῶς
p, 48, l. 8, τε deleo. p, 48, l. 11,
ὅπερ ἴσται l. ὅπερ ἴσται p, 48, l.
12, 13, πλατέα l. τεχνῶν l.
πλατέα l. τεχνῶν p, 48, l. 15,
ὕδατι, ὕδατι p, 49, l. 11, μαν-
θάνει- αὐτῶν l. μανθάνετε-
αὐτῶν p, 49, l. 20, ὅξεσιν
τῶν l. ζέσιν τῶν p, 50, l. 3, πά-
σας ἡδοναῖς l. πάσας ἡδονῆς p,
50, l. 5, κολάζεσθαι l. κολάζεσθαι
p, 50, l. 27, ἐρανίδας l. ἐρανίδας
p, 51, l. 2, καὶ περὶ τότε l. 21, χα-
ρον l. χείρων l. 24, ἐνδοξοί;
τῶν πλάτων l. ἐνδοξοί τῶν πλάτων,
p. 52, l. 17, κενὴν l. κενὴν p, 53,
l. 17, τρεφομένης ψυχῆς l. τρε-
πομένης τύχης p, 54, l. 3, με-
γαλοφρονεῖς l. μέγα φρονεῖς, vel
μεγαλοφρονεῖς. p, 54, l. 10, ἢ l.
ὁ p, 54, l. 12, ἡμετέρας l. ὑμετέρας.



SANCTI AMBROSII TRACTATUS:

IN QUO

*Loca, Doctrinam, ac Mores BRACHMA-
NORUM Describit.*



ESIDERI- dinem, Vitamque recensere.
UM mentis Ego quippe, cum neque ipsos,
tuæ, Palladi, neque ipsorum viderim loca
quæ immen- (longo enim terrarum spatio
so sapientiæ a nostra Europa sunt sejuncti)
ea tibi dumtaxat quæ ab aliis
amare incensa, nova semper
discere optat, novum etiam ar-
duumque opus efficere nos
compellit, id vero est Brach-
manorum Patriam, Consuetu-

dinem, Vitamque recensere.
Ego quippe, cum neque ipsos,
neque ipsorum viderim loca
(longo enim terrarum spatio
a nostra Europa sunt sejuncti)
ea tibi dumtaxat quæ ab aliis
audivi, & quæ a Scriptoribus
desumpsi, enarrare tentabo.
Brachmani a nonnullis Gy-
mnosophistæ, a quibusdam

Philosophi, seu Sapientes Indorum appellantur. Habitant autem juxta Gangem, fluvium totius Indiæ maximum. Hic vero Ganges ille est, quem Scripturæ Sanctæ Phison appellant, & unus de quattuor qui e Paradiso exire perhibentur. Primum igitur Musæus frater noster Dolenorum episcopus mihi retulit, quod ipse aliquot ante annos ad Indias, Brachmanos visendi studio profecturus, Sericam fere universam regionem peragravit: in qua refert arbores esse, quæ non solum folia, sed lanam quoque proferunt tenuissimam, ex qua vestimenta conficiuntur, quæ Serica nuncupantur, & ibi insignem quandam conspici lapideam columnam, Alexandri nomine, hoc titulo sculptam; EGO ALEXANDER HUC PERVENI: & quod plurimis populorum nationibus regionibusque perlustratis, in Arianam tandem devenit provinciam prope Indum amnem: quam desertis circumdatam cernens, fervoribusque ambustam, eo quod Sol omnia incenderet (unde maxima aquæ laborabatur penuria, & si illa aliunde advehebatur, quod confestim in suis etiam vasis fervere cerneretur) & cum Solis æstum, locorumque incendium sufferre nequiret, protinus inchoatum iter deferere, pedem efferre, & in Europam remeare coactus est. Quædam ergo nova, non autem Brachmanos se vidisse affirmat. Refert nihilominus de Brachmanis aliqua se audisse a Scholastico quodam Thebæo, qui, ut ait, ob id ipsum, nempe ut ipsos Brachmanos & videret & alloqueretur, in Indias peregrinari proposuit, & quod tandem miser in captivitatem incurrit. Hic ergo, ut mihi Episcopus retulit, cum lenioris esset ingenii, in forensis advocacionis officio

officio incongruæ sibi artis tædio fatigatus, Indiam videre, & Brachmanorum Patriam ac Mores cognoscere deliberavit. Quocirca cū quibusdā mercatoribus in Erythræo, sive Rubro mari navim conscendens, navigavit primo finem Adulicum, & Adulitarum oppidum vidit, mox Aromata promontorium, & Troglodytarum emporium penetravit, hinc & Assumitarū loca attingit, unde solvens prosperis flantibus ventis, licet plurium navigatione dierum, Muzirim totius Indiæ citra Gangem emporium tandem pervenit: ubi quendam Indorum Regulum dominari asserbat. Immoratus igitur ibi aliquamdiu, observataque diligenter aeris & loci qualitate, ac hominum consuetudine, per plures dies, venit ei in mentem ad insulam, quæ Taprobane vocatur, transfretare: in qua illi, quibus Beatorum nomen est, longissimam ætatem vivere asserunt (nam vitam hominum centum annis modicam putant) propter miram aeris temperiem, & incomprehensibilem Divini dispositionem judicii. Huic quatuor moderantur Reges seu Satrapæ, inter quos unus est maximus, cui cæteri subiacent, obediuntque, ut ille Scholasticus referebat. Narrabat quoque, si credere facile est, mille insulas Arabici & Persici maris, & quas Mammolas vocant, illi obtemperare. Hic ille, quem Magnætem appellant, reperitur lapis, qui ferri naturam ad se vi sua trahere dicitur. Cum ergo navis aliqua clavos habens ferreos illic applicuerit, illico retinetur, nec quoquam ire permittitur, vi nescio quadam lapidis occulta impediante, ob id naves ibi ligneis clavis conftrui dicebat. Quod insula quinque habet flumina, & quidem maxima, quibus tota irrigatur, fertiliorque redditur.

Unde & ob maximam cœli clementiam poma nullo unquam tempore arboribus defunt: immo eodem tempore ejusdem arboris dum ramus alter florescit, alter fructus gignit, cæteri maturos ostendunt fructus. Insuper habet insula hæc dactylos, nuces quas Indicas dicimus, grandes & minutas, odoriferas tamen; item & nuces, quas corylos dicimus. Homines illius terræ aluntur pomorum, oryzæ, & lactis cibo, Nobiles vescuntur certis quibusdam diebus etiam solemnibus ovium caprarumque carnibus. Sues a Thebaide usque ad Indiæ Æthiopixque fines aiunt non inveniri ob maximos æstus. Induunt gentes insulæ ovium pelles, non spernenda laboratas arte; oves item non lanæ, sed setarum teguntur vellere; nec lanæ, nec lini habetur ibi usus, ut narrabat Scholasticus; & quod de Æthiopix & Persiæ finibus, &

Assumitarum locis ibi mercatores emendi, vendendi, permutandæque rei gratia conveniunt; & quod piper ibi nascitur, in magnaque colligitur copia. Ipsa autem admodum parva atque inutilis gens est, quæ intra speluncas saxæas vivit, & per præcipitia magna discurrere natura patriæ edocta consuevit. Piper autem cum ramusculis suis colligitur: ipsas autem arbores quasi quasdam humiles ac parvulas stirpes esse dicebat. Nam & ipsos exiguos homunculos esse, & grandia quædam capita asserit habere cum levibus & detonsis capillis. Reliquum vero Æthiopum atque Indorum genus comis naturaliter crispatis horret. In quo loco (adjecit) ab eo qui illic plurimum poterat, ego illico abreptus atque detentus sum, qui statim cœperat mihi etiam acerbe conviciari, eo quod eorum patriam solumque contingere ausus fu-

erim.

erim. Et illi neque excusationem, nec defensionem meam æquis animis audiebant, non enim poterant linguæ meæ intelligere sermonem, nec ego criminis causam, quod mihi objiciebatur, sciebam, quia illorum verba non noveram, ex solis tantum nutibus nos mutuos intelligere videbamur. Ego quidem ex aspectu torvo luminum, & ex sævo dentium stridore poteram verborum significata noscere: illi vero ex pallore meo atque pavore sensus meos misericordia magis dignos suspicabantur. Sic itaque ab eis detentum, per sexennium me in pistrinum opus facere jusserunt, expensâ autem ex palatio Regis ipsorum unius tantum modii frumenti quolibet anno. Post sex vero annos, dum paulatim ediscerem eorundem loquelam, potui multa de vicinis nationibus locisque cognoscere. Tandem Deo propitio de captivitate

hoc modo ereptus sum. Rex alius supradicto huic Regi inimicatus, eum apud majorem illius regionis Imperatorem accusavit, quod nobilem virum, civemque Romanum in teterimam captivitatem, atque extremum servitium redegisset. Quo Imperator audito, confestim illuc cognitorem causæ transmissit, ac deinceps rei veritate perspecta, protinus eum qui convictus in memorato crimine videbatur, exui tota fui corporis pelle præcepit, eo quod civi Romano fecisset injuriam. Dicuntur autem non solum impensius honorare Romanorum Imperatorem, sed incredibiliter timere, tanquam qui præclaro polleat ingenio; ac virtute magnifica, & Romanos eo quod armis atque viribus adeo potentes sint, ut, si velint, ad regionis ipsorum excidium valeant pervenire. Ipse ergo ille qui ista dicebat, adjiciebat quod genus Brachmanorum non ex-

propria

propria tantum voluntate secularibus rebus renuntiat, sed potius ut ex iudicio Dei pendens, ac Divinitatis ope suffultum. Naturaliter enim nudi in finitimis fluvii regionibus vivunt. Nulli apud eos quadrupedes, nullus terræ cultus, nullus ferri usus, nullum instrumenti genus, quo fieri aliquod opus possit. Habent autem illic deliciosas atque optimas auras, & saluberrime temperatas. Colunt semper Deum, cuius veram quidem ac distinctam notitiam se habere profitentur, omnemque providentiæ ejus ac divinitatis rationem discernere. Jugiter orant, orantes vero non Orientalem partem, unde oritur Sol, aspiciunt: sed cælum potius intuentur. Edunt autem ea quæ super terram pecudum more potuerint invenire, hoc est, arborum folia, & olera sylvestria. Abundat enim apud illos plurimum herba, quam Inulam nomine vocamus, sicut & apud

Perfas. Item est ibi arbor, quæ acanthus nominatur. Habent & patrias arbores quasdam, nescio quos fructus ferentes, quibus vesci semper solent. Viri trans ripam fluminis Gangis in partibus Oceani, in quem fluvius memoratus ingreditur, degunt: feminae vero citra Gangem juxta mediterraneas partes morantur, ad quas earundem mariti Julio & Augusto mense transvadere consuecunt. Isti enim menses apud eos frigidiores videntur, eo quod tunc ad nos Sol convertitur, & supra Aquilonem, quem Boream vocamus, vis Solis erigitur, quo tempore temperati aeres magis, & ad concubitum magis apti esse dicuntur. Ubi ergo quadraginta cum feminis suis fecerint dies, mox ad propria revertuntur. At cum enixa fuerit uxor aliqujus, edideritque unum vel alterum partum, non transit ulterius ad eam ejus maritus, nec

ulterius

ulterius cum propria concumbit uxore. Singulis enim filiis in locum patrum substitutis, per totam de reliquo vitam à propriis se uxoribus abstinunt. Si autem acciderit ut quispiam sterilem sortiatur uxorem, usque ad quinque annos maritus ipsius ad eam transsit, & ei maritale præstat obsequium: quæ si gravida per tempus illud reddita non fuerit, mox ab eadem penitus separatur: ob quod non in multos populos eorum diffunditur genus, tum propter locorum difficultatem, tum propter consuetudinem continendi. Hæc est ergo vita & conversatio Brachmanorum. Fluvium autem ipsum cum maxima dicunt difficultate vadari, tum propter Ondoniton tyrannum loca illa infestantem, tum etiam timore cujusdam animalis in supradicto fluvio morantis, quod tantæ magnitudinis esse dicunt, ut integrum possit elephantem devorare. Eo vero tempore quo Brachmani flumen transire consueverunt, Divino asserunt iudicio dictum animal non videri in fluvio. Maximi etiam dracones illic esse dicuntur, habentes septuaginta per longitudinem cubitos, unde ego unus pellem vidisse me memini: quadraginta duos in latitudine habentem pedes. Formicas etiam illic esse ad modum palmarum hominis, scorpiones vero ad cubiti humani mensuram adesse loquuntur: propter quæ monstra periculosus est ipsorum transitus locorum. Non tamen ubique animalia ista nascuntur, sed in illis partibus tantum, quæ ab hominibus non inhabitantur. Plurimique illic elephantum greges esse dicuntur. Hæc sunt quæ a Thebæo Scholastico de Brachmanis auditivisse se affirmat Musæus, quæ vero ex historiis de Alexandria vita legi, & quæ ex plerisque auctoribus ad hoc facientia de illis.

illis desumpsi, nunc subnectam.

Alexander Imperator, cum ei Macedoniæ solius imperium non sufficeret, neque Philippo patre tantum posset esse contentus, Jovis Hammonis filium semet esse dicebat. Et quamvis originem ipsius facile ipsa rei veritas comprobaret, falsis quibusdam tamen, & ut ei videbatur, invictis modis aliam sui esse naturam generis adstruebat. Itaque solemnibus equitum peditumque militum copiis, e Macedoniæ regione confurgens, totum pene peragravit mundum: & antequam in provinciam Babylo-nis accederet, Europam quidem & Asiam veluti quædam parva loca transcurrit; venit tandem in partes nostri quoque orbis, ut eas inspiceret, quasque cum reperisset suis conformes sensibus, ipse dicebat; Sapientia Providentiæ Mater,

habens cum virtute ipsa, quæ omnium virtutum caput est, quandam communionem, in sola veritate consistens, alens omnem faciensque naturam, cujus donum est nostrorum sermo verborum, notitiam scientiamque communem scrutans & perspicuens, injustis quidem tribuens quæ merentur, justis autem parcens: da mihi quæso te placidam, ut possim ad illa quæ cupio, his precibus pervenire, Brachmanos vero bonitate ac sapientia præditos viros hic præsentescenere. Veni enim ut aliqua cognoscerem a Calano, incolam horum locorum, qui ad me festinus accessit, quo nunc persuadente desidero ediscere cuncta plenius, & videre. Brachmani vero e contra Alexandro ista dicebant: Venisti ad nos, inquiunt, cognoscere sapientiam cupiens: nos autem Brachmani libenter statim talem suscepimus voluntatem. Hujusmodi

modi enim desiderium in vitam ac moribus nostris regnum judicatur: quod nunc discere Imperator ipse voluisti. Philosophus enim non dominio alterius obtemperat, sed ipse dominatur: homo enim in eum non habet potestatem. Sed quoniam nihil nobis hætenus credens (eo quod usque ad præsens tempus male de nobis apud te quidam locuti sunt) nunc ad nos vera degustans venisti. Calanus enim vir apud nos pessimus fuit, per quem vos Græci, homines Brachmanos agnovistis quidem, bene tamen non potuistis agnoscere. Ille enim non fuit noster, qui ad divitias sine aliqua sui excusatione transfugit, cui non sufficit de Taberunco fluvio aquam castitatis haurire, neque pressi lactis cibum sumere, quibus Deo digna mens crescit, quam ille Deo semper habuit inimicam, quæ male succensus in iram exarsit, quamque de sapientiæ bonis transtulit ad vitia voluptatis. Ex nobis autem nullus in prunis ardentibus volutatur, neque ulli dolores corpora nostra consumunt, sed vita nostra medicamentum aliquod sanitatis est. Naturali autem beneficio alieni à divitiis omnibus sumus: æquo etiam vitam nostram mors sine comitatur. Et si interdum nonnulli forte mortalium, ad quos falsorum venit doctrina verborum, percutere nos vanis tentant sagittis, ingenuitatem tamen nostram lædere ac vitare non possunt. Unum atque idem est mentiri, & credere mentienti. Nocet enim quis & cui falsa persuadet; nocet & sibi, quia dum mendacio credit, non facile ad ipsam veritatem pervenire valet. Insimulatio autem mala inimicitiarum quædam & certaminum mater est, quæ ex se iracundiam parit, ex quibus rursus jurgia & bella nascuntur.

nascuntur. Nulla tamen virtus est occidere hominem: latronum enim iste, ut novimus, mos est. Sed nos virtutem veram vocamus contra aurum mutationes nudo corpore dimicare, desideria ventris abscindere, & varias ipsius pugnas abstinencia patientiaque superare. Igitur prius vince hos inimicos ante omnia tuos, si fortis videris tibi, & exinde opus tibi non erit adversum quempiam certamina externa committere. Idcirco enim contra eos qui foris sunt, commoves bella, ut istis quos intrinsecus habes, alimenta & fomenta suppedites: sed tu vides quod eos quidem, cum quibus foris dimicas, vincis, ab iis autem quos nosti, qui intra te sunt, superaris. Considera igitur quanti tyranni in frustorum cordibus degunt: oculi, aures, nares, venter, virilia, totumque corpus humanum, quam multa etiam deside-

ria nascuntur intrinsecus, quibus omnibus genus mortale succumbit & servit, propter quæ cuncta & jugulantur & jugulant. Nos autem Brachmani, quia omnia quæ intrinsecus habemus bella superamus, jam de reliquo incolumes atque securi in summa pace requiescimus. Silvas videmus, coelumque suspicimus, aquilarum diversarumque avium gratissimas voces semper audimus, nudo sub aere arborum foliis nostra corpora contegimus, eorumque fructibus vescimur, aquam bibimus, hymnos Deo canimus, & futuri sæculi vitam desideramus, nullumque quod prodesse nobis non possit, audimus. His ergo nos Brachmani moribus contenti vivimus, paucisque sermonibus agitatis mox tacemus. Vos autem dicitis quidem quæ debeant fieri, nec tamen facitis. Philosophum vos nullum putatis, nisi eum qui noverit lo-

qui :

qui: vester enim est omnis sensus in lingua, vobisque in oris vestri labiis tota sapientia est. Aurum argentumque colligitis, plurimis servis & magnis domibus indigetis: affectatis honores, & sectamini dignitates, editis tantum atque potatis, quantum juvat expleri, utimini æque & vestibus delicatis semper ac mollibus, eaque facitis, quorum poenitentiam mox geratis: contra vos ipsos veluti contra inimicos vestros soletis loqui, cum tamen habere vos linguæ propriæ potestatem sciatis. Longe profecto meliores sunt illi qui tacere consueverunt, non enim se ipsos loquendo revincunt. Mutuam mercedem ab omnibus accipitis: gloriosum, ut putatis, ornamentum digitis vestris imponitis aurum: vos quoque feminas videmus ornatas, cum sciat quod id ipsum, in quo magnopere creditis, quantum ad rem pertinet veram, vobis pro-

desse nihil possit. Auro enim non extolluntur animæ, neque corpora nutriuntur, sed è contra per illud utraque ista vitiantur. Nos autem qui cognoscimus veritatem, ipsamque naturam, si coeperimus fitire, ibimus ad fluvium, aurumque calcantes, aquam bibemus. Auro enim nequit sedari fames, ac fitis nescit extinguere. Non ex auro venit vulnerum cura, non ægrotorum medicina membrorum, non ulla refrænatio cupiditatis immensæ, sed hortatus magis ac provocatio major ad novam nescio quam concupiscendi libidinem. Et fitis quidem illa naturalis cum fuerit, cum aquam, quam desideravit, acceperit, fitire mox cessat: similiter etiam naturalis fames, quando escam quam quærit, acceperit, conquiescit. Si igitur eodem modo eademque natura aurum quoque humanus animus desideraret, ubi primum accepisset

quod optabat accipere, sine dubio cupiditas & ipsa cessaret: sed nedum ista non cessat, immo semper nova, & sine aliqua intermissione desiderat, quia non ex commonitione naturæ desiderium tale procedit. Postremo, in quo apud vos homines & ornantur & gloriantur, in eodem apud nos spernuntur. Calanus amicus est vester, sed spernitur & calcatur a nobis. Qui ergo multorum malorum auctor apud vos fuerit, à vobis honoratur & colitur: quia vero est inutilis, projicitur à nobis: & illa quæ nos omnino non quaerimus, Calano pro ea quam habuit erga pecuniam cupiditate, placuerunt. Sed non erat noster hic talis, qui animam suam miserabiliter læsit, ac perdidit, ob quod neque Dei neque nostri amicus esse visus est dignus, neque in hoc sæculo inter silvas habere meruit securitatem, neque illam spe-

rare gloriam potuit, quæ promittitur in futuro.

Alexander Imperator ubi venit ad silvas, Dandamim quidem ipsum in transitu videre non potuit: in silva enim jacebat, recumbens super arborum folia in securitate & pace, proximus fonti, quem quasi uber terræ matris incorruptum atque integrum in os suum emulgere consueverat. Misit autem ei Alexander amicum quendam nomine Onesicritum, dicens ei; Onesicrite, memoratum virum Dandamim ad me venire festina, aut causam propter quam venire noluerit, nuntia, ut ego ipse ad videndum cum pergam. Cui ille respondit; Faciam cum celeritate quod præcipis. Nam sicut jubere tuum est, ita meum esse cognosco tuis jussis obtemperare. Ubi igitur supradictus ad Dandamim nuntius venit, his cum alloquutus est verbis; Dixit filius Dei Jovis magni,

magni, Alexander Imperator, quare gentes plurimæ nec ejus quidem nomen adhuc nosse potuerunt. Si autem non capite illa quam possidet terra, fluvium transeat nostrum, & inveniet solum tale, quod norit homines sustinere. Quæcunque mihi Alexander pollicetur, si ea præstiterit, cuncta inutilia mihi erunt. Ego enim habeo domum folia, herbis quoque quæ adjacent mihi, vescor, & aquam potō: posthabeo alia quæcumque cum solitudine colliguntur ac pereunt, nihilque aliud præter tristitiam quærentibus ea atque habentibus præbent. Nunc igitur securus quiesco, clausis oculis nil omnino custodio. Si aurum voluero servare, somnum meum dissipō: terra mihi omnia ut lac mater infanti ministrat. Ad quemcumque accedere voluero locum, vado, quocumque autem ire nolero, nullius sollicitudinis necessitate compellor. Et

ultra habere desidero, & omnia iuste habeo quaecumque possideo: & si solus omnes fluvios obtineas, plus tamen aquæ quam ego ex ipsis haurire non poteris. Hanc ergo si à me sapientiam discas, nihil tibi derit: totumque habebis, si nihil desideraveris. Cupiditas enim paupertatis est mater, quæ medicamento malo, hoc est, sollicitudine nequit curari: quæ ita semper omnia quærit, quasi invenire nil possit: quia non in iis ad quæ jam potuit pervenire, requiescit, sed ex illis quæ necdum tenere se cernit, magis magisque cruciatur. Habebis autem maximas cum voluptate opes, si ita mecum vivere voles: & si meis acquireris verbis, meas divitias possidebis. Amicus mihi est omnium Deus, & de ipsis cum eodem rebus loquor, malorum hominum verba non audio. Cælum habeo pro tecto, terra mihi tota pro lecto est. Fluvii

mihi potum ministrant, mensam silva suppeditat. Non vescor animalium visceribus, ut leones, neque intra pectora mea inclusæ quadrupedum aut volatiliū carnes putrescunt, nec sum mortuorum sepulchrum, sed providentia naturalis omnes mihi fructus ut lac mater infundit. Intellego ipse quid quæras. Sapientem me vides, talis & factus sum, itaque vivo ut procreatus sum, & quæ Deus faciat agnosco, & quid fieri debeat scio. Vos autem vanitate magna repleti præfagire vos creditis, cum tamen hæc ipsa quæ per singulos videtis dies, Dei opera intelligere nesciatis. Ego cuncta cognosco, & unde, & quando, & quomodo fiant. Pluvias, ficitates, fulmina, tempestatēque præfagio: & hoc est quod me delectat ac reficit, quia Deus habere me communionem quandam atque consilium cum operibus suis fecit. Ad me

quem-

quemadmodum angelus venit, & si quando aliquid timuerit Imperator, tunc ego deprecor Deum ut boni aliquid ei, cum ad me venerit, præstet, ut eum metu quo laborat, absolvat, utque ei fiduciam quamdam mentis inspiret. Quid esse rectius dicis, lædere homines, an tueri atque servare? & quid magis convenit facere filiis Dei, aut evertere cuncta pugnando, an expugnata & diruta instaurare pacando? Non tibi proderit, Imperator, enorme pondus auri, neque elephantorum, quos sustulisti aliis, multitudo: sed hæc vox mea, & is meus sermo. Tu vero etiam si me interficere volueris, non timebo, ibo enim ad Deum citius, qui & causam & vitam meam novit. Nihil est quod Deum latere possit, cuius oculi sunt omnes stellæ, sol, & luna, quæ omnia tu effugere non potes, neque in te iudicium ejus evade-

re. Noli igitur tu destruere quæ ille construxit: noli tu cupere dissipare ea, quæ ille quæ ea fecit, ornare desiderat: noli immolare sanguinem civitatum, neque transire supra gentium mortuarum cadavera. Longe enim rectius feceris si tuam curaveris vitam, quam si alienam desideraveris mortem: & si contemptis iis quæ prosequeris damnis, vera elegeris lucra. Cur cum unam persequeris animam, tot simul vis extinguere nationes? Quid, delectaris totius sæculi malis? quid, aliis flentibus, rides? Hoc ipso tamen, quod memor mei, qui in solitudinibus his vivo, esse voluisti, temetipsum lucratus es. Neque nunc aut certamina pertimescis, aut lædere quemquam cupis, aut virtutem tuam in aliorum malis, quod fecisti semper, exerces. Projice igitur a corpore tuo vellera ovium mortuarum, neque defunctis volueris te o-

L

perire

perire tegminibus, magis enim ipse cum talem te feceris, honorabis, quia temperatur anima in desertis vivens locis. Hoc igitur vitæ nostræ propositum magis elige, cujus beatitudine plus quam apud Macedones frui poteris. Qui quidem te per singulos expectant dies, ut reliquas tecum diruant civitates, & quæcumque in ipsis valuerint invenire diripiant: quosque in præsentī die tristari arbitror ac dolere, quod incolumes adhuc quasdam videant nationes, occasionem nanciscentes cupiditatum ac rapinarum suarum auctoritatem nominis tui. Quam ergo securam in Deo vitam poteris obtinere, & ut tibi ipse jam vivas, qui nunc adhuc multa cogitas rapere, multos trucidare desideras: ex quibus jam aliqua fecisti, alia in præsentī facis, alia facturum te esse promittis? Ego vero cum ex hoc mundo recessero, in aere posi-

tum te videbo: & tunc quidem sermonem prædicabis meum, quia te multitudo equitum vel peditum nulla comitabitur, & cum maximo mentis tuæ dolore deslebis, hoc dicens; Sine causa perdidī totius retroacti temporis vitam, quam in honoribus istius mundi, belisque, consumpsi. Ex quibus intelliges nihil tibi aliud te reliquisse, nisi memoriam solam malorum. Novi enim ego quæ divinitas intra se habeat, cum tamen ipse sim apud homines constitutus, mihi que tunc ista dices; Bona consilia Dandamis mihi aliquando præbebas. Tunc enim ante conspectum tuum venient omnes quas sine causa expugnaveris animas, apud quas quomodo excusare te poteris?

Libenter hæc & sine ulla iracundia Alexander audiebat: erat enim in Dandami spiritus Dei: sed instigante dæmone malo inter ipsa principia mutaba-

tur

tur Alexander. Unde his alloquebatur Dandamini verbis; Scio vera te dicere, de divino enim genere descendens, in his constitutus es locis, ubi nunc tibi sine ulla molestia, sed cum maxima voluptate, vivere licet, & ubi naturalibus divitiis frueris, & quiete securus. Ego vero inter tumultus varios ac formidines vivo, plurimosque ex ipsis qui me custodiunt, timeo, & major mihi plerumque ab amicis metus quam ab hostibus venit, quorumque amplius quotidie quam inimicorum meorum insidias pertimesco: & neque sine ipsis degere queo, neque illis me possum credere: vivo igitur in afflictione. Quos enim vereor, eorum constipatione custodior. Diebus quidem totis varias gentes prosequor ac fatigo, noctibus vero me somnus turbat ac vexat, ne quis in me inopinatus hostis impetum faciat. Et si occidero quos formido, tristis effici-

or: si rursus lenis ac mitis voluero esse, contemnor. Et quemadmodum à tantis rerum periculis me eripiam ignoro. Nam & si voluero in his desertis, in quibus vos degitis, vivere; id mihi penitus non licebit, ob quod apud Deum nunc excusare me possum, quia ipse me in huiusmodi vitæ statu, & in tali ordine hominum collocavit. Tu vero pro istis quas ego fudi querelis, quia me per omnia recreasti, ac sensus paulisper meos à conflictationibus & præliis liberaisti, dona mea suscipe, neque ea quæ tibi offero, in contumeliam mei volueris recusare. Mihi enim, quando sapientiam honorare fecisti, non modicum profuisti. Hisque finitis, innuit servis Alexander ut munera quæ sponsonderat, exhiberent. Qui mox auri argenti que optimas species, diversasque vestes cum oleo ac panibus obtulerunt. Quibus visis Dandamis risit, hoc di-

L 2

cens;

cens; Num quid suadere avibus istis potes, qui in locis silvestribus vivunt, ut aurum argentumque suscipiant, & melius, quam consueverunt, canant? Quod cum fieri omnino non possit, me illis vis esse pejorem? Cur illud accipiam, quod neque edi à me, neque potari potest? Cur accipiam quod mihi nullatenus profit? Aut quam obrem id custodiam, quo uti nequeam, nisi forte ut animam meam per omnia liberam hujusmodi nexibus ligem? Cur ingenuitatem ipsius frustra iugo turpissimæ servitutis addicam? Quod ego numquam prorsus efficiam. Sed neque emere quidquam volo, qui in solitudinibus ubi nihil venditur, vivo. Munera mihi Deus, hoc est, fructus istorum locorum præbet. Nihil enim auro homini vendit Deus, sed sapientiam bonam ei qui noverit eam accipere, largitur. Veste velatus sum cum qua me matris

meæ edidit partus. Aere hoc ut cibo vescor, libenter video me talem, dum nullis corpus meum nexibus gravo: omni-que mihi melle dulcior est, ubi naturalis venerit sitis, aquæ potus ex fluvio. Si autem & panes istos dices habere aliquam voluptatem, cur eos incendisti flammis? Reliquias ego ignis escam facere meam nolo, neque in cibos convertere meos cupio quod de alieno ore sustulerim. Hos ergo panes ipse qui coxit ignis absumat. Sed ne aliquam tibi qui sapientiam honoras, injuriam à me aestimes irrogari, oleum tantummodo istud accipio. Quæ ubi Dandamis dixit, continuo surrexit, ac silvam peragrans, & colligens ligna, molem ex iis maximam fecit, quam igne succendens, his locutus est verbis; Brachmanus, inquit, omnia habet, & abunde ex omnibus, ut cupit, pascitur. Infusoque oleo mox, pyraque vehementer incensa,

incensa, talem cecinit hymnum Deo; Immortalis, inquit, Deus, tibi ego in omnibus gratias ago. Quæ ubi Alexander vidit, abscessit, cuncta secum præter oleum, quæ exhibuerat, reportans, summopere stupens. Dandamis vero hoc etiam sermonibus suis addidit, dicens; Tales universi nos sumus. Calanus vero pessimus vir judicatus est à nobis, eo quod vestræ se exhibuit præsentiae, & nostram non imitatus est vitam: & quia cum amator Dei esse non posset, fugit à nobis, & migravit ad Græcos, contemptisque moribus nostris, se ipsum damnavit immortalibus flammis. Tu vero Macedonum malæ gentis Dominum esse te dicis, Brachmanos vituperas, & interfici omnes jubes, credens eorum mendacibus verbis, quod bonum virum facere non oportet. Nos vero rationem vitæ propriæ Deo novimus reddituros tunc,

cum ad eum fuerimus profecti. Omnes enim ipsius fumus, gloriam vanam contemnimus, quod stulti facere non possunt. Quemadmodum vos transire ad consuetudinem nostram valetis, qui tam male vivitis? & qui semper illa quæ bona sunt, datis oblivioni? Nos vero Brachmani, memores quemadmodum procreati aliquando fuerimus, & videntes propter quæ vivere debeamus, irreprehensibilem vivendi cursum tenemus, unumquemque enim Deus certo propositi ejus, cui deputatus est, sine formavit. Lætatur in desertis locis, & in mediis silvis sedentes, & in his tantum sensibus nostris occupati sumus, ne umquam sermones hominum animas nostras ab institutis talibus valeant separare. Beatus est ille qui nullius indiget, & qui non alienam gloriam cupit, & qui placere vult omnibus, necesse est ut sit omnium servus. Nobis necessa-

riæ non sunt civitates, in quibus latronum multitudo colligitur: magnas vero domos nobis extruxit Deus, ac præstitit, montes pariter, ac silvas: ex quibus simplices sumimus fructus, & puræ dona naturæ aquas bibimus: libenterque nosmetipsos reficientes post laborem, iis foliis incubamus. Quomodo potestis ingenuis hominibus imperare, cum sciatis vos in potestate multorum esse? Vos enim vestris in omnibus quæ concupiscunt, servitis animabus. Nam si multas habere vestes desideratis, non ut paucos greges ovium pascatis, non ut paucos qui ipsas tondeant oves, & à quibus ipsæ lanæ intexantur, necesse habetis artifices. Quid excusaris quod mollia vestimenta non habeas? Æqualis enim servitus esse probatur in minoribus & majoribus rebus. Nam qui exiguum miratur aurum, & multum desiderabit: & qui parvæ civita-

tis fuerit Imperator, & majori cupiet imperare. Præterea etiam ex modica perpetuæ portione, quæ in vestris splendet vestibus, superbitis: & cum vestris famulis fuerint indumenta purpurea, vos pulchrius esse aliquid existimantes, vestra colore altero splendere curatis. Si autem hoc apud vos bonum non videtur, pauperes judicimini, dum parva miramini. Animalia libenter occiditis, quæ terra progenuit: quæ tamen ipsa plurimum vobis prodesse cognoscitis. Quædam enim ex ipsis tondentur, alia mulgentur: cum quibusdam agrum colitis, cum aliis dimicatis: quorum postea eo quod funditis cruorem, gaudetis, talemque mercedem ipsis, quæ perutilia vobis fuerint, redditis vicem: & quorum vellera vos extrinsecus velant, eorundem vos carnes intrinsecus onerant, & incipitis esse corporum mortuorum sepulcra viventia. Tantis ergo

tamque

tamque inconvenientibus rebus, tamque contrariis mens gravata, potest in se recipere Dei sensum? Dimitte paulisper memoratorum animalium carnes, quæ occidis, sic jacere, & quid ex ipsis fiat intellige. Num quid poteris foetorem ipsarum ferre non fugiens? Quantæ sordes, quantæ impuritates animabus atque corporibus inferuntur humanis, quas cum ipse tolerare non possis, includuntur intra illos, atque ab illis inferuntur, à quibus cibi tales desiderantur. Anima iracundiam parit, ista concreant vomitum: terra vero fructus & flores, qui foras emissis bonis odoribus placent. Tales epulas nobis plantavit Deus, ac præstitit: humanos sensus vos penitus perdidistis. Corpora vestra feras male olent: receptacula enim estis pecudum mortuarum: leonibus lupisque peiores esse cœpistis. Lupi enim, si uti terrenis pa-

bulis possent, numquam profecto carnibus vescerentur. Tauri, equi, cervi iustis herbarum pastibus vivunt, unde & validioribus membris, & nervis fortioribus roborantur. Cur hæc animalia magis non vultis imitari? Cur non editis silvestria? & aquam bibitis? Sed causa ignis huiusmodi epulas vobis præparatis, quas cum non esse cernitis bestias fortiores, ideo vestris non urgentur infidiis: vos enim quæritis cives plures, expensas plurimas facitis, & in parvis rebus plurimum laboratis propter exiguam voluptatem: ubi nihil est nisi eorum aperta perditio, in quibus fuerit labor vanus. Ergo nihil est vestra infelicius vita. Nos numquam bibimus invitati, sed necessarium fuit ex fontibus naturæ implemus officium: qui etiam non bibentibus nobis defluunt semper. Vos vero propter ventris voluptatem, & non esurientes, quæritis juges.

juges cibos, & quibusdam artibus vobis multas atque diversas epulas præparatis: excurretis omne retibus mare, in aere volitantium, in montibus bestiarum venatione gaudetis, canumque vestrorum velocitatem mirantes, ferarum reprehenditis tarditatem, atque habitatrices eas malarum solitudinum nominatis. Istis igitur rebus insititis hæc animantia investigare, hæc investigata festinatis occidere, aut viventia caveis clausa desertis ad spectacula civitatum: non ut fruges feratis, ex quibus famem, neque ut exinde necessarium aliquod officium hominibus præbeatis, sed ut proximum ac sanguinis vestri, & opus (quod est majus) Dei, cum summo dedecore trucidetis, vel ut violenter vinculis illigatum ferarum moribus ingeratis. Et hoc ipsum libenter aspicitis, quod cum hominibus feræ pugnent, & quod illæ partem naturæ ve-

stræ ac similitudinis devorent: postea vero illas prorsus feras occiditis, ut crudeles easdem, eo quod occiderint hominem, esse dicatis: &, quod adhuc scelestius videtur ac pejus, humano sanguine saturati, necdum tot tantisque malis expleti, vestrorum cupitis civium ventres replere. Ad hæc, tam dedecorosis, tamque pravis moribus vivitis, ut & vobis calidas superædificetis domos, quibus ad vestram explendam voracitatem comesta digeri citius compellantur. Insuper & ut proprii corporis intestina nimia ciborum repletionem distendantur, lautiores eligitis epulas, unde peritos quosque procuratis artifices condiendis atque ordinandis epulis. Nos autem precamur Deum, ne aliquando fitiamus: nam hoc interdum modo à regula veritatis abstrahimur, hoc est, tunc cum necessarium potum nostro corpori damus, ob quod postea

oculos

oculos & manus nostras veluti sacrificium aliquod ad radios Solis agentes extollimus. At vos etiam læti estis quotiens supra modum convivium vestra celebratis, nec ante vestris commensationibus finem imponitis, quam nimia ebrietate furere incipiat, & donec ipsum quod sapere videbamini, bibendo perdat: & nimio vini pondere sensus vestri cordis oneratis. Feliciores profecto apud vos esse crediderim eos, qui insanire dicuntur. Illi enim semper ebrii sunt, cum tamen vinum non emerint: vos autem pro pretio vini nimiam sollicitudinem geritis: quo empto vosmetipsos ebrietate polluitis, vosque invicem verberatis, ac tandem ad sobrietatem reversi, vix potestis agnoscere quemadmodum ebrietatem vestram custodire valeatis. Audio etiam quod plurima comedentes ea digere non potestis: & cum tan-

dem à convivii voracitate vix recesseritis, omnia quæ vos explere solent evomit: ipsamque mutantes perverso more naturam, ex eadem parte qua escas capitis, egeratis; capite, non pedibus, ambulantes. O stultissimi homines! impletis ingluvie viscera vestra atque distenditis, ut postea iterum arte medicorum corpora vestra vacuetis; turpitudinem per hæc vobis maximamque ægritudinem quærentes: adeoque estis insani, ut ipsam cupiatis evertere tali curatione naturam, quæ nullam penitus sentiat voluptatem; finem habentes voracitatis immodicæ supplicium, non salutem: insatiabilia enim membra fieri ex morbis continuo solent, tormenta comitantur, ita ut postremum quod honestæ ac probæ vitæ ex tantis deliciis conferatur nihil habeatis. Sed jactare vos audio quia plurima possidetis: qui tamen cum aliis multa do-

neris, vestris admodum pauca præstatis. Unde vos magis pauperes judicamus, quia ne panem quidem ipsum parentibus datis, innumeras autem habere opes desideratis. Servi ventris vos estis, propterea maxima apud vos turba medicorum est, qui assidua vos purgatione evacuant: faciunt autem id aut jejunio vel inedia, aut arte medicaminum: ut qui plurima vina solebatis haurire, subito ne aquæ quidem modicam quantitatem possitis accipere, quotiens ægritudinem necessitate vexamini. Et sicut tunc ultra naturam multum meri bibitis, ita nunc parum quoque aquæ, quod exposcit ipsa natura, desideratis. Nos vero vinum quidem omnino non quærimus, aquam autem habemus quam solam volumus, & qua maxime delectamur, & sapienter curamus fitim. Non furere & insanire properamus, magisque nobis mortem quam ebrietatem precamur, per quam necesse est homines toris & corporibus & sensibus interire. Ebrius enim videtur quidem vivere, sed, quantum ad sapientiam pertinet, mortuus judicatur: Perdidit enim sublimem ipsam quam homini dedit Deus mentem. Ecquid ii qui se magnos & gloriosos putant, quam falsa spe, & vanis decipiuntur illecebris, qui alternis se invicem manibus lædunt, spoliant, jugulant, cum tandem & ipsi mortem, quæ necessario eis debetur, expectent? Quid denique de illis viris, quasi de magnis quibusdam & aliorum provisoribus loquar, qui more turpium seminarum variis pigmentorum odoribus oleo membra perfusi foris prodire consueverunt, aeris ipsius puritatem dissolutione propria polluentes? Quid de Stoicis Philosophis vestris loquar, qui cum omnes auri amore teneantur, vobis tamen admiratione, vel

laude

laude digni videntur? Audimus etiam quod à masculis vestris partem quamdam corporis amputatis, in muliebremque sexum illos convertere gestiatis: Et quod sit apud vos talis homo, qui neque generare ut vir, neque parere possit ut mulier, & qui in suum tantum dedecus, & in suam tantum vivat injuriam. Quis talem humani generis prævaricationem, & tam miserabilem casum etiam cogitando non doleat? Quorum nos miseratione ducti vobis prodesse quantum possumus affectamus: quia & superbiam execramur, & universam humani generis naturam diligimus, ac fovemus: & quasi in alto magnificæ cujusdam domus sedentes loco, nudi tam mente quam corpore, quoscunque spectatores novimus veritatis, & docemus. Et hoc est in quo cæteris hominibus ditiores nos esse putamus. Ma-

cedonia vim omnibus facit, quam tamen prius ab aliis ipsa sustinuit. Omnes autem ad deteriora conversi, turpes famuli judicantur. Sed horum omnium malorum quæ nominamus, Brachmani videntur expertes. A nullo enim debellari atque expugnari queunt, quia nullius rei desiderio vel amore tenentur. Tu vero, si vera vis sapere, ad Indiam veni, habita in solitudinibus nudus, omnes quas diligis, & quibus ornari videris, projiciens dignitates: nam aliter non suscipieris à nobis. Et tunc amabis ea, quæcumque paulo ante vidisti, quæque miratus es: neque ullus contra te ulterius dimicabit, aut quidquam tuorum tibi auferre quis poterit. Neque aliena collatione, neque aliorum sudore pascaris: eris enim in omnibus dives. Et quoniam desiderare te scribis, ut in aliquo tibi prosim: Non invi-

M 2

demus

demus illis, qui vere pium imi- ram volumus, quantum per nos
tantur Deum. Universam e- fieri potest, meliorem eva-
nim humanam ubique natu- dere.

*Secuti sumus exemplar inter S. Ambrosii opera excusum, cuius leviora
quidem errata in textu emendavimus, graviora cum conjecturis
nostris hic exhibemus.*

P Ag. 58. a, 10. Doleno- rum, <i>lego</i> Adulenorum.	P. 79. b. 14. cives, <i>l.</i> cibos.
P. 67. a. 21. omnibus, <i>l.</i> ovibus.	P. 82. a. 4. parentibus, <i>l.</i> pe- tentibus.
P. 67. a. 24. feminas, <i>l.</i> ut feminæ.	P. 82. b. 4. ad deteriora con- versi, turpes, <i>l.</i> ad deterio- ra conversæ fortis.
P. 70. a. 4. tollet, <i>l.</i> filet.	
P. 78. b. 3. perpetuæ, <i>l.</i> purpuræ.	

ALEXANDRI



ALEXANDRI MAGNI

Regis MACEDONUM

ET

DINDIMI

Regis BRAGMANORUM

De Philosophia per Literas facta collatio.



ÆPIUS ad nec terræ nec pelagi subsidii
aures meas uti vos, asserunt nunciantes.
fando perve- Quæ res, sui novitate mirabilis,
nit, rationem rumorum licentia videtur in-
vestræ vitæ à credula. Et recte consulere
communium qui ubique sunt per has te, Dindime, Literas
hominum discrepare: Nam properavi, ut, si verum est
quod

quod audivimus, & si Philo-
phandi causa hoc faciatis, in-
cunctanter expedias. Quo cer-
tior effectus, ego quoque, si fieri
potest, disciplinæ sectator hujus
existam. Semper enim virtu-
tum studiis ab ineunte ætate
dedi operam, traditaque mihi à
sapientibus innocentiae manda-
ta non indiligenter, ut arbi-
tror, conservavi; quibus ta-
men ita informamur ad bene
vivendum, ut bene vivendi
omnino causas & remedia non
perdamus. Sed quia vestra
excellens offertur industria,
præter illas philosophicas Phi-
losophorum notas usitatasque
doctrinas, cultum quendam ob-

servantiæ singularis inducit,
quæso, ut hanc nihil moratus
operias: Nam nec vobis ex
hoc aliquid iacturæ proveniet,
& nos aliquid fortasse commo-
di fortiemur. Libera enim
est res communicari, & nesci-
ens pati dispendium, cum in
alterum participata transfun-
ditur. Sicut ex una lucerna si
lumina plura succenderis, nul-
lum damnum principali mate-
riæ generabis: Quæ quidem
facultatem accipit plus lucen-
di, quotiens causas invenit plus
præstandi: Quapropter ob-
secro ut præbeas responsa quæ-
sitis.



Prima

Prima Responso DINDIMI Regis contra
ALEXANDRUM Regem Magnum
MACEDONUM.

DEsiderantem, Alexander, te scire quid sit perfecta sapientia, licet hujus te non ignarum profiteri belle conlaudem, quia quod solum est omni regno præstantius id assequi maluisti: Etenim Imperator ex Philosophia non dominari solum creditur, sed servire quam plurimis. Verumtamen quod satis mihi durum, & prope impossibile videtur, nunc ad nostra instituta transduci, cum procul aliis, quam noster cultus exigit, disciplinis & moribus sis imbutus: Stat verum tacere, teque veniam super his quæ postulas dari. Maxime quia nec mihi ullum suppetit uber eloquium, & tibi necessitatibus bellicis occupato parvum tem-
poris ad legendum datur: Sed ne invidiæ causa deferere me diceres, expediam ut potero quæ requiris. Nuncios enim de nobis dudum ad te prolatos non immerito famæ incredulus respuisti, nam solet gaudere figmentis: Nunc tamen ex me indubitanter percipe rerum fide contentus ad beate vivendum, quales habeamur agnoscens: sit tui sane judicii quæ proferemus utrum sequenda censeas an spernenda. Gens igitur Bragmanorum pura & simplici vita vivit. Nullus reus capitur inlecebris: nil appetit amplius quam ratio naturæ flagitat: omnia patitur ac tolerat, illud putans necessarium quod scit non esse superfluum: facilis

facilis nobis semper alimonia, nunquam luxuriæ sagacitas per omnia currens elementa perquirat, sed quas tellus ferro inviolata producit mensam epulis oneramus: Hinc est quod nulla genera morborum numeramus & nomina, sed diuturnis gaudiis intemperate defruimur: Nullus itaque apud nos sanandis corporibus usus herbarum est, nec in alienas perniciēs auxiliū petimus constituti: opem non precatur alter ab alio, ubi vivitur inter pares: Locus non præbetur invidiæ, ubi nullus superior est: Omnes divites facit paupertatis æqualitas: Judicia non habemus, quia corrigenda non facimus: Leges nullas tenemus, quas apud vos crimina perferunt: Nam dum plerumque severis sane timoribus incognita prohibent, facinora docuerunt. Una genti lex est contra jus naturæ non ire: Misericordiam nulli tribuimus, quia nec

ipsi miserranda committimus: culpas nostras aliorum remittendo peccata non abluiamus; nec sparsis divitiis scelera congesta redimimus: Quid enim proficit in proximum depensa munificentia noxæ, cum sit avaritiæ simile quod fertur: Et fortassis sincerior est ille cum quo male conscius raptim patratā communicat, & ita fit à vitiis largientis, ut par qui accipit habeatur: Pravitas enim quos contingit exæquat. Laborem non exercemus qui nutrit avaritiam: Otium turpe devitamus: Libidini membra debilitanda non tradimus: Nihil facimus quod castigetur: Ne fas est apud nos juga montium vulnerari dentibus, vel camporum nitorem rigare vomeribus, aut gementibus tauris stridentia plaustra subungere: Cruentis dapibus utrum non torquemus: Vescendi causa secta littorum retibus non rimamur; non æquoreas animan-

tes

tes secta venatione decipimus, aut aeris libertatem captum avium verberamus: Silvarum incolas non vastamus indagine, neque spolia ferina domum convehimus. Omnia possidemus quæcunque non cupimus: est enim ferocissima pestis cupiditas, quæ solet egenos quos cepit efficere, dum finem requirendi non invenit; sed magis quo fuerit locupletata, magis mendicat in usum libidinandi. Turrita culmina non levamus, nec auras salubres arte quadam decoquimus; nec gelidos aquarum cursus fermenti statione concludimus. Cur autem nos lavacra poscamus quorum corpus immundis contactibus non fordescit? Sole calefcimus, rore humectamur: sitim rivis frangimus; thorū ministrat humus; somnum sollicitudo non rumpit; Mentem cogitatio non fatigat: In homines nostri similes superba non agita-

mus imperia, nec quinquam vel minima servitute affligimus, præter corpus, quod solum animo famulari debere censemus: Alioqui sævitia est in obsequium cogere quos nobis fratres eadem natura progenit; & quibus ab uno Deo patre communium bonorum spondetur hæreditas. In extruendis domibus igne saxa non solvimus, nec limum rursus in lapides fabacium fornacis modo reformamus, nec admixtione velificati pulveris cementa duriora conficimus: fundamenta non jacimus in profundo, ne cui nostrum vetus oceani possessio multetur: Ibi cubicula nobis aprica, ubi fuerat quondam procellosa navigatio; dum terrarum dilatate quodammodo molimina angustiora, & defectui creatoris velut quædam supplementa præbemus: Quin potius in defossis telluris speluncis, aut concavis montium latebris ca-

N

paciter

paciter habitamus. Nullos ibi ventorum fremitus, nullos tempestatum turbines formidamus. Tutius nos defendit ab imbre spelunca quam tegula; cuius geminus nobis usus est mansionis, quia dum vivimus proficit vitæ, dum morimur sepulturæ. Nullus apud nos pretiosus amictus est, nulla vestis fucato colore contextitur. Membra papyri tegmine, vel quod est verius, pudore velantur. Fœminæ nostrates non ornantur ut placeant, quæ quidem ornamentorum cultum magis oneri deputant quam honori: etenim nesciunt in augenda pulchritudine plus affectare quam natæ sunt. Nam quis potest opus naturæ corrigere? Quod cum fuerit, aut infructuosum est quia vincitur, aut criminofum quia præsumitur. Nullus apud nos incestus, nullum adulterium, nulla corruptio nominatur. Ad concubitum non admonet nos libi-

do, sed sobolis amor; non novimus amorem nisi purum: Abortivis actibus procedere fœta nascencia non novimus; nec in ira vivum corpus morti invehimus alterius. In hominibus conspiciendis sterilitatis ob causam minime Deum suo jure privamus; nec in rapienda vita superstitum, gladiis urgemus morantia fila parcarum. Arma non sumimus, bella non gerimus; pacem moribus non viribus confirmamus. Sola fortuna est adversus quam sæpe pugnamus, & sæpe vincimus, quæ temeritatem suam in nos experta deplorat. De fatiis nihil querimus, quia potestatem illis contra nos recte agendo non damus. Mortem non patimur, nisi quam ætas affecta portaverit. Nemo denique parens filii comitatur exequias. Nulla nos instruimus instar templorum sepulchra defunctis, nec in gemmatis urnis funera combusta convehimus: Quod

Quod non honori dixerim sed potius pœnæ: Quid enim miserabilius his offibus, quæ ne genitrix terra complectenda recipiat concremantur? Sed hæc vestra sunt argumenta: O divitiæ quæ nec satietatem viventibus concessistis, & mortuis supremam requiem sustulistis. Invenit, ut video, vester furor in homines & post fata quod torqueat; non enim finitis gremio suo tellurem cineres fovere quos edidit, dum munifica specie ministerii jucundam miseris eripitis sepulturam: discant homines qualem vicissitudinem amoribus exhibeatis vestris. Vos estis malorum omnium causa mortalibus: Vos Asiam & Libyam brevibus concludi finibus affirmatis: Vos Solis meatum trepidare facitis, dum cursus sui terminos armis disquirat Alexander. Vos tartareum custodem sopiri posse pretio suggestistis. Vos omnia consu-

mentes vultum semper jejunum geritis. Vos pias patrum dextras natorum jugulis scelestis: Vos in maternum concubitum verecundos juvenes ipsa cupidine stupente duxistis. Vos in superbiam Reges mitissimos incitastis, quibus cum terrarum spatia minime sufficere suadetis, poli quærere sedes hortamini; licet nec Deos vestros morbi dimiseritis exfortes. Nam & per ipsos nefanda commisistis: Testes sunt Jupiter & Proserpina; ille quod pudicam mulierem fefellit auratus; illa quod vivum corpus in tartara non aliter nisi auro suscepit oblato. Vos liberos homines honestate privatis: Vos servos nobilitate donatis: Vos captivos triumphis extollitis: Vos Reges facitis non posse quod volunt: Vos judices integritate nudatis. Omnia tenetis, & omnibus vos habentibus imperatis: Sola sapientia Bragmanorum

vos superat non amando : Sed his fatis, nunc reliqua percurramus. Pestilentiam Bragmani non patimur, neque enim scedis actibus temeramus : Caelum semper temperiem tenet apud nos : cum temporibus natura concordat, ut vices suas elementa non offensa custodiant : Medicinæ remedium nobis parsimonia est, quæ non solum illapso potest curare languores, sed etiam procurare ne veniant. Nulla nos ludicra spectacula, nec equina certamina, nec scenicas turpitudines, affectamus. Voluptati non ducimus arenam : sanguinis fluentia manantia abhorremus : Quid enim Mimus hic faciet ubi nullum vestigium quod ridendum de nobis possit exhibere? Quid tragicæ agat nihil inveniens cum clamore? Cur juvenes bestiis obiciantur immanibus, cum nullius noxam talis poena respiciat. Nos theatrum spectare cum volumus, nostrorum operum monumenta, quæ cum sint maxime ridenda, dessemus: Alia porro nobis spectacula diversasque voluptates exhibet mundi machina, in qua videmus polum pulchre formatum signorum varietatibus stellarumque fulgoribus rutilare: Solem puniceis investum jugalibus crines per orbem radiantibus effundere, quem bisseris incumbens mensibus redivivus annus inde persequitur: Temporibus septa ac pampineis cincta redimiculis comitantur: Dies quoque volubiles, & horæ volubiliores antecedunt: Certamus etiam pelagus colore purpureo venustare, quod placidis & amicis excitatur semper fluctibus; non ferire germanam terram creditur sed amplecti, cujus multiformes pisces vagique delphini æquoris madidas undas atque saltus innocenter exercerent: Temporum quintam

etiam læta virentium specie delectamur: ex quibus odor gratissimus florem suavitatis exhalans oculos simul pascit & animum: Nemorumque nobis & fontium opaca scilicet arri-det amœnitas: quam variæ simul alites muscis concentibus personantes melos dulces componunt. Hæc sunt naturæ spectacula, quæ & imitare difficile est, & refutare culpabile. Nos mercandi gratia pontum classibus non sulcamus, nec sub alio jacentes sole provincias fastidio terræ alterius expetimus, quæ commeantibus tam sæva pericula præbeant. Nunquam nos peregrina species ardore suæ pulchritudinis inflammavit, quibus nihil decentius esse creditur quam visio propiorum: Nec famulos sibi faciet multis casibus opum devicta materies, quos liberos edidit absoluta pauperies. Nos artem bene loquendi non discimus, neque facundiæ rhetorum oratorumque damus operam; cujus officium est faleratis sermonibus figmentare mendacia, & innocentiae fidem conferre criminibus, ac parricidii reos assignare piissimos: Qui dum putant se alienæ laudis factum per iniquam victoriam rapuisse, nesciunt munimentum suæ conscientiae perdidisse. Simplex apud nos eloquentia est communisque omnibus non mentiri. Philosophorum scholas minime frequentamus, quorum doctrina discordia, nihil stabile certumque definiens, semper sequentibus placita priora rescindentibus: quorum una pars bonum in honestate, alia in voluptate constituit; & quod asserunt unde ipsi scire potuerunt demonstrare non possunt, sed audent opinionibus ambiguis non comperta firmare. Nostri Philosophia edita est quæ juvare non nisi juste novit, nocere nec injuste; nec

nec aliis inferre dulce est quod nobis mœrorem generat cum infertur. In honorem divinum pecudes innocuas non mactamus, nec delubra metallis argenteis incrustata fundamus, nec altaria auro & gemmis splendentia dedicamus: Quæ si ut non habenti Deo largiaris, superiorem te asseris; si habenti, parem: quod utrum vis feceris contumelia est: Nam quisquis cœlestia precii invitât, offendit. Non suscipit Deus sacra sanguinea, cultum diligit incruentum, spernit funesta libamina, verbo propitiatur orantibus; quod solum ei cum homine est; suaque nimis similitudine delectatur: Nam Verbum Deus est, hoc mundum creavit, hoc regit & alit omnia: Hoc nos veneramur, hoc diligimus, ex hoc spiritum trahimus: siquidem ipse Deus Spiritus est atque Mens: Atque ideo non terrenis divitiis, nec largitate munifica, sed re-

ligiosis operibus & gratiarum actione placatur. Quapropter nimium vos excordes & mirabiles judicamus, qui originem vestram non suscipitis esse cœlestem, magnamque cum Deo habere cognationem. Splendorem generis vestri rebus vilissimis obfuscatis, quippe quibus maxima voluptas in carne est: Hanc fovetis, hanc colitis, hanc amatis, cujus & contrectatio viventis horrenda est, & contagio morientis incesta: in cujus usibus elementa vexantur, & mundus exhibendis laborat obsequiis: et quod est vehementius, audetis etiam Deum cæsis carnibus expiare: Cultumque religionis non uni qui solus est, sed plurimis qui non habentur exsolvit; & in hoc scilicet a carne decepti: Nam hominem mundum esse parvum dicitis, & sic in eo multiplicata sunt membra disposita. Item alios Deos fingitis in cœlo consistere, quorum

rum unicuique divisas partes vestri corporis deputatis: & familiarius singulis victimas immolatis, & vocabula illis exquisita tribuistis, asserentes Minervam capitis arcem utpote sapientiam tenere, Junonem iracundiæ præsentem. Atque alius alia tributa profligat: Itaque Marti aper ceditur, Baccho dicatur hircus, Junoni pavo mactatur, Jovi taurus dicatur, Apollini cygnus offertur, Veneri columba decernitur, Minervæ noctua consecratur, Cereri farra libantur, Mercurio mella panduntur, aras Herculeas populeæ corona circumdat, fanum Cupidinis rosea ferta condecorant: nec patiuntur idem, si necessitas exigit, commune sibi pulvinar offerri, sed unusquisque Deus proprios flamines & forte sibi datum munus assequitur, si tamen Dii appellandi sunt, quibus potestas non nisi in certis sibi met offerendis animalibus est data. Digna vora vel

potius:

potius digna tormenta vestris erroribus exhibetis: Re etenim verā non opitulatores Deos, sed carnifices teterrimos invocatis, qui viscera vestra suppliciorum diversitate discerpant: Necesse est enim in corpore vestro tot poenas constitutas esse quot Dii sunt, dum singuli suis vos cogunt invivere ludibriis. Unus trahit ad bellum, alter eundem ducit ad luxum, ille lucranda causa hortatur inquiri, hic desiderium suggerit epulandi: Omnes imperant, exigunt, urgent, spatium quiescendi nullus indulget: Et hoc modo sensibus vestris latendi seductione sopitis miserum corpus obstrictum in officia numerosa marcescit: Atque ita fit ut malorum vestrorum semina, dum per foecordiam non valetis abjicere, colatis ut Numina. Et sane miror vos, qui cum sitis cupidi opibus & avaritiæ studio, frustra tot Diis esse munificos, præsertim omnia execranda jubentibus: Qui si vos sacrificantes exaudierint, conscientiæ vestræ damna trahitis; si non exaudierint, facultatum: Ergo sive irati, sive propitiati fuerint, semper nocent. Hæ sunt illæ Furia scelerum vindices, hi illi cruciatus tartarei Poetarum vestrorum carminibus decantati, qui vos velut jam mortuos propter impiam profanamque superstitionem atque contemptum veræ religionis excruciant. Etenim si miseras vestras volueritis intentius intueri, nihil inaniter relatum de inferis invenietis; omnia enim quæcunque finguntur apud eos esse simulachra, vos estis: Igitur Eumenides sunt foedissimæ cogitationes, Tisiphone prava conscientia, umbra exsanguis vestra corpora mentis sanitate carentia, poenæ infernæ sunt curarum pro delicti continuitate vigiliæ, Tantalus est inexplebilis sem-

sem-

semperque sitiens cupiditatis aviditas; Cerberus mala ventris edacitas, cui quia non sufficit unum, terna ora collata sunt. Hydræ sunt vitiorum post satietatem renascentium foeditates; viperina corona est actuum sordidorum squalor horribilis; Pluto est animus humani corporis rector ignavus, qui quoniam cœlestibus bonis ultro caruit, merito sedibus damnatus est inferni; palantes sunt Dii quos sine ratione colitis, O vos felicissimos, quorum & religio crimen est, & vita supplicium.

Responsio ALEXANDRI.

SI hæc ita sunt, ut asseris, O Dindime, soli, quantum video, Bragmani hominum numero tenentur, solique exortes corporeæ creduntur esse substantiæ, qui vivis omnibus carere dicuntur, qui concessis naturæ voluptatibus non utuntur, qui scelus putant esse quod nascimur, qui nefas existimant omne quod agimus, qui beneficia emolumentorum depensa

mortalibus molesta pro necessariis judicant, qui artium diversarum ministeria scelerata pronuntiant, qui omnino destruunt jura vivendi, & aut Deos esse non profitentur, aut invidere Deo, cujus tam pulcherrimam vituperant creaturam. Hæc judicio meo dementiæ potius quam Philosophiæ annumeranda sunt.

O *Responsio*

Responsio DINDIMI.

NOs, inquit Dindimus, non sumus incolæ huius mundi, sed advenæ; nec ita in orbem terrarum venimus, ut in eo libeat consistere, sed transire: properamus enim ad larem patrium nullis delictorum ponderibus prægravati, nec aliquibus illecebrarum tabernaculis commorantes, nec flagitiorum cauponibus obligati; nihil inde eorum pene contigimus, nulla cupiditatum furta pro vestibus occultamus; quippe qui nudi conscientiae fronte progredimur, & expediti ac faciles spatium propositi decurrimus itineris. Deos autem non esse non dicimus, nec immenfitati cœlestis operis, ut infimulas, invidia detrahimus, sed asserimus bonitate nos Dei non male uti: nec omnia licere & decere firmamus, sed ea quæ voluntas sibi vindicat honestate plerumque rogamus amittere. Deus enim rerum conditor varias species formavit in mundo, quarum usum humano permisit arbitrio discernendum. Quisquis ergo deterioribus omiſſis meliora sedatur, non ipse quidem Deus est, sed Dei amicus efficitur. Cur autem quæso visum est tibi nos continenter & pie viventes dicere Diis, vel certe invidere Deo, siquidem iustius in vos cadit ista suspicio? Nam cum superbiam vestram nimis felicitatis tumor inflaverit, oblique quod ex hominibus estis, firmatis Deum non curare de mortalibus. Vobismetipsis templa fundatis atque aras erigitis, & immolationibus pecudum lætaminis vos vocari; hoc patri videlicet, hoc avo, cunctisque parentibus

bus certum est fieri; hoc etiam tibi pyramidum forsitan promittit instructio. Quapropter furiosos vos esse dixerim, qui quod agitis ignoratis; aut si Deum scientes contemnitis, sacrilegii reatu teneamini: cum ergo cæcitatibus vestras tenebras certe ceu cernentibus applicatis, & animum vestrum tali convitio fauciatis, non finitis ut miseris vestris lachrymas saltem, quod est extremum munus pereuntium, dependamus. Valde enim la-

mentandi estis, quibus inexpiables pro divinitatis injuria poenæ præparantur: quarum certissimum documentum est Salmonei iusta damnatio, qui fulgorem superni luminis æmulatus, quod imitabatur, expertus est; vel Enceladi sepultura, qui dum violentis ausibus aggredi cœlum manibus voluit, premitur tumulo montis igniti. Talibus remunerantur honoribus, qui se non cognoscunt esse mortales.

Responsio ALEXANDRI.

TU nunc ideo te dicis beatum, O Dindime, quia in ea mundi parte sedem vobis natura constituit, in qua nec accessus advenis, nec exitus indigenis aperitur; sed excubiis oppositæ difficultatis obsessi, quam vitare non valeatis, vestram patriam laudatis;

& quod damnationis causa patimini, continentis studio meruisse jactatis. Itaque secundum vestram sententiam & illi beati dicendi sunt, qui perpetuis innexi vinculis, & diuturno squalore marcentes, vitam poenalem sibi consensentem producunt. Neque enim

discrepat ab eis vestra Philosophia ; nam vobis item bonorum usus interdictus est, ut illis cruciatibus quos criminosis apud nos iura sanxerunt, vobis lex naturalis adhibuit ; & præcepta quæ vobis continentia vestrae necessitas dedit, illis carcer instituit. Ita fit ut qui à vobis Philosophi vocantur, rei pronuntientur à nobis. Et sane convenit potius vestras misérias vos lugere, proque tantis malis trahere profunda suspiria. Quid afflictius, quid calamitosius homine cui libere vivendi negata potestas est ? Arbiter inquam de vestris moribus Deus auctor præsens erit, quos noluit tartareis post obitum reservare suppliciis, sed vivos perferre statuit inopiam mortuorum, quam vos Philosophiæ vocabulo falso concinnatis. Nec tamen ex hoc aliquis vobis fructus laudis exquiritur, nullum enim virtutis meritum est id nanci-

sci, quod mutare non poteris ; sed nec gloria dicenda est quam sibi quisque non dederit : verius ergo non beatitudinis sed castigatiōis esse affirmo quod vivitis ; & si placet, institutum vestrarum partes singulas percurramus. Nec habere Bragmanos consuetudinem semina mandare telluri, nec arbores vitibus decorare, nec plantariis arborum nuda vestiri camporum, nec ædificia pulchra constituere. Harum rerum manifesta ratio est, quod ferrum & metallum vobis indignatio naturæ non præbuit, quo cuncta quæ numeravimus excoluntur ; aliunde autem assumere negotiationem navigii non potestis, atque ideo vos necesse est herbis palmitibusque depastis vitam horribilem pecorum more transigere ; aut non idem lupi faciunt, quibus cum carnem præda non suggerit, terreno cibo rabiem famis coguntur.

tur explere. Quod si liceret vos in nostras migrare terras, profecto Philosophiæ vestrae penuria nullatenus requireretur, sed in suis deserta sinibus inhaereret ; aut si nos in vestras sedes transire possemus, sapientes inopes redderemus. Quem exulem non statim comitatur continentia ? quæ si venit ex arbitrio, virtus est, si ex imperio, poena. Ergo non in angustiis & egestate, sed in opulentia, temperanter vixisse laudandum est ; alioquin cæcitas & paupertas sola virtutum gloriam fortiuntur ; illa quia non videt, ista quia non habet, ut cupiat. Fœminarum igitur vestrarum nullus, ut asseris, decor augetur ornatibus ; assentior ; quippe nec ars officium nec materia ulla suppeditat. Nemo apud vos incestivo vel adulterino inflammatur ardore : miranda res esset, si proprio non necessitatis iudicio viveretis ; si animum vestrum

ab illicitis amoribus pudicitia contemplatio, non deformitatis arceret aspectio ; si castitas non coactis sed indicatis jejuniis testimonium voluntatis eriperet ; etenim nulla sævior potest mortalibus pestis evenire, quam hæc res, quæ quidem desideria huiusmodi non solet de sensibus humanis auferre, sed factum ; id est, non mentem ab scelere prohibere, sed corpus ab opere ; non reprimere jubentis imperium, sed tollere famulantis obsequium. Manet igitur causa peccati, cum vel præsto etiam si posset non subiret. Dicitis leges vos & iudicia non habere, literis non studere, misericordiam neque petere neque tribuere. Omnia hæc enim mortuis constat vos habere communia ; quibus ut facultas sentiendi non suppetit, ita voluntas fruendi sublata est ; rationibus nobis, id est, rationalibus hominibus, qui nullius inedia lege perstringi-

mur, qui ad bene vivendum libero instigamur arbitrio, ut voluntariam continentiam digna remuneratio consequatur. Dedit multas natura blanditias, quas plerumque virtus sopita inhibet; impossibile est enim ut tantam mundi magnitudinem non alicujus temperamenti moderatio gubernaret, & faceret tristibus læta suadere. Siquidem variis casibus voluntas humana & mortalium mens ipsa diversa fit; ac pro vicissitudine temporum motibus causarum semper raptatur animorum; quinetiam species cum cœli mutatione vertuntur, & liquido quidem die nitent, coacta vero nube fatiscunt: ipsorum vero casuum ratio non minus instabilis videtur esse quam multiplex, & non solum rebus, sed etiam ætatibus immutatur: hinc est quod simplicitate gaudet infantia, temeritate juvenus exultat, canicies imbecillitate tarda-

tur; Quis enim aut audaciam requirit in puero, aut in adolescentente constantiam, aut mobilitatem poscit in vetulo? Multa sunt quæ visui nostro, alia quæ auditui, nonnulla quæ odoratiui, vel tactui, vel saporì voluptuosa succurrunt, quibus ærumnarum quas ex labore contrahimus mulceatur asperitas; & ita modo saltationibus, modo cantibus oblectamur, nonnunquam suavitate odoris vel gustu dulcedinis aut contactus contraria humani generis structura conditur: & unumquodque suis partibus satisfaciens, sub dispensatione nobis tribuit familiare subsidium, quo moles corporea sapienter fabricata consistat. Sic ergo fructus nobis seminum monstratur e terra, copię piscium

scium efferuntur e mari, ab hæ notaberis, quia donata repudias, aut invidiæ quod à meliori præstentur.

Corruptissimi exemplaris vitia hoc modo emendanda censemus.

- P**Ag. 86. a. 16. offertur, f. fertur.
 86. b. 1. inducit, f. inducere.
 86. b. 3. operias, f. aperias.
 86. b. 7. communicari, f. communitas.
 87. a. 11. ex philosophia, f. exfors philosophiæ.
 87. a. 19. stat verum, f. Statueram.
 87. a. 2. dari, f. dare.
 87. b. 12. fide, f. fidem.
 87. b. 19. Nullus reus, f. Nullius rei.
 88. a. 2. nunquam, f. non quam.
 88. b. 11. patrata, f. parata.
 88. b. 21. dentibus, f. dentibus rastorum.
 88. b. 22. rigare, f. rugare.
 88. b. 27. secta, f. secreta.
 89. a. 1. secta, f. secreta.
 89. b. 13. fabacium, f. subactum.
 90. b. 3. procedere, f. præcidere.
 90. b. 7. conspiciendis, f. concipiens.
 91. a. 1. dixerim, f. duxerim.
 91. a. 4. complectenda, f. complectendo.
 92. a. 2. his, f. de his.
 92. b. 2. nostrorum, f. vestrorum.
 92. b. 15. septa ----- cincta, f. septi ---- cincti.
 92. b. 28. Temporum, f. Camporum.

93. a. 9. dulces, f. dulce.
93. b. 27. edita est, f. ea est.
94. a. 19. cum homine est, f.
cum homine est commune.
94. b. 5. suscipitis, f. suspicitis.
94. b. 13. horrenda, f. horrida.
95. a. 5. tribuistis, f. tribuitis.
97. b. 6. felicissimos, f. infelicissi-
mos.
97. a. 13. tenentur, f. eximuntur.
97. b. 16. invidere, f. invident.
98. a. 14. pro vestibus, f. sub
vestibus.
98. b. 3. amittere, f. admittere.
98. b. 13. dicere, f. maledicere.
98. b. 24. vocari, f. invocari.

100. a. 27. exquiritur, f. ac-
quiritur.
100. b. 13. vestiri, f. vestire.
100. b. 20. negotiationem, f.
negotiatione.
100. b. 25. aut, f. an.
101. a. 2. vos, f. vobis.
101. a. 16. sola, f. solæ.
101. a. 22. officium, f. officium.
101. b. 4. indicatis, f. indictis.
101. b. 24. seniendi, f. sumendi.
102. a. 11. suadere, f. succedere.
102. a. 16. raptatur animo-
rum, f. fit raptatus animo-
rum, *vel*, raptatur animus.



F I N I S.